

ความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร
การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551
ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง
Learners' expectations towards learning management according
to the Non-Formal Education Curriculum of Basic Education
Level 2008 of Sobprab District Learning Encouragement Center
Lampang Province

วรพจน์ ไชยพรหม

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะวิทยาการจัดการ
สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
ปีการศึกษา 2567

ความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร
การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551
ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง
Learners' expectations towards learning management according
to the Non-Formal Education Curriculum of Basic Education
Level 2008 of Sobprab District Learning Encouragement Center
Lampang Province

วรพจน์ ไชยพรม

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะวิทยาการจัดการ
สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
ปีการศึกษา 2567

ชื่อเรื่อง ความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอก
ระบบระดับการศึกษา
ผู้วิจัย นายวรพจน์ ไชยพรม
ชื่อปริญญา ศีศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรพันธ์ ชัยทัศน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งฤดี รัตนชัยศิลป์)

..... กรรมการและเลขานุการ
(ดร.สุนีย์ ยังสว่าง)

คณะวิทยาการจัดการ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก อนุมัติให้รายงาน
การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา

..... คณบดี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระ พันธุ์งาม)

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระเล่มนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.รุ่งฤดี รัตนชัยศิลป์ และ ดร.ณรงค์ ทมเจริญ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา ตั้งแต่ต้นจนเสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ไว้เป็นอย่างสูงและขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลืออย่างดี

ขอขอบคุณ ผู้เรียนศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถาม เพื่อการศึกษาอิสระครั้งนี้ ขอขอบคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิทยากรวางรากฐานแก่ผู้วิจัย และขอขอบคุณผู้บังคับบัญชา เพื่อร่วมงานและท่านอื่น ๆ ที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือ และข้อเสนอแนะในการทำการค้นคว้าอิสระครั้งนี้

วรพจน์ ไชยพรม

ชื่อเรื่อง	: ความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง
ผู้วิจัย	: นายวรพจน์ ไชยพรม
ชื่อปริญญา	: ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งฤดี รัตนชัยศิลป์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ดร.ณรงค์ ทมเจริญ
ปีที่สำเร็จการศึกษา	: 2567
สถาบัน	: สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ของศูนย์ ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของผู้เรียน กับความคาดหวังต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ. 2551 ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามเพศ, อายุ, สถานภาพ, ศาสนา, ระดับการศึกษา, อาชีพและรายได้ของผู้เรียน จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษา สกร.อำเภอสบปราบ จำนวน 368 คน โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และค่า F-test หรือหรือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า การวิจัยเรื่องความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตาม หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง โดยภาพรวม อยู่ในระดับ คาดหวังน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.55 เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มีค่าเฉลี่ย 2.60 ด้านการบริหารงานธุรการ มีค่าเฉลี่ย 2.59 ด้าน แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) มีค่าเฉลี่ย 2.58 ด้านด้านการบริหารงานทะเบียน และการตรวจสอบวุฒิการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 2.54 และด้านแนวทางการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ย 2.47 สำหรับผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิง ของผู้เรียน ผู้เรียน ที่มีผลต่อความคาดหวังการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคาดหวังต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง ภาพรวมความคาดหวัง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ความคาดหวัง,การจัดการเรียนรู้,การศึกษานอกระบบ

Title : Learners' expectations towards learning management according to the Non-Formal Education Curriculum of Basic Education Level 2008 of Sobprab District Learning Encouragement Center Lampang Province District, Lampang Province

Author : Mr. Worapot Chaiyaphrom

Degree : Master of Education (Educational Administration)

Advisor : Asst. Prof.Dr.Rungrudee Rattanachaisilp

Co-Advisor : Dr.Narong Thomcharoen

Graduated Year : 2024

Institution : Pacific Institute of Management

Abstract

This research aimed to 1) study the level of Learners' expectations towards learning management according to the Non-Formal Education Curriculum of Basic Education Level 2008 of Sobprab District Learning Encouragement Center Lampang Province, and 2) study the differences between learners and their expectations towards learning management according to the 2008 Non-formal Education Curriculum of the Sop Prap District Learning Promotion Center, Lampang Province, classified by gender, age, status, religion, education level, occupation and income of learners, classified by personal status. The population used in the research was 368 Sop Prap District Learning Promotion students. A questionnaire was used as a tool for collecting data. The statistics used for data analysis were percentage, mean and standard deviation, t-test and F-test or One-Way ANOVA.

The results of the research found that the research on Learners' expectations towards learning management according to the Non-Formal Education Curriculum of Basic Education Level 2008 of Sobprab District Learning Encouragement Center Lampang Province, the overall level is at the low expectation level with an average value of 2.55. When considering each aspect from most to least, it was found that the aspect of using the Non-formal Education Curriculum of Basic Education Level 2008 had an average value of 2.60, the aspect of administrative work management had an average value of 2.59, the aspect of guidelines for organizing activities to develop the quality of life (KPCH) had an average value of 2.58, the aspect of registration management and examination of educational qualifications had an average value of 2.54, and the aspect of measurement and evaluation had an average value of 2.47. For the result of the analysis of the differences between males and females of learners that affect the expectation of Learners' expectations towards learning management according to the

Non-Formal Education Curriculum of Basic Education Level 2008 of Sobprab District Learning Encouragement Center Lampang Province, it was found that the respondents had expectations for learning management according to the Non-formal Education Curriculum of Basic Education Level 2008 of Sop Prap District Learning Promotion Center, Lampang Province. Overall expectations There was no statistically significant difference at the 0.05 level.

Keywords : Expectation, Learning management, Non-formal education

สารบัญ

	หน้า
ใบรับรองการศึกษาอิสระ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทคัดย่อภาษาไทย/บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.4 สมมติฐานของการวิจัย	5
1.5 กรอบแนวคิด	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ.2566	8
2.2 คู่มือการดำเนินงานหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555)	10
2.3 ทฤษฎีการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่	28
2.4 ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ	29
2.5 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการคาดหวัง	31
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	36
3.1 ประชากร	36
3.2 ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย	36
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	37
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	42
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ผลความคาดหวังของผู้เรียน	45
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบการศึกษาคความคาดหวังของผู้เรียน	52
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	64
5.1 สรุปผลการวิจัย	64
5.2 อภิปรายผล	68
5.3 ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้	72
5.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป	73
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก	75
ภาคผนวก ก : เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	76
ภาคผนวก ข : รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	82
ภาคผนวก ค : ประวัติผู้วิจัย	83

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
ตารางที่ 3.1	ข้อมูลจำนวนผู้เรียนศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง	36
ตารางที่ 3.2	แสดงการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability)	40
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	42
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	42
ตารางที่ 4.3	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ	43
ตารางที่ 4.4	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามศาสนา	43
ตารางที่ 4.5	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา	43
ตารางที่ 4.6	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ	44
ตารางที่ 4.7	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	44
ตารางที่ 4.8	แสดงจำนวนประชากรทั้งหมด (N) ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง	45
ตารางที่ 4.9	แสดงจำนวนประชากรทั้งหมด (N) ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ด้านการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	46
ตารางที่ 4.10	แสดงจำนวนประชากรทั้งหมด (N) ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ด้านแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)	47
ตารางที่ 4.11	แสดงจำนวนประชากรทั้งหมด (N) ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ด้านแนวทางการวัดและประเมินผล	48
ตารางที่ 4.12	แสดงจำนวนประชากรทั้งหมด (N) ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ด้านการบริหารงานธุรการ	50
ตารางที่ 4.13	แสดงจำนวนประชากรทั้งหมด (N) ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ด้านการบริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา	51
ตารางที่ 4.14	การเปรียบเทียบปัจจัยของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามเพศ	52

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 4.15	การเปรียบเทียบปัจจัยของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ ตามหลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามอายุ	53
ตารางที่ 4.16	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ จำแนกตามช่วงอายุ ด้านการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	54
ตารางที่ 4.17	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ จำแนกอายุ กับด้าน แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)	54
ตารางที่ 4.18	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ จำแนกอายุกับด้าน แนวทางการวัดและประเมินผล	55
ตารางที่ 4.19	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่จำแนกอายุกับด้านการ บริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา	55
ตารางที่ 4.20	การเปรียบเทียบปัจจัยของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ ตามหลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามสถานภาพ	56
ตารางที่ 4.21	การเปรียบเทียบปัจจัยของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ ตามหลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของศูนย์ ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามระดับ การศึกษา	57
ตารางที่ 4.22	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ระดับการศึกษาของ ผู้เรียนกับด้านการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551	58
ตารางที่ 4.23	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ระดับการศึกษาของ ผู้เรียนกับด้านแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)	58
ตารางที่ 4.24	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ระดับการศึกษาของ ผู้เรียนกับด้านแนวทางการวัดและประเมินผล	59
ตารางที่ 4.25	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ระดับการศึกษาของ ผู้เรียนกับด้านการบริหารงานธุรการ	59

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 4.26	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ระดับการศึกษาของ ผู้เรียนกับด้านการบริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา	60
ตารางที่ 4.27	การเปรียบเทียบปัจจัยของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามอาชีพ	60
ตารางที่ 4.28	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ จำแนกตามอาชีพกับ ด้านการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	61
ตารางที่ 4.29	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ จำแนกตามอาชีพกับ ด้านแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)	61
ตารางที่ 4.30	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ จำแนกตามอาชีพกับ ด้านแนวทางการวัดและประเมินผล	62
ตารางที่ 4.31	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ จำแนกตามอาชีพกับ ด้านการบริหารงานธุรการ	62
ตารางที่ 4.32	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ จำแนกตามอาชีพกับ ด้านการบริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา	63
ตารางที่ 4.33	การเปรียบเทียบปัจจัยของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามรายได้เฉลี่ย ต่อเดือน	63

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
ภาพที่ 1.1	กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	4

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาในประเทศไทย ยังคงประสบปัญหาที่ประชาชนจำนวนมากไม่ได้รับการศึกษาภาคบังคับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือการศึกษาระดับสูงกว่าขั้นพื้นฐาน ปัญหานี้ส่งผลกระทบอย่างมากทั้งต่อตัวบุคคล สังคม และประเทศชาติ โดยมีสาเหตุหลักหลายประการที่ส่งผลให้การศึกษาไม่สามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ปัญหาเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบและมีการบูรณาการจากทุกภาคส่วน สาเหตุหลักของปัญหาเศรษฐกิจและความยากจนครอบครัวที่มีรายได้น้อยไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายมักจะประสบปัญหาในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษา เด็ก ๆ ในครอบครัวที่ยากจนจำเป็นต้องออกจากโรงเรียนเพื่อทำงานหาเงินช่วยเหลือครอบครัว ทำให้พวกเขาขาดโอกาสในการได้รับการศึกษาที่เหมาะสม ทักษะคิดของครอบครัวและชุมชนบางครอบครัวและชุมชนไม่ให้ความสำคัญต่อการศึกษา มองว่าไม่จำเป็นหรือไม่เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ ทักษะคิดที่ไม่ให้ความสำคัญต่อการศึกษานี้ส่งผลให้เด็ก ๆ ขาดแรงจูงใจในการเรียนและไม่เห็นความสำคัญของการศึกษาในการพัฒนาตนเองและอาชีพในอนาคต การเข้าถึงระบบการศึกษาบางพื้นที่ในประเทศไทยยังมีข้อจำกัดทางภูมิศาสตร์หรือการขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษา ทำให้ประชาชนในพื้นที่เหล่านั้นไม่สามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างทั่วถึง การขาดโครงสร้างพื้นฐานด้านการศึกษาและการขนส่งที่ไม่สะดวกสบายยังเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้เด็ก ๆ ไม่สามารถเข้าถึงการศึกษาได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 75) พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 มีวัตถุประสงค์หลักในการพัฒนาบุคคลให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยมาตรา 5 ของพระราชบัญญัติฯ ได้ระบุถึงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นคนดี มีวินัย รู้จักสิทธิ ควบคู่กับหน้าที่และความรับผิดชอบ ภูมิใจในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รวมถึงการรู้จักรักษาประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ มีคุณธรรม และมีความซื่อสัตย์สุจริต นอกจากนี้ ยังส่งเสริมให้บุคคลมีทักษะการเรียนรู้ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิตที่สอดคล้องกับพัฒนาการของโลก มาตรา 11 ของพระราชบัญญัติฯ ได้เน้นการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับสำหรับผู้ที่อยู่ในวัยเรียนแต่ไม่ได้รับการศึกษาในสถานศึกษา หรือผู้ที่พ้นวัยที่จะศึกษาในสถานศึกษา หรืออยู่ในพื้นที่ห่างไกล โดยมีเป้าหมายให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและสูงกว่าระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามศักยภาพของผู้เรียน มาตรา 12 กล่าวถึงการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ ซึ่งให้กรมดำเนินการ โดยคำนึงถึงแนวทางดังนี้ จัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่ไม่ได้ศึกษาในสถานศึกษา เพื่อให้ได้รับคุณวุฒิตามระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านสามัญศึกษาหรืออาชีวศึกษา วิธีการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาหลักสูตรต้องสอดคล้องกับพัฒนาการของโลกและความต้องการของผู้เรียน การประเมินผลเพื่อให้ได้รับคุณวุฒิทางการศึกษาให้ใช้วิธีการที่หลากหลาย ไม่ใช่ใช้วิธีการทดสอบทางวิชาการเพียงอย่างเดียว พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 มีความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาไทยในหลายด้าน ได้แก่ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับประชาชนทุกเพศทุกวัย พัฒนาคุณภาพชีวิต โดยช่วยให้ประชาชนมีทักษะ ความรู้ และประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยประชาชนที่มีความรู้และทักษะจะเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศ

สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการเรียนรู้ รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยเตรียมความพร้อมให้กับประชาชนในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การบรรลุเป้าหมายของพระราชบัญญัตินี้จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชนทั่วไป (กรมส่งเสริมการเรียนรู้, 2566)

ประชาชนในอำเภอสบปราบยังขาดโอกาสทางการศึกษาอาจเกิดจากหลายปัจจัย เช่น การเข้าถึงระบบการศึกษาที่ยังไม่เพียงพอ ความยากลำบากในการเดินทางไปยังโรงเรียนหรือสถานศึกษาใกล้เคียง สภาพครอบครัวที่มีรายได้น้อยหรือไม่เพียงพอต่อการส่งเสริมการศึกษาของบุตรหลาน การแก้ไขปัญหาเหล่านี้อาจต้องใช้วิธีการหลายอย่าง เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในการศึกษาในพื้นที่ เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาของประชาชน การสนับสนุนทางการเงินหรือทรัพยากรทางการศึกษาให้กับครอบครัวที่มีรายได้น้อย เพื่อช่วยเหลือในการค่าใช้จ่ายในการเรียนรู้ และการสร้างแรงจูงใจให้กับเยาวชนและครอบครัวในพื้นที่ให้ความสำคัญกับการศึกษาและการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาชุมชนและสังคมท้องถิ่นของพวกเขาได้อย่างเต็มที่ การเชื่อมโยงกับองค์กรที่มีการสนับสนุนทางการศึกษาและอื่น ๆ ในระดับท้องถิ่นก็เป็นสิ่งที่สามารถช่วยเสริมสร้างโอกาสทางการศึกษาให้กับประชาชนในพื้นที่ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ เป็นสถานศึกษาในพื้นที่ ซึ่งมีหน้าที่สำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ของประชาชนในพื้นที่นั้น โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการและสภาพความเป็นจริงของชุมชน การส่งเสริมการเรียนรู้ นั้นสามารถทำได้ผ่านหลายกิจกรรมที่เหมาะสม การจัดการอบรมหรือสัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และทักษะของประชาชน และการสร้างพื้นที่สนับสนุนการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และน่าสนใจสำหรับประชาชนในทุกวัย ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงการศึกษา โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีปัญหาเศรษฐกิจและสังคม มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และชีวิตอย่างครบวงจรจะช่วยสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และเปิดโอกาสให้กับผู้เรียนทุกคนในชุมชน ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนแต่ละบุคคล ทั้งในด้านทักษะอาชีพ ความรู้ทั่วไป และการพัฒนาตนเองในแง่มุมต่าง ๆ นอกจากนี้ การสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ ยังเป็นส่วนสำคัญในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ยั่งยืนและยังเป็นพื้นที่สำคัญในการสร้างสังคมที่เปิดกว้างและเชิงสร้างสรรค์ในอนาคต (คณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการอำเภอสบปราบ, 2565)

การศึกษาความคาดหวังของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ผู้บริหาร ครูและบุคลากรศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ สามารถปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ความเข้าใจในความคาดหวังของผู้เรียนทำให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการได้อย่างเหมาะสม ผู้วิจัยสนใจศึกษาความคาดหวังของผู้เรียนต่อหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง โดยใช้คู่มือแนวทางในการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือในการศึกษาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการความคาดหวังที่สำคัญของผู้เรียน ด้วยการศึกษาศึกษาและเข้าใจความคาดหวังของผู้เรียน ผู้วิจัยสามารถวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น การปรับปรุงหรือพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนเนื้อหาการเรียนรู้ และวิธีการสอนให้ตรงกับความต้องการและความคาดหวังของผู้เรียน จะส่งผลให้

การเรียนรู้มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับของผู้เรียนมากขึ้น นอกจากนี้ การเข้าใจความคาดหวังของผู้เรียนยังช่วยให้ผู้บริหารและผู้ดูแลสามารถปรับปรุงและพัฒนา นโยบายและกลยุทธ์ในการบริหารจัดการเรียนรู้อย่างเหมาะสม ส่งผลต่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ การตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้เรียนอย่างเหมาะสมจะช่วยสร้างประสิทธิผลในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และคุณภาพชีวิตของผู้เรียนในศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ นั้นอย่างยิ่งย่น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และการบริการสนับสนุนการเรียนรู้ ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอ สบปราบ จังหวัดลำปาง

2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยศึกษาเรื่องความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอ สบปราบ จังหวัดลำปาง ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสถิติเชิงพรรณนา (descriptive research) ซึ่งผู้วิจัย กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่รับผิดชอบจัดการเรียนรู้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง รับผิดชอบทั้งหมดจำนวน 4 ตำบล ได้แก่ 1. ตำบลสบปราบ 2. ตำบลสมัย 3. ตำบลแม่กัวะ 4. ตำบลนายาง อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้เรียนที่มีรายชื่อในทะเบียนรายงานสรุปการลงทะเบียนเรียนของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ประกอบด้วยผู้เรียนระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวนทั้งสิ้น 368 คน โดยใช้ข้อมูลจากระบบสารสนเทศ ITw51 ณ วันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2567 (ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ, 2567) ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษากับประชากรทั้งหมดจำนวน 368 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ประกอบด้วย ข้อมูลของผู้เรียน ได้แก่ เพศ, อายุ, สถานภาพ, ศาสนา, ระดับการศึกษา, อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ความคาดหวังต่อการบริหารจัดการ
เรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้
อำเภอสบปราบ ประกอบด้วย 1) การใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.
2551 2) แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพข.) 3) แนวทางการวัดและประเมินผล 4) การ
บริหารงานธุรการ และ 5) การบริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา

ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษานี้ทำการศึกษาข้อมูล รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และรายงาน
ผลการวิจัย ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2567 ถึง กรกฎาคม 2567

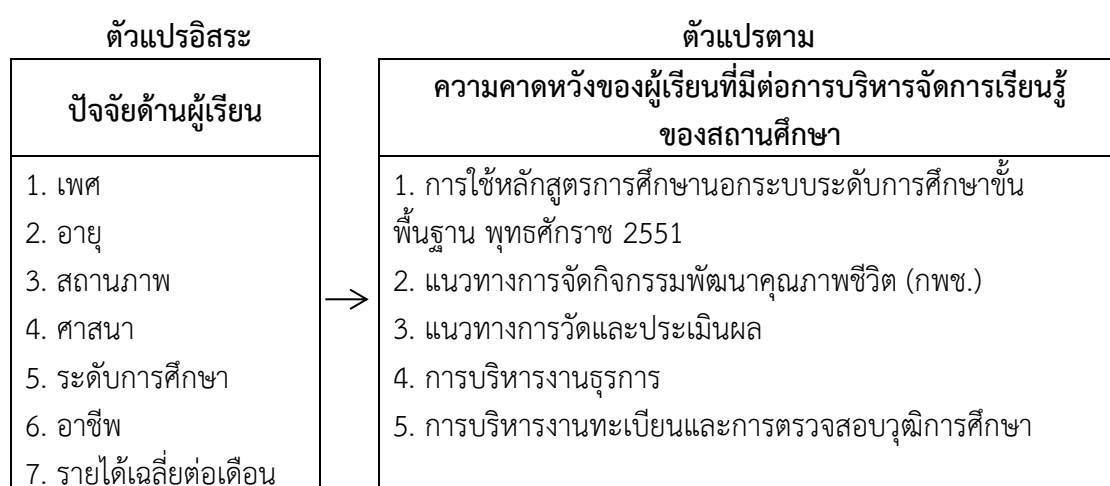
1.4 สมมติฐานของการวิจัย

ผู้เรียนที่แตกต่างกันด้าน เพศ,อายุ,สถานภาพ,ศาสนา,ระดับการศึกษา,อาชีพและรายได้ มี
ความคาดหวังที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พ.ศ. 2551 ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง ที่แตกต่างกัน

1.5 กรอบแนวคิด

งานวิจัยเรื่องศึกษาความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตร
การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอ สบ
ปราบ จังหวัดลำปาง ผู้วิจัยได้นำคู่มือการดำเนินงานหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้น
พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555 (Publish Interactive Magazines,
Catalogs, Brochure Online, 2555)

ที่ได้นำไปสู่การบริหารจัดการจัดการเรียนรู้ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ เป็น
กรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวความคิด

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลวิจัยสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น
2. สามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขการบริหารจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

สถานศึกษา หมายถึง ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง

ประชากร หมายถึง ผู้เรียนระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง

ผู้เรียน หมายถึง ผู้ที่ลงทะเบียนเรียน ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง

ความคาดหวัง หมายถึง การคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าทั้งเชิงลบหรือเชิงบวกเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้น โดยความคาดหวังนั้นอาจจะมีพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ หรือเกิดจากประสบการณ์ที่ผ่านมา เป็นความรู้สึก ความต้องการความมุ่งหวังต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีการคาดคะเนหรือคาดการณ์ไว้ ซึ่งระดับความคาดหวังขึ้นอยู่กับประสบการณ์ความต้องการของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งๆ นั้น

การบริหาร หมายถึง ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น การทำงานต่างๆ ให้ลุล่วง กระทำโดยมีหลักเกณฑ์ซึ่งกำหนดจากทฤษฎีหรือศาสตร์ศึกษาโดยรอบคอบ เพื่อให้มีวิธีที่ดีที่สุด อันที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์สำหรับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และเป็นกระบวนการของกิจกรรมที่ต่อเนื่อง ประสานงานกันโดยทุกฝ่ายเข้ามาช่วยเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย (ระบบคลังข้อมูลทางวิชาการ BRU, 2560)

การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการ วิธีการ การจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ โดยมีการจัดบรรยากาศ เนื้อหาสาระ กระบวนการ การประเมินผลการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของชุมชน แหล่งการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาคนและชีวิตให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้เต็มตามความสามารถ สอดคล้องกับความคิด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน (เพชรภรณ์, 2565)

หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 หมายถึง หลักสูตรที่ใช้จัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับผู้ที่ไม่ได้เรียนในระบบ

การบริหารจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา หมายถึง การใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพข.) ,แนวทางการวัดและประเมินผล, การบริหารงานธุรการ, การบริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา

การใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หมายถึง 1. สถานศึกษามีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย มากกว่า 1 วิธีเรียนรู้ และผู้เรียนทราบ

วิธีการเรียนดังกล่าว 2. ครูจัดการเรียนรู้เน้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามปรัชญาพื้นฐานของการศึกษานอกโรงเรียน "คิดเป็น" โดยใช้ข้อมูลตนเอง วิชาการ และสภาพแวดล้อมในชุมชน สังคม มาวิเคราะห์ ตัดสินใจในเรื่อง ที่ต้องการเรียนรู้ แล้วนำไปประยุกต์ใช้ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงานประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนกำหนดสภาพปัญหา/ความต้องการในการเรียนรู้ 2) ขั้นตอนแสวงหาข้อมูลและจัดการเรียนรู้ 3) ขั้นตอนปฏิบัติ 4) ขั้นตอนประเมินผลการเรียนรู้ และสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่พร้อมเผยแพร่ ครบทุกขั้นตอน 3. ครูมีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล ภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นชุมชน และแหล่งเรียนรู้อื่นๆ 4. ครูและผู้เรียนร่วมกันพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเอง หรือนำสื่อต่างๆ ที่มีอยู่ใกล้ตัว และข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการเรียนรู้ โดยใช้วิจารณญาณในการเลือกใช้สื่อต่างๆ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่า

แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) 1. สถานศึกษาจัดให้มีการลงทะเบียนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต และสร้างความเข้าใจ ให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานของกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต จนเกิดความตระหนัก และเห็นความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถเขียนโครงการ และดำเนินการตามโครงการได้ 2. สถานศึกษาให้ผู้เรียนเสนอโครงการกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต และวางแผนการเรียนรู้ร่วมกับครู และทำกิจกรรมไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง โดยให้ผู้เรียนเสนอโครงการได้ตลอดเวลาในทุกภาคเรียน 3. กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นกิจกรรมที่มีเจตนารมณ์ให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองอยู่ตลอดเวลาอย่างหลากหลายให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม สิ่งแวดล้อม ซึ่งจะมีอยู่ในวิถีการดำเนินชีวิตของตนตลอดเวลา จึงต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง 4. ผู้เรียนจะมีอิสระในการเลือกทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามความพร้อม ความถนัดหรือตามความสนใจการทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต จะปฏิบัติเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคลก็ได้การประเมินค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ประเมินจากการทำกิจกรรมที่ผู้เรียนเสนอโครงการไว้ในแต่ละภาคเรียน โดยเน้นการประเมินแบบมีส่วนร่วม

แนวทางการวัดและประเมินผล หมายถึง 1. สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้รับผิดชอบในการวัดและประเมินผลการเรียนเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผลการเรียน โป่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ 2. สถานศึกษามีการประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตรการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้ดำเนินการควบคู่ไปกับกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยต้องดำเนินการด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายให้สอดคล้องกับระดับการศึกษา ตรวจสอบได้ 3. สถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้มีการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษาและรูปแบบการศึกษาต่าง ๆ การวัดและประเมินผลจะต้องได้มาตรฐานและมีคุณภาพ 4. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถรับรู้ผลการเทียบโอนคะแนนของผู้เรียนเมื่อเทียบโอนผลการเรียนเสร็จผู้เรียนสามารถแย้งหรือทักท้วงได้ผลการเรียนดังกล่าวได้

การบริหารงานธุรการ หมายถึง 1. ผู้เรียนได้รับข้อมูลการประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอโดยใช้สื่อตามความเหมาะสมทั้งสื่อเอกสารสื่อบุคคลและอื่นๆ และการประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาสามารถดำเนินการได้ตลอดปี 2. สถานศึกษาสามารถดำเนินการจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำ (Advice Center) เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลสารสนเทศ และให้คำปรึกษากับผู้เรียน ดำเนินการได้ตลอดเวลาเมื่อมีผู้ขอรับบริการโดยปกติ

จะมีการแนะแนว การแนะแนวก่อนลงทะเบียนเรียน เป็นการแนะแนวให้ผู้สนใจ หรือผู้เรียนได้เข้าใจถึงวิธีเรียน การลงทะเบียนเรียน การเทียบโอนผลการเรียน ตลอดจนเงื่อนไขต่างๆ ในการเรียน 3. สถานศึกษาการแนะแนวระหว่างภาคเรียน เป็นการแนะแนวให้ผู้เรียนในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน การสอน และการทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ตลอดจนปัญหาอื่นๆ 4. สถานศึกษามีการแนะแนวเมื่อจบการศึกษา เป็นการแนะแนวให้ผู้เรียนได้ทราบเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ หรือการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น เพื่อให้มีทางเลือกตามความรู้ ความสามารถ ตามศักยภาพของตนเอง

การบริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา หมายถึง 1. สถานศึกษามีการจัดทำบัตรประจำตัวนักศึกษาให้นักศึกษาใช้ในการติดต่อกับสถานศึกษาให้แล้วเสร็จ หลังจากปิดการรับสมัคร 30 วันมอบให้กับผู้เรียน และตรวจสอบข้อมูลการลงทะเบียนผลการเรียนได้ด้วยตนเอง ตรวจสอบข้อมูลนักศึกษาได้สะดวกขึ้น 2. สถานศึกษามีการจัดเก็บเอกสารและหลักฐานการศึกษา การจัดเก็บเอกสารหลักฐานสำคัญมีความปลอดภัย สามารถติดต่อสอบถามหรือขอสำเนาได้ตลอดเวลา 3. สถานศึกษาแยกสัปดาห์ประจำตัวนักศึกษาตามระดับการศึกษาเพื่อความ สะดวก และประโยชน์ในการบริหารจัดการ ตามดุลยพินิจสถานศึกษา 4. สถานศึกษามีนโยบายให้ผู้เรียนทำบัตรใหม่เมื่อทำบัตรหายสถานศึกษาจะออกบัตรให้ใหม่โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรการศึกษา

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสปราบ จังหวัดลำปาง ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา รวบรวมข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาแนวคิดในการวิจัย สามารถสรุปได้ ดังนี้

2.1 พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ.2566

2.2 คู่มือการดำเนินงานหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555

2.3 ทฤษฎีการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่

2.4 ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสปราบ

2.5 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการคาดหวัง

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ.2566

พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ.2566 มุ่งเน้นให้บุคคลพัฒนาคุณลักษณะที่สมบูรณ์ทั้ง ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาโดยเน้นที่คุณลักษณะต่างๆ เช่น มีความรับผิดชอบมีเหตุผล มีความเป็นพลเมืองที่ดี และมีคุณธรรม รวมถึงการเข้าใจและรักษาประโยชน์ส่วนรวมและของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และระบอบประชาธิปไตย นอกจากนี้ยังเน้นการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ทักษะ อาชีพ และทักษะชีวิตที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมและโลกในปัจจุบัน พร้อมให้ โอกาสในการพัฒนาหรือปรับปรุงทักษะตนเองตามความต้องการและความถนัดของแต่ละบุคคลด้วย เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ในชีวิตอย่างเต็มที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นสุข และมีความสามารถในการอยู่ร่วมกับสังคมทั้งในระดับชาติและระดับโลกได้อย่างเหมาะสม

การเรียนรู้ตลอดชีวิต กรมมีหน้าที่จัดให้มีระบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ ตลอดชีวิต โดยให้บุคคลสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองในเรื่องที่สนใจหรือตามความถนัดของตน และเข้าถึง แหล่งเรียนรู้ทุกประเภทได้โดยไม่มีภาระค่าใช้จ่ายเกินสมควร การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง กรมมี หน้าที่สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคคลสามารถพัฒนาตนเองได้ด้วยการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ รู้เท่าทัน พัฒนาการของโลก และนำความรู้ไปเติมเต็มชีวิตให้แก่ตนเองหรือสังคม การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ กรมมีหน้าที่จัดให้มีระบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้บุคคลได้รับคุณวุฒิตามระดับที่เหมาะสม และสามารถ ได้รับการรับรองคุณวุฒิตามความเหมาะสม นอกจากนี้ กรมอาจจัดส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ใน รูปแบบอื่นที่จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนโดยไม่เลือกปฏิบัติมาตรา ๗ โดยให้คำนึงถึงความหลากหลาย และความต้องการของผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกเพศทุกวัยมีโอกาสเรียนรู้และเข้าถึงแหล่ง เรียนรู้ได้อย่างทั่วถึง เท่าเทียม และเป็นธรรม

มาตรา 11 ของพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ.2566 กำหนดเกี่ยวกับการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับดังนี้ วัตถุประสงค์การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ที่อยู่ในวัยเรียนที่ไม่ได้รับการศึกษาในสถานศึกษาหรือผู้ที่มีอายุที่เหมาะสมสำหรับการเข้าศึกษาในสถานศึกษา หรือผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ห่างไกลหรือทุรกันดาร หรือไม่มีหน่วยงานอื่นใดที่ให้การศึกษา เพื่อให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการสนับสนุนในการเรียนรู้เพื่อประสบความสำเร็จในการศึกษาต่อสูง การดำเนินการ การจัดการเรียนรู้ตามวรรคนี้จะต้องดำเนินการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยปรับอายุและระยะเวลาให้สอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียน และใช้ข้อบังคับในมาตรา 9 วรรคสองเพื่อบังคับให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ในระดับที่ตนต้องการ และสามารถทำได้ การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับนี้จะช่วยให้ผู้เรียนที่มีความต้องการและความสามารถในการศึกษาสามารถเข้าถึงการศึกษาและสนับสนุนในการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่และเท่าเทียม

มาตรา 12 ของพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ.2566 กำหนดเกี่ยวกับการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับดังนี้ เป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ กรมมีหน้าที่จัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่ไม่ได้รับการศึกษาในสถานศึกษาหรือมีความจำเป็นในการศึกษาแต่ยังไม่ได้รับคุณวุฒิทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการจัดการเรียนรู้เน้นการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านสามัญศึกษา หรืออาชีวศึกษา วิธีการจัดการเรียนรู้และการจัดหลักสูตร กรมจะสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในโลกและต้องการของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามความสนใจหรือความถนัดของตน โดยหลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนรู้จะถูกกำหนดโดยกรมและสถาบันพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ร่วมกัน การประเมินผลการเรียนรู้ กรมจะใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนสามารถถูกประเมินได้อย่างเหมาะสม โดยไม่จำเป็นต้องใช้วิธีการทดสอบความรู้เฉพาะด้านเท่านั้น ร่วมกับสถาบันอุดมศึกษา กรมจะร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาเพื่อสนับสนุนให้ผู้ที่ได้รับคุณวุฒิระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านสามัญศึกษาหรืออาชีวศึกษา ได้รับการศึกษาสูงกว่าระดับขั้นพื้นฐาน โดยให้กรมและสถาบันพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ร่วมกันออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับนี้เน้นการให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้และพัฒนาตนเองในรูปแบบที่เหมาะสมและเท่าเทียม

มาตรา 14 กำหนดว่าหน่วยจัดการเรียนรู้มีอำนาจในการรับรองคุณวุฒิแก่ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษา โดยออกเป็นประกาศนียบัตรหรือวุฒิบัตร หรือออกหนังสือรับรองความรู้เพื่อนำไปสะสมในการได้รับการรับรองคุณวุฒิ โดยหน่วยจัดการเรียนรู้จะดำเนินการตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด มาตรา 15 กำหนดให้กรมมีหน้าที่จัดระบบเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียดดังนี้ ระบบการเทียบระดับการศึกษา จัดให้มีระบบการเทียบระดับการศึกษา เทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการเรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ และสมรรถนะ เพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้จากรูปแบบหนึ่งไปสู่อีกรูปแบบ หรือจากหน่วยจัดการเรียนรู้หนึ่งไปยังอีกหน่วยจัดการเรียนรู้หนึ่ง หรือจากหน่วยจัดการเรียนรู้หนึ่งไปยังสถานศึกษา หรือจากสถานศึกษามายังหน่วยจัดการเรียนรู้ หรือเพื่อประโยชน์ในการสะสมความรู้ระบบ นำผลการเทียบเคียงไปสะสม จัดให้มีระบบนำผลการเทียบเคียงไปสะสมเพื่อใช้ในการได้รับการรับรองคุณวุฒิ หรือเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพ โดยให้กรมและสถาบันพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ร่วมกันในการดำเนินการมาตรา 16 กำหนดหน้าที่ของกรมในการจัด ส่งเสริม และสนับสนุน

การเรียนรู้ โดยมีรายละเอียดดังนี้ การส่งเสริมและสนับสนุนหลักสูตรและโปรแกรมการเรียนรู้ จัดให้มีการส่งเสริมและสนับสนุนในการผลิตและพัฒนาหลักสูตร โปรแกรมการเรียนรู้ และวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้การจัดทำแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ จัดทำแผนการส่งเสริมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ รวมถึงการประเมินผลและให้คำแนะนำการส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ จัดให้มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้การส่งเสริมการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ จัดการส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างสะดวกและเท่าเทียมทั่วถึง และเป็นธรรม โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ

จากการพิจารณา พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ.2566 และบทบาทภารกิจหน้าที่ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ ได้กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาบุคคล ให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย รู้จักสิทธิควบคู่กับหน้าที่และความรับผิดชอบ ภูมิใจและตระหนักในความสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ มีความพอเพียง มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ใฝ่เรียนรู้ มีความรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง มีคุณธรรม และมีความเป็นพลเมืองที่สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมไทย และสังคมโลก ได้อย่างมีความสุข พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต รู้เท่าทันพัฒนาการของโลก

2.2 คู่มือการดำเนินงานหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ตามคำสั่ง กระทรวงศึกษาธิการ ที่ สป 418/2551 เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงให้มีการปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติม โดยจัดทำเป็น คู่มือการดำเนินงานหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555) ซึ่งมีรายละเอียดปรากฏตามเอกสารนี้

1. การใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับพื้นฐานในปีพุทธศักราช 2551 กำหนดแบ่งออกเป็น 3 ระดับการศึกษาหลักๆ คือ ระดับประถมศึกษา (1.1) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (1.2) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (1.3) เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปตามหลักการและจุดหมายที่กำหนดไว้ สาระการเรียนรู้ถูกแบ่งเป็น 5 สาระเพื่อให้เสริมสร้างทักษะและความรู้ต่างๆ ดังนี้ สาระทักษะการเรียนรู้ เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง การใช้แหล่งเรียนรู้ การจัดการความรู้ การคิดเป็น และการวิจัยอย่างง่าย สาระความรู้พื้นฐาน เน้นความรู้เกี่ยวกับภาษาและการสื่อสาร คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี สาระการประกอบอาชีพ เน้นการมองเห็นช่องทางและการตัดสินใจในการประกอบอาชีพ ทักษะในอาชีพ การจัดการอาชีพอย่างมีคุณธรรม และการพัฒนาอาชีพให้มั่นคง สาระทักษะการดำเนินชีวิต เน้นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สุขภาพอนามัยและความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต ศิลปะและสุนทรียภาพ สาระการพัฒนาสังคม เน้นภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์เศรษฐศาสตร์การเมือง การปกครอง ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี และการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม

นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อส่งเสริมการพัฒนาของนักเรียนและชุมชนในด้านต่างๆ ซึ่งต้องทำกิจกรรมเหล่านี้ไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมงต่อปี เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาทักษะในชีวิตประจำวันของผู้เรียนและชุมชนที่มีผลต่อความเจริญก้าวหน้าของสังคมทั้งหมด

วิธีการจัดการเรียนรู้

การเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จะมีวิธีเดียวคือ วิธีเรียน กศน. ที่สามารถจัดการเรียนรู้ได้หลายรูปแบบ เช่น การเรียนรู้แบบพบกลุ่ม การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้แบบทางไกล การเรียนรู้แบบชั้นเรียน และการเรียนรู้แบบอื่นๆ ที่หลากหลายซึ่งในแต่ละรายวิชาผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรู้รูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง หรือหลายรูปแบบก็ได้ สถานศึกษาปรับระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้ให้มากขึ้นจากเดิม โดยเฉพาะการเรียนรู้แบบพบกลุ่มให้มีการเพิ่มระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้จากสัปดาห์ละ 6 ชั่วโมง

การจัดกระบวนการเรียนรู้

การจัดกระบวนการเรียนรู้ หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เน้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามปรัชญาคิดเป็น โดยใช้ข้อมูลตนเอง วิชาการ และสภาพแวดล้อมในชุมชน สังคม มาวิเคราะห์ ตัดสินใจในเรื่อง ที่ต้องการเรียนรู้ แล้วนำไปประยุกต์ใช้ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงาน 4 ขั้นตอนคือ 1) ขั้นตอนทดสอบสภาพปัญหา/ความต้องการในการเรียนรู้ 2) ขั้นตอนแสวงหาข้อมูลและจัดการเรียนรู้ 3) ขั้นตอนปฏิบัติ 4) ขั้นตอนประเมินผลการเรียนรู้ และสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่พร้อมเผยแพร่

สื่อการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยการใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล ภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชน และแหล่งเรียนรู้อื่นๆ โดยครู ผู้เรียน สามารถพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเอง หรือนำสื่อต่างๆ ที่มีอยู่ใกล้ตัว และข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการเรียนรู้ โดยใช้วิจารณ์ญาณในการเลือกใช้สื่อต่างๆ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่า น่าสนใจ ชวนคิด ชวนติดตาม เข้าใจง่าย เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ลึกซึ้ง และต่อเนื่องตลอดเวลา

2. แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)

กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) เป็นกิจกรรมที่เป็นองค์ประกอบสำคัญส่วนหนึ่งในโครงสร้างที่กำหนดไว้ในหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระการเรียนรู้เป็น 5 กลุ่มสาระ ได้แก่ สาระทักษะการเรียนรู้ สาระความรู้พื้นฐาน สาระการประกอบอาชีพ สาระทักษะการดำเนินชีวิต สาระการพัฒนาสังคม และกำหนดให้ผู้เรียนต้องทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวนไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง เป็นเงื่อนไขในการจบหลักสูตร โดยเน้นให้ผู้เรียนนำข้อมูล ความรู้และประสบการณ์ มาฝึกทักษะการคิด การวางแผนปฏิบัติการ ที่จะส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการพัฒนาตนเอง ครัวครัว ชุมชน และสังคม เพื่อให้ดำรงอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

หลักการ

1. สถานศึกษาจัดให้มีการลงทะเบียนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตในภาคเรียนแรก เพื่อทำความเข้าใจ ให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานของกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต จนเกิดความตระหนัก และเห็นความสำคัญของกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถเขียนโครงการและดำเนินการตามโครงการได้

2. สถานศึกษาให้ผู้เรียนเสนอโครงการกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต และวางแผนการเรียนรู้ร่วมกับครู และทำกิจกรรมไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง โดยให้ผู้เรียนเสนอโครงการได้ตลอดเวลาในทุกภาคเรียน เมื่อมีการวางแผน ประสานงาน และมีความพร้อมจะจัดทำโครงการ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามแนวทาง ขั้นตอนที่สถานศึกษากำหนด

3. กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นกิจกรรมที่มีเจตนารมณ์ให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองอยู่ตลอดเวลาอย่างหลากหลายให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม สิ่งแวดล้อม ซึ่งจะมีอยู่ในวิถีการดำเนินชีวิตของตนตลอดเวลา จึงต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นจึงไม่อนุญาตให้มีการเทียบโอน

4. ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตตามความพร้อม ความถนัดหรือตามความสนใจ

5. การทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต จะปฏิบัติเป็นกลุ่ม หรือเป็นรายบุคคลก็ได้

6. การประเมินค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้ประเมินจากการทำกิจกรรมที่ผู้เรียนเสนอโครงการไว้ในแต่ละภาคเรียน โดยเน้นการประเมินแบบมีส่วนร่วม

7. กิจกรรมที่ได้รับการประเมินค่าแล้ว หากผู้เรียนประสงค์จะทำกิจกรรมในลักษณะเดิมอีก ต้องเสนอโครงการใหม่ที่ชี้ให้เห็นพัฒนาการของกิจกรรม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสนำประสบการณ์กลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ โดยฝึกทักษะ การคิด การแก้ปัญหา และความมีเหตุผล

2. เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและสามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองและมีส่วนร่วมในการพัฒนา ครอบครัว ชุมชน และสังคม ทำให้เกิดความรู้สึกรักผูกพัน เป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและสังคม
องค์ประกอบกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต

กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตประกอบด้วย

1. ต้องมีความรู้พื้นฐาน เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีขอบข่ายเนื้อหาเกี่ยวกับ โครงสร้างและประโยชน์ของ กพช. แนวทางการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และการนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต การประสานเครือข่าย การเป็นผู้นำ ผู้ตาม การวางแผน และประโยชน์ของการวางแผน มนุษยสัมพันธ์ การเขียนโครงการ

2. กิจกรรมโครงการ เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในการทำกิจกรรมโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม

ลักษณะกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ลักษณะการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

2.1 กิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะชีวิตของตนเอง และครอบครัว โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของผู้เรียน ดังตัวอย่างต่อไปนี้ เช่น ด้านสุขภาพกาย/จิต เช่น โครงการ กศน.ไร้พุง ด้านคุณธรรม จริยธรรม เช่น โครงการสามัคคีสร้างสุข โครงการคุณธรรมนำชีวิต โครงการ 1 ตำบล 1 วัด ด้านเศรษฐกิจพอเพียง เช่น โครงการรู้รับ รู้จ่าย รู้ได้ รู้เก็บ ด้านการพัฒนาตนเอง ในด้านต่างๆ เช่น โครงการพัฒนาบุคลิกภาพ ด้านยาเสพติด เช่น โครงการครอบครัวอบอุ่น ด้านเพศศึกษา เช่น โครงการพ่อแม่รู้ใจวัยรุ่นรู้ทัน ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เช่น โครงการเตรียมตัวเตรียมใจรับภัยธรรมชาติ

2.2 การพัฒนาชุมชนและสังคมผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีส่วนร่วมของชุมชนการพัฒนาชุมชนและสังคมเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยเสริมความเข้มแข็งและยั่งยืนของสังคมโดยรวม กิจกรรมที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนช่วยให้สมาชิกสามารถร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ในชุมชนได้เต็มที่ การพัฒนาชุมชนและสังคม: โครงการอาสาสมัครและโครงการลูกเสือ เช่น ยุวกาชาด/ชมรมอาสาชวูกาชาดนอกโรงเรียน เป็นตัวอย่างที่สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะการช่วยเหลือและการทำงานร่วมกันในชุมชน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม: โครงการลดโลกร้อนด้วยมือเรา, โครงการหน้าบ้านน่ามอง, และโครงการอนุรักษ์ป่า ไม้แม่น้ำลำคลอง เน้นการรักษาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณี: โครงการอนุรักษ์รักษาวัฒนธรรมเป็นตัวอย่างที่ส่งเสริมการรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเข้าใจในวัฒนธรรมของชุมชนภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ โครงการคลังสมองร่วมพัฒนาชุมชนเน้นการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างชุมชน ประชาธิปไตย โครงการเรียนรู้ประชาธิปไตยใส่ใจรักษาสีทึ่เสริมการมีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมือง การสนับสนุนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย: โครงการบรรณรักษ์อาสาเป็นตัวอย่างการใช้การศึกษานอกระบบในการพัฒนาชุมชน

กระบวนการกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ใช้การจัดการเป็นระบบและมีขั้นตอนชัดเจน เพื่อให้กิจกรรมดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยที่ผู้เรียนได้รับการฝึกและแนวทางการดำเนินงานจากครูที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านนั้น

การทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนและบทบาทที่ชัดเจน นำเสนอดังนี้ ลงทะเบียนและเรียนรู้ ผู้เรียนต้องเริ่มต้นด้วยการลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตที่สถานศึกษากำหนด ซึ่งมีการศึกษาและเรียนรู้เกี่ยวกับประเด็นหรือความรู้ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้นๆ วางแผนและเสนอโครงการ ผู้เรียนจะร่วมกันประชุมเพื่อวางแผนและเสนอโครงการที่มีเป้าหมายชัดเจนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน โดยต้องยื่นคำร้องและเอกสารที่แสดงความจำนงขอทำกิจกรรม ดำเนินการตามโครงการที่ได้รับอนุมัติ เมื่อโครงการได้รับการอนุมัติจากสถานศึกษาแล้ว ผู้เรียนจะดำเนินการตามแผนและระยะเวลาที่กำหนด โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์สูงสุด จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน ผู้เรียนต้องจัดทำเอกสารรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการ ซึ่งจะนำไปให้ครูที่ปรึกษาและคณะกรรมการพิจารณา เพื่อประเมินผลสำเร็จและการปฏิบัติตามแผน ด้วยบทบาทและหน้าที่ที่ชัดเจน เช่น การเรียนรู้และแลกเปลี่ยนความรู้ การวางแผนและการปฏิบัติตามขั้นตอนที่ถูกต้อง ผู้เรียนสามารถช่วยสร้างผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชนและตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขั้นตอนการทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ยื่นคำร้องแสดงความจำนง ผู้เรียนที่สนใจทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตต้องยื่นคำร้องแสดงความจำนงกับสถานศึกษา แนบ

โครงการและแบบคำร้อง ผู้เรียนต้องเตรียมโครงการที่เขียนแล้วพร้อมแบบคำร้องแสดงความจำนงขอทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต โครงการควรระบุข้อมูลดังต่อไปนี้ ชื่อโครงการ หลักการและเหตุผล อธิบายเหตุผลและความจำเป็นของโครงการ วัตถุประสงค์ ระบุวัตถุประสงค์ของโครงการ ขั้นตอนการดำเนินงาน: อธิบายขั้นตอนการดำเนินการตั้งแต่เริ่มทำโครงการจนสิ้นสุด สถานที่ดำเนินงาน ระบุสถานที่ที่จะทำกิจกรรม ระยะเวลา ระบุระยะเวลาที่จะทำโครงการ งบประมาณ ระบุงบประมาณหรือค่าใช้จ่ายที่จะใช้ในโครงการ ผู้รับผิดชอบ ระบุผู้รับผิดชอบในการดำเนินโครงการ ผลที่คาดว่าจะได้รับ ระบุประโยชน์หรือผลที่คาดว่าจะได้รับจากการทำโครงการนี้ การดำเนินการหลังอนุมัติ เมื่อสถานศึกษาอนุมัติโครงการแล้ว ผู้เรียนจะนำโครงการไปดำเนินการโดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของครูและคณะกรรมการ การจัดทำรายงานการดำเนินการ เมื่อโครงการเสร็จสิ้นแล้ว ผู้เรียนจะจัดทำรายงานการดำเนินการเพื่อนำเสนอสถานศึกษา คณะกรรมการจะพิจารณาและประเมินผลสำเร็จของโครงการ การประเมินผลการดำเนินการ การประเมินผลการทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตแบ่งเป็น 2 ประเภท การประเมินตนเอง: การประเมินผลการเรียนรู้และการเข้าร่วมในกิจกรรมตามแบบที่กำหนด การประเมินโครงการ: คณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติตามแบบประเมินที่กำหนด เกณฑ์การพิจารณาการประเมิน ผู้เรียนต้องได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 เพื่อผ่านการประเมินการทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต

3. แนวทางการวัดและประเมินผล

3.1 กรอบการวัดและประเมินผลการเรียน

1. การวัดและประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชา เป็นการประเมินเพื่อทราบสภาพและความก้าวหน้า ทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมจริยธรรม อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษาในแต่ละรายวิชา ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ ประเมินจากแฟ้มสะสมงาน ประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานการเรียนรู้ (Performance Evaluation) ประเมินการปฏิบัติจริง (Authentic Assessment) ทดสอบย่อย (Quiz) ประเมินจากกิจกรรม โครงการ หรือแบบฝึกหัด เป็นต้น โดยเลือกให้สอดคล้องและเหมาะสมกับธรรมชาติของรายวิชา ควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. การกำหนดคะแนนระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่สำนักงาน กศน. กำหนด โดยการวัดผลระหว่างภาคเรียนสถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ สำหรับการวัดผลปลายภาคเรียน ให้เป็นไปตามที่สำนักงาน กศน. กำหนด

3. การประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช) เป็นเงื่อนไขหนึ่งในการจบหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งผู้เรียนทุกคนต้องทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม จำนวนไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง(ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเพิ่มจำนวนชั่วโมงกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตในหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกาศ ณ วันที่ 18 มีนาคม 2557) ตามเกณฑ์การประเมินที่สถานศึกษากำหนดโดยประเมินจากโครงการ หรือกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต และให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ในการประเมิน

4. การประเมินคุณธรรม เป็นเงื่อนไขหนึ่งที่ผู้เรียนทุกคนต้องได้รับการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด จึงจะได้รับการพิจารณาให้จบหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษา โดยคณะกรรมการ

การวัดและประเมินผลของสถานศึกษาพิจารณาคุณธรรมเบื้องต้น ที่สำนักงาน กศน. กำหนด ทั้งนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดเพิ่มเติมได้ โดยเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและ ประกาศให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบและมีส่วนร่วมในการประเมินคุณธรรม

5. การประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบระดับชาติ สถานศึกษาจะต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคน ที่เรียนในภาคเรียนสุดท้ายของทุกระดับการศึกษา ได้เข้ารับการประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบ ระดับชาติ ตามที่สำนักงาน กศน. กำหนด หากผู้เรียนไม่เข้ารับการประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบ ระดับชาติ จะมีผลทำให้ไม่จบหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำหรับผลการประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบระดับชาติ จะนำไปใช้ในการ วางแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และคุณภาพการศึกษา ของแต่ละสถานศึกษา และภาพรวมของ สำนักงาน กศน. ต่อไป

3.2 การวัดและประเมินผลผู้เรียนในสถานศึกษา กระบวนการที่สำคัญสำหรับการพัฒนาการเรียนรู้และพฤติกรรม การวัดและประเมินผลผู้เรียนในสถานศึกษาเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการ ปรับปรุง และพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคน ขั้นตอนนี้ช่วยให้ครูและผู้บริหารสามารถทราบถึง ความก้าวหน้าของนักเรียนในการเรียนรู้และพัฒนาการทักษะต่างๆ ที่สำคัญต่อการเตรียมความพร้อม ในอนาคต ดังนั้น กระบวนการนี้จึงมีความสำคัญและควรถูกดำเนินการอย่างรอบคอบและเป็นระบบ ต่อไปนี้คือขั้นตอนและวิธีการต่างๆ ในการวัดและประเมินผลผู้เรียนในสถานศึกษา การวัดและ ประเมินผลเป็นรายวิชา การวัดและประเมินผลก่อนเรียน เป็นการตรวจสอบความรู้และความเข้าใจ ของนักเรียนก่อนที่จะเริ่มเรียนรายวิชาหรือหลักสูตรใหม่ โดยจะมุ่งเน้นทดสอบความเข้าใจเบื้องต้น เกี่ยวกับหัวข้อหรือเนื้อหาที่จะเรียนในภายหลัง การวัดและประเมินผลระหว่างภาคเรียน

เป็นการติดตามความคืบหน้าและการเรียนรู้ของนักเรียนในระหว่างที่เรียนรายวิชาหรือ หลักสูตร ประเมินผลที่ได้จากการฝึกปฏิบัติหรือโจทย์ที่ได้รับการวัดและประเมินผลปลายภาคเรียน

เป็นการประเมินผลสุดท้ายของนักเรียนหลังจากที่ได้รับการสอนในรอบภาคเรียนทั้งหมด มุ่งเน้นทดสอบความเข้าใจและความรู้ที่ได้รับตลอดระยะเวลาการเรียนรู้ การประเมินกิจกรรมพัฒนา คุณภาพชีวิต (กพช.) เป็นการประเมินผลของกิจกรรมที่นักเรียนได้เข้าร่วมและดำเนินการตาม โครงการที่ได้รับอนุมัติ โดยมุ่งเน้นวัตถุประสงค์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน การประเมิน คุณธรรม เป็นการประเมินทักษะและคุณลักษณะทางจิตใจที่สำคัญ เช่น ความซื่อสัตย์ ความ รับผิดชอบ และจริยธรรม ที่เป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียน การประเมิน คุณภาพการศึกษานอกระบบระดับชาติ เป็นการประเมินผลการศึกษาที่นักเรียนได้รับจากการศึกษา นอกระบบที่มีมาตรฐานและเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นในระดับชาติ ซึ่งจะช่วยประเมินระดับความสามารถและ การพัฒนาที่นักเรียนได้รับ การอนุมัติการจบหลักสูตร การอนุมัติการจบหลักสูตรของสถานศึกษาจะ พิจารณาคุณสมบัติของนักเรียนตามเกณฑ์การจบหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน ตามที่ได้กำหนดไว้ตามพ.ศ. 2551 เพื่อให้มั่นใจว่านักเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างถูกต้อง และครบถ้วนตามหลักสูตรที่กำหนด การจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาสถานศึกษาจะต้องจัดทำ เอกสารแสดงข้อมูลและสถานภาพทางการศึกษาของผู้เรียนเพื่อใช้สำหรับตรวจสอบ สื่อสาร ส่งต่อ และ รับรองผลการเรียนของผู้เรียน หลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษาจะต้องจัดทำแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. เอกสารหลักฐานการศึกษาควบคุมและบังคับแบบ ประกอบด้วย

- 1) ระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ (กศน.1)
- 2) ประกาศนียบัตร (กศน.2)
- 3) แบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา (กศน.3)

2. เอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษาดำเนินการเอง เช่น แบบบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (กศน.4) แบบบอมนุมัติผลการจบหลักสูตร แบบรายงานแสดงผลการเรียนรู้เฉลี่ย GPA ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และอื่นๆ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้รายวิชา

หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 สาระการเรียนรู้ คือ ทักษะการเรียนรู้ ความรู้พื้นฐานการประกอบอาชีพ ทักษะการดำเนินชีวิต และการพัฒนาสังคม โดยแต่ละสาระการเรียนรู้ประกอบด้วยรายวิชาต่าง กำหนดให้มีการวัดและประเมินผลเป็นรายวิชาก่อนเรียน ระหว่างภาคเรียน และปลายภาคเรียน เพื่อทราบสภาพและความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมจริยธรรม

อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษาในแต่ละรายวิชาด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ ประเมินจากแฟ้มสะสมงาน ประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานการเรียนรู้ (Performance Evaluation) ประเมินการปฏิบัติจริง (Authentic Assessment) ทดสอบย่อย (Quiz) ประเมินจากกิจกรรม โครงการ หรือแบบฝึกหัด เป็นต้น โดยเลือกให้สอดคล้องและเหมาะสมกับธรรมชาติของรายวิชา ควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน

การกำหนดคะแนนระหว่างภาคเรียนและปลายภาคเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่สำนักงาน กศน.กำหนด โดยการวัดผลระหว่างภาคเรียนสถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ สำหรับการวัดผลปลายภาคเรียน ให้เป็นไปตามที่สำนักงาน กศน. กำหนด

แนวทางการวัดและประเมินผลรายวิชา สถานศึกษาควรดำเนินการประเมินผลรายวิชาดังนี้

1) การวัดและประเมินผลก่อนเรียน เป็นการตรวจสอบความรู้ ทักษะและความพร้อมต่างๆ ของผู้เรียนเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพความพร้อมและความรู้พื้นฐานของผู้เรียน

2) การวัดและประเมินผลระหว่างภาคเรียน ให้สถานศึกษาดำเนินการประเมินผลระหว่างภาคเรียน เพื่อทราบความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และพฤติกรรม การร่วมกิจกรรมและผลงาน อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยจำแนกเป็น 2 ส่วนดังนี้

(1) กำหนดสัดส่วนการวัดและประเมินผลรายวิชาใน สาระความรู้พื้นฐาน ระหว่างภาคเรียน เป็นไปตามเกณฑ์ที่สำนักงาน กศน. กำหนด โดยการประเมินระหว่างภาคเรียนให้มีการประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลาย เป็นระยะ อย่างต่อเนื่องเพื่อทราบพัฒนาการของผู้เรียน ทั้งนี้สถานศึกษาอาจกำหนดให้มีการทดสอบระหว่างภาคเรียนได้ตามความเหมาะสม และจัดให้มีการประเมินด้วยวิธีอื่น ๆ เช่น ทำแบบฝึกหัดและรายงาน การนำเสนอผลงาน การทำแฟ้มหรือโครงการ ฯลฯ โดยสถานศึกษาควรกำหนดคะแนนระหว่างภาคเรียนว่าจะประเมินจากกิจกรรมอะไรในสัดส่วนคะแนนเท่าไรตามความเหมาะสม ข้อมูลจากการประเมินกิจกรรมในแต่ละครั้งให้สถานศึกษานำไปพัฒนาปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียน

(2) การกำหนดสัดส่วนการวัดและประเมินผลรายวิชาในอีก 4 สาระ ได้แก่ สาระทักษะการเรียนรู้ สาระการประกอบอาชีพ สาระทักษะการดำเนินชีวิต และสาระการพัฒนาสังคม การวัดและประเมินผลอาจใช้วิธีการที่หลากหลายให้สอดคล้องกับสาระรายวิชา วิธีชีวิต และกระบวนการเรียนรู้ เช่น การประเมินความรู้ ความเข้าใจ การประเมินทักษะการสื่อสาร การประเมินทักษะการปฏิบัติ ฯลฯ โดยสถานศึกษาควรกำหนดคะแนนระหว่างภาคเรียนว่าจะประเมินจากกิจกรรมอะไรในสัดส่วนคะแนนเท่าไรตามความเหมาะสม ข้อมูลจากการประเมินกิจกรรมในแต่ละครั้งให้สถานศึกษานำไปพัฒนาปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งนี้ ให้สถานศึกษาระบุรายละเอียดของคะแนนระหว่างภาคว่าประกอบด้วยอะไรบ้างในแต่ละสาระไว้ในระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาให้ชัดเจนว่ามีการวัดและประเมินอย่างไร มีสัดส่วนคะแนนในแต่ละเรื่องที่จะทำการวัดและประเมินผลคิดเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของคะแนนระหว่างภาค

เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรายวิชา วิธีการวัดและประเมินผล การเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งเน้นให้สถานศึกษาใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลายอย่างมีคุณภาพ ในการวัดและประเมินผลรายวิชา ซึ่งสถานศึกษาอาจเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการต่างๆ ดังนี้

1. การประเมินความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา อาจดำเนินการโดยใช้แบบทดสอบ ซึ่งมีทั้งแบบปรนัย และแบบอัตนัย แบบทดสอบปรนัย ได้แก่ ข้อสอบแบบเลือกตอบ แบบเติมคำแบบถูกผิด แบบจับคู่ ส่วนแบบทดสอบอัตนัยจะเป็นการทดสอบที่ให้ผู้เรียนเขียนตอบจากคำถามที่กำหนดให้ หรือเขียนแสดงความคิดเห็น แสดงการคิดวิเคราะห์จากคำถามในแบบทดสอบ

2. การประเมินทักษะการสื่อสาร อาจดำเนินการในรูปแบบและวิธีการต่างๆ ได้แก่ 1) การถามตอบระหว่างปฏิบัติกิจกรรม 2) การสนทนาพบปะพูดคุยกับผู้เรียน 3) การสนทนาพบปะพูดคุยกับผู้เกี่ยวข้องกับผู้เรียน 4) การสอบปากเปล่าเพื่อประเมินความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติ 5) การอ่านบันทึกเหตุการณ์ต่าง ๆ ของผู้เรียน 6) การตรวจแบบฝึกหัดและตรวจรายงาน

3. การประเมินทักษะการปฏิบัติ อาจดำเนินการในรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ ได้แก่ 3.1) การสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนตามรายการที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ 3.2) การตรวจผลงานการปฏิบัติว่าถูกต้องสมบูรณ์ครบถ้วน มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 3.3) การให้ทำโครงการ 3.4) การจัดทำแฟ้มประมวลประสบการณ์ 3.5) การประเมินจากการปฏิบัติจริงในงานอาชีพ 3.6) การประเมินโดยการยอมรับความรู้ประสบการณ์

กรณีมีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สถานศึกษาจะต้องมีการวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ทั้งนี้การวัดผลรายวิชาต่างๆ ที่นำมาบูรณาการสามารถประเมินจากชิ้นงานเดียวกันได้ อนึ่งหากสาระและมาตรฐานใดไม่สามารถนำมาบูรณาการได้จะต้องจัดการเรียนรู้แล้ววัดและประเมินผลแยกต่างหาก แล้วจึงนำคะแนนที่ได้จากการเรียนรู้บูรณาการและที่จัดการเรียนรู้เพิ่มเติมมารวมกันเป็นคะแนนระหว่างภาคของรายวิชานั้น ๆ

3) การวัดและประเมินผลปลายภาคเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบผลการเรียนรู้โดยรวมของผู้เรียนในแต่ละรายวิชา โดยใช้เครื่องมือ เช่น แบบทดสอบปรนัย แบบทดสอบอัตนัย แบบประเมินการปฏิบัติ เป็นต้น

4) **การตัดสินผลการเรียนรายวิชา** การตัดสินผลการเรียนรายวิชา ให้นำคะแนนระหว่างภาคเรียนมารวมกับคะแนนปลายภาคเรียน และจะต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 จึงจะถือว่าผ่านการเรียนในรายวิชานั้น

5) **การขอเลื่อนสอบปลายภาค** ในกรณีที่ผู้เรียนมีเหตุสุดวิสัย หรือมีเหตุจำเป็นฉุกเฉินไม่สามารถเข้าสอบปลายภาคเรียนตามวัน เวลา ตามที่กำหนด ผู้เรียนสามารถยื่นคำร้องขอเลื่อนสอบต่อสถานศึกษา โดยชี้แจงเหตุผลความจำเป็นพร้อมทั้งแสดงหลักฐาน ทั้งนี้สถานศึกษาจะต้องขอเลื่อนสอบต่อผู้มีอำนาจ

6) **การประเมินซ่อม** ผู้ที่มีสิทธิ์เข้ารับการประเมินซ่อม คือ ผู้เรียนที่เข้าสอบปลายภาคเรียน แต่ผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินผลรายวิชา โดยให้ผู้เรียนเข้ารับการประเมินซ่อมตามวัน เวลาสถานที่และวิธีที่สถานศึกษาหรือต้นสังกัดกำหนด และให้ค่าระดับผลการเรียนไม่เกิน 1

6.1 การประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตการประเมินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช) เป็นเงื่อนไขหนึ่งที่คุณเรียนทุกคนจะต้องได้รับ การประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด โดยผู้เรียนจะต้องทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพ ชีวิตไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง จึงจะได้รับการพิจารณาอนุมัติให้จบหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษา

6.2 การประเมินคุณธรรมการประเมินคุณธรรม เป็นเงื่อนไขที่คุณเรียนทุกคนจะต้องได้รับการประเมินตามเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนด จึงจะได้รับการพิจารณาให้จบหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษา โดยสำนักงาน

กศน. ได้กำหนดคุณธรรมเบื้องต้นไว้ สำหรับผลการประเมินให้เป็นปรับปรุง พอใช้ ดี และดีมาก

7) การประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบระดับชาติ

7.1 หลักการประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบระดับชาตินั้นเน้นไปที่การให้ข้อมูลเพื่อการวางแผนและพัฒนาทั้งในด้านการเรียนรู้และการสอน โดยไม่มีผลต่อผลการเรียนของนักเรียนโดยตรง มีหลักการและวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา การเตรียมความพร้อมของนักเรียนเพื่อรับการประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบระดับชาติจึงมีความสำคัญ เนื่องจากมีผลต่อการสร้างความร่วมมือในการประเมินอย่างมีประสิทธิภาพ การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และเงื่อนไขการประเมินอย่างเคร่งครัดจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นเพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความถูกต้องและเป็นประโยชน์ในการวางแผนและพัฒนาการศึกษาในระดับชาติ และสร้างสถานภาพที่ดีให้กับสถานศึกษาที่มีคุณภาพใกล้เคียงกัน

7.2 ประโยชน์ของการประเมินคุณภาพการศึกษานอกระบบระดับชาติ

1) เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบผลการประเมินคุณภาพระหว่างกลุ่มผู้เรียนระดับสถานศึกษา ระดับจังหวัด และระดับภาค ตลอดจนการประเมินภายนอกได้อย่างสมเหตุสมผล

2) ส่งเสริมและกระตุ้นให้สถานศึกษาให้ความสนใจอย่างจริงจังในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3) สามารถใช้ผลการประเมินให้เป็นประโยชน์ทั้งในระดับผู้เรียน ระดับกลุ่มระดับสถานศึกษา ระดับจังหวัดและระดับภาค

4) สร้างแรงจูงใจกระตุ้นและท้าทายให้ผู้เรียนทุกคนตั้งใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนและด้านอื่นๆ

5) เพื่อเป็นข้อมูลสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียน แก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

แนวทางการประเมินคุณธรรม

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในพุทธศักราช 2551 มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงงาม โดยการกำหนดกระบวนการการวัดและประเมินผลให้ครูใช้ในการพัฒนาผู้เรียนดังนี้ วินัยในตนเองและหลักธรรมของศาสนา ให้ครูจัดการเรียนรู้และกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการวินัยและความเข้าใจในหลักธรรมของศาสนา เช่น กิจกรรมศาสนาและพิธีกรรมทางศาสนา เพื่อสร้างจิตใจและจิตใจที่มีความสามารถในการปฏิบัติตนตามหลักธรรมของศาสนาและคำสอน การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ให้นำเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาเป็นเนื้อหาในการเรียนรู้ เช่น การเรียนรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าไม้ การลดการใช้พลาสติก เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและการปฏิบัติตนในทางที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้เกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรม ต้องมีการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมในการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาความรู้และความเข้าใจในเรื่องนี้ กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต กำหนดกิจกรรมที่ช่วยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน เช่น กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์สังคม กิจกรรมเสริมสร้างทักษะการสื่อสาร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสดงความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นและพัฒนาศักยภาพตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ การประเมินผล การประเมินคุณธรรมและจริยธรรมจะต้องมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจนและเป็นที่เป็นที่ยอมรับ โดยครูจะต้องใช้เกณฑ์ดังกล่าวในการประเมินผลในการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน ซึ่งจะมีผลต่อการตัดสินใจในการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองของนักเรียนในอนาคต

กรอบของคุณธรรม

คุณธรรมเบื้องต้นที่สำนักงาน กศน. กำหนดเพื่อใช้เป็นหลักในการประเมินมีจำนวน 9 คุณธรรม แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 คุณธรรมเพื่อการพัฒนาตน เช่น สะอาด, สุภาพ, กตัญญู, กตเวที กลุ่มที่ 2 คุณธรรมเพื่อการพัฒนาการทำงาน เช่น ขยัน, ประหยัด, ซื่อสัตย์ กลุ่มที่ 3 คุณธรรมเพื่อการพัฒนาการอยู่ร่วมกันในสังคม เช่น สามัคคี, มีน้ำใจ, มีวินัย การใช้คุณธรรมเหล่านี้ในการประเมินเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนในทุกๆ ด้านของชีวิตและการเรียนรู้

ความหมายของคุณธรรม

คุณธรรมหมายถึงสิ่งที่มีคุณค่าและประโยชน์ต่อคนอื่น มีความดีงามและเป็นเครื่องประดับประกอบใจให้เกลียดความชั่ว กลัวบาป และกระตุ้นให้ผลักดันให้เกิดความรับผิดชอบและจิตสำนึกที่ดี เพื่อทำความดีต่อไป

สะอาด หมายถึง การรักษาร่างกายและสภาพแวดล้อมให้สะอาด ทำให้ผู้อื่นรู้สึกสบายใจและมีความสุขสะอาดใจ เป็นคนที่เคารพการรักษาความสะอาดและสุขอนามัยของตนเอง และสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย

สุภาพ หมายถึง ความเรียบร้อยอ่อนโยนและมีการมารยาทที่ดี แสดงให้เห็นว่าผู้นั้นเคารพต่อผู้อื่นตามสถานการณ์และเวลา ไม่ก้าวร้าวหรือละมุนละม่อม และมีกิริยารวมทั้งความเสมอภาคในการจัดการกับตนเองและสิ่งรอบข้าง

กตัญญูกตเวที หมายถึง การดูแลเอาใจใส่และให้ความเคารพต่อผู้มีพระคุณอย่างดีเยี่ยม ผู้นั้นเรียบร้อยในการแสดงออกและสื่อสารกับผู้มีพระคุณ และเต็มใจในการช่วยเหลือเมื่อมีโอกาส

ขยัน หมายถึง การทำงานอย่างต่อเนื่องและมุ่งมั่น ไม่ยอมลงมือทำงานให้จบไม่สำเร็จ และมีการพยายามอย่างสม่ำเสมอในการแก้ไขปัญหาและบรรลุผลสำเร็จ

ประหยัดหมายถึงการรู้จักเก็บออมและใช้ทรัพย์สินอย่างระมัดระวัง แสดงให้เห็นว่าผู้นั้นมีความสามารถในการจัดการและใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ

ซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติอย่างตรงไปตรงมา และไม่มีความเล่ห์เหลี่ยมหรือการทำตัวอย่างผิดชอบ ผู้นั้นมีความเชื่อในความจริงและความถูกต้อง

สามัคคีหมายถึงการร่วมมือและทำงานร่วมกันอย่างสอดคล้อง มีความเข้าใจและเห็นใจกัน และไม่มีมีการแยกแยะหรือขัดแย้ง

มีน้ำใจ หมายถึง ความสามารถในการเห็นใจและเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่น แสดงให้เห็นว่าผู้นั้นสนใจในความเจ็บปวดและความทุกข์ใจของผู้อื่น และพร้อมที่จะช่วยเหลือเมื่อมีโอกาส

มีวินัย หมายถึง การปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับอย่างเคร่งครัด และมีการยึดมั่นในการดำเนินชีวิตตามแบบแผนที่ตั้งไว้ ผู้นั้นมีความเต็มใจในการปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับของสถานที่และสังคมที่เข้าร่วม และยินดีที่จะปฏิบัติตามอย่างเต็มที่และตั้งใจในการปฏิบัติตาม

บทบาทของผู้เรียน ศึกษาพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณธรรมแต่ละด้าน ฝึกปฏิบัติ พัฒนาตนเองให้มีคุณธรรมตามพฤติกรรมบ่งชี้ รวบรวมหลักฐานเพื่อแสดงถึงการประพฤติปฏิบัติตามคุณธรรมด้านต่างๆ ประเมินตนเองตามแบบประเมินคุณธรรม ส่งแบบประเมินตนเองพร้อมหลักฐานให้ครู **บทบาทขององค์กรนักศึกษา และภาคีเครือข่าย** ส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรม ร่วมประเมินคุณธรรม สร้างแรงจูงใจ โดยจัดกิจกรรมยกย่อง ชมเชย ให้กำลังใจ ประกาศเกียรติคุณ

การประเมินคุณธรรม

การประเมินคุณธรรมตามพฤติกรรมบ่งชี้ที่เสนอไว้เป็นแนวทางที่สำคัญในการประเมินผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยอาจกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้เพิ่มเติมที่สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนหรือชุมชนได้ เช่น การให้ความช่วยเหลือร่วมกันในกิจกรรมทางสังคม การใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น หรือการแสดงความเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่นในสถานการณ์ต่างๆ

การประเมินคุณธรรมควรมุ่งเน้นการประเมินแบบรายบุคคล เนื่องจากคุณสมบัติและพฤติกรรมที่แสดงออกมาจะแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล และอาจมีการประเมินจากหลายฝ่ายร่วมกัน เช่น ครู ผู้เรียนเอง หรือกลุ่มเพื่อนร่วมประเมิน เพื่อให้การประเมินมีความสมบูรณ์และเชื่อถือได้มากยิ่งขึ้น

การประเมินคุณธรรมควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยประเมินผลจากการเข้าร่วมกิจกรรม พบกลุ่มผลงานของผู้เรียนที่ครูมอบหมาย การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือกิจกรรมตามที่สถานศึกษากำหนด เพื่อให้มั่นใจว่าการพัฒนาคุณธรรมของผู้เรียนเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณธรรมเพิ่มเติมจากที่เสนอไว้ตามความต้องการและความจำเป็นของสถานศึกษาและชุมชนได้ เพื่อให้คุณธรรมที่กำหนดมีความเกี่ยวข้องและสอดคล้องกับสถานการณ์และความต้องการของผู้เรียนและชุมชนในสถานศึกษา

4. การบริหารงานธุรการ

การบริหารงานธุรการถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารจัดการ ประกอบด้วย การประชาสัมพันธ์การแนะแนว แนวทางการรับสมัครชั้นทะเบียนเป็นผู้เรียน และลงทะเบียนเรียน การวัดและประเมินผลการย้ายสถานศึกษาของผู้เรียน และการรายงานข้อมูลผู้เรียน ซึ่งเป็นข้อมูลอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนสถานศึกษา ภาคีเครือข่าย และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การประชาสัมพันธ์ สถานศึกษาและภาคีเครือข่ายจัดให้มีผู้รับผิดชอบในการประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอโดยใช้สื่อตามความเหมาะสมทั้งสื่อเอกสารสื่อบุคคลและอื่น ๆ ทั้งนี้ การประชาสัมพันธ์การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาสามารถดำเนินการได้ตลอดปีโดยก่อนเปิดภาคเรียนให้เน้นการประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวางและทั่วถึง สำหรับกำหนดการรับลงทะเบียนเรียนให้เป็นไปตามประกาศของสถานศึกษาคือ ภาคเรียนที่ 1 เดือนมีนาคม ถึง เมษายน ภาคเรียนที่ 2 เดือนกันยายน ถึงตุลาคม ซึ่งสถานศึกษาและภาคีเครือข่ายสามารถดำเนินการได้เองโดยมีขั้นตอนการประชาสัมพันธ์ ดังนี้

1.1 แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ สถานศึกษาแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการประชาสัมพันธ์

1.2 การเตรียมการประชาสัมพันธ์

1.2.1 สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ ให้เลือกใช้ได้ตามความเหมาะสม เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับแผ่นปลิว จุลสาร จดหมายข่าว เสียงตามสาย ป้ายนิเทศ รายการวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ

1.2.2 เนื้อหาที่จะใช้ในการประชาสัมพันธ์

2. ระยะเวลาในการรับสมัคร กำหนดระยะเวลาก่อนวันเปิดภาคเรียนตามความเหมาะสม โดยจัดทำเป็นประกาศของสถานศึกษา

2.1 การเปิด - ปิดภาคเรียน ภาคเรียนที่ 1 วันเปิดภาคเรียน 16 พฤษภาคม

วันปิดภาคเรียน 11 ตุลาคม ภาคเรียนที่ 2 วันเปิดภาคเรียน 1 พฤศจิกายน

วันปิดภาคเรียน 1 เมษายน

2.2 คุณสมบัติของผู้สมัคร

(1) เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยหลักฐานในการรับนักเรียน นักศึกษาเข้าเรียนในสถานศึกษา พ.ศ. 2548

(2) เป็นประชาชนทั่วไปที่ไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียน

(3) มีพื้นความรู้ในแต่ละระดับดังนี้

ระดับประถมศึกษา ไม่จำกัดพื้นความรู้สำหรับพระภิกษุ สามเณรจะต้องสอบไล่ได้นักธรรมชั้นตรีมาก่อน

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สอบได้วุฒิหรือระดับชั้นอย่างน้อยหนึ่งต่อไปนี้ มัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.3เดิม) หรือประถมศึกษาปีที่ 7 (ป.7) หรือประถมศึกษาปีที่ 6 (ป.6) หรือ

การศึกษาผู้ใหญ่อันดับที่ 3 หรือการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 3 หรือหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับประถมศึกษา หรือระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 หรือวุฒิอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศให้เทียบเท่าประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 หรือนักธรรมชั้นเอกหรือธรรมศึกษาเอก หรือใบรับรองวุฒิการสอบเทียบความรู้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อสิทธิบางอย่าง หรือใบรับรองวุฒิการสอบเทียบความรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 เพื่อสิทธิบางอย่าง หรือเป็นผู้ที่เคยศึกษาหลักสูตรต่างประเทศระดับชั้น (เกรด) การศึกษาปีที่ 7 หรือสอบได้ระดับชั้น (เกรด) การศึกษาอย่างน้อยปีที่ 7 ผู้สอบตก ป.7 ปีการศึกษา 2520 ถือว่าได้ ป.6 สำหรับพระภิกษุ สามเณรจะต้องมีคุณวุฒิอย่างใดอย่างหนึ่งข้างต้นและต้องสอบไล่ ได้นักธรรมชั้นโทมาก่อน

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สอบได้วุฒิหรือระดับชั้นอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ สอบได้มัธยมปีที่ 6 (ม.6 เดิม) หรือประโยคมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.ศ.3) หรือมัธยมศึกษาปีที่ 3(ม. 3) หรือการศึกษาผู้ใหญ่อันดับที่ 4 หรือการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 หรือหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 หรือเปรียญธรรม 3 ประโยค หรือวุฒิอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศให้เทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 หรือใบรับรองวุฒิการสอบเทียบความรู้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อสิทธิบางอย่าง หรือเป็นผู้ที่เคยศึกษาหลักสูตรต่างประเทศระดับชั้น (เกรด)การศึกษาปีที่ 10 หรือสอบได้ระดับชั้น (เกรด) การศึกษาอย่างน้อยปีที่ 10 หรือผู้สอบตก ม.ศ. 3 ปีการศึกษา 2523 ถือว่าได้ ม. 3 สำหรับพระภิกษุสามเณรจะสมัครเข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้เป็นไปตามมติมหาเถรสมาคม

1.2.3 หลักฐานการสมัคร สถานศึกษาจะต้องตรวจสอบหลักฐานการสมัครเข้าเป็นนักศึกษา ให้ถูกต้องครบถ้วนดังนี้

- 1) ใบสมัครเป็นนักศึกษา
- 2) รูปถ่าย 1 นิ้ว จำนวน 4 รูป หน้าตรงไม่สวมแว่นตาดำ และไม่สวมหมวก สวมเสื้อสีขาวมีปกหรือชุดสุภาพ (ถ่ายไม่เกิน 6 เดือน โดยไม่ใช่รูปถ่ายประเภทโพลาลอยด์) เพื่อใช้ติดใบสมัคร 1 รูป ติดบัตรประจำตัว 1 รูป ติดสมุดประจำตัวนักศึกษา 1 รูป และสำหรับกิจกรรมอื่น ๆ ที่จำเป็น 1 รูป
- 3) สำเนาทะเบียนบ้านตนเองที่มีชื่อบิดา มารดา พร้อมฉบับจริงไปแสดง
- 4) สำเนาบัตรประชาชนตนเอง พร้อมฉบับจริงมาแสดง
- 5) สำเนาหนังสือสำคัญแสดงวุฒิการศึกษา จำนวน 2 ฉบับ เช่น ประกาศนียบัตรระเบียบแสดงผลการเรียน พร้อมฉบับจริงไปแสดง
- 6) สำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้อง พร้อมฉบับจริงไปแสดง เช่น ใบเปลี่ยนชื่อ ชื่อสกุลใบทะเบียนสมรส ใบหย่า ฯลฯ

3. ระดับการศึกษา แบ่งเป็น 3 ระดับ

- 1) ประถมศึกษา 2) มัธยมศึกษาตอนต้น 3) มัธยมศึกษาตอนปลาย

4. สถานที่ในการรับสมัคร

- 1) ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ / เขต
- 2) ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

3) สถานที่ที่ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ / เขตกำหนด

5. แนวทางการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย

1. มอบหมาย / แต่งตั้งกรรมการคณะทำงาน
2. กำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน
4. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์
5. ออกข่าววิทยุ / โทรทัศน์ / หนังสือพิมพ์ / ตีตประกาศ ฯลฯ

6. การแนะแนว

ให้สถานศึกษาและภาคีเครือข่ายจัดให้มีการแนะแนวเพื่อเป็นการแนะนำ การชี้ช่องทางให้ผู้ไม่รู้ ไม่แน่ใจได้รับรู้ เข้าใจและมั่นใจที่จะดำเนินการให้ถูกต้องสถานศึกษาสามารถดำเนินการจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาแนะนำ (Advice Center) เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลสารสนเทศ และให้คำปรึกษากับผู้เรียน ดังนี้

6.1 แนะนำการศึกษา ดำเนินการได้ตลอดเวลาเมื่อมีผู้ขอรับบริการโดยปกติจะมีการแนะแนวดังนี้

6.1.1 การแนะแนวก่อนลงทะเบียนเรียน เป็นการแนะแนวให้ผู้สนใจ หรือผู้เรียนได้เข้าใจถึง วิธีเรียน การลงทะเบียนเรียน การเทียบโอนผลการเรียน ตลอดจนเงื่อนไขต่างๆ ในการเรียน

6.1.2 การแนะแนวระหว่างภาคเรียน เป็นการแนะแนวให้ผู้เรียนในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการเรียน การสอน และการทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ตลอดจนปัญหาอื่น ๆ

6.1.3 การแนะแนวเมื่อจบการศึกษา เป็นการแนะแนวให้ผู้เรียนได้ทราบเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ หรือการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น เพื่อให้มีทางเลือกตามความรู้ ความสามารถ ตามศักยภาพของตนเอง

6.2 เจ้าหน้าที่แนะแนว ต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ในด้านต่างๆ บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ การศึกษานอกระบบทุกคน ได้แก่ ครู ตรีช. ครูประจำกลุ่ม ครูอาสาสมัครฯ พนักงานราชการ ข้าราชการ และผู้บริหาร

6.3 ขั้นตอนการแนะแนว

6.3.1 การวางแผนแนะแนว

- 1) จัดทำสื่อ แต่งตั้งบุคลากร
- 2) ผู้ได้รับมอบหมาย เตรียมสถานที่ พร้อมจัดเตรียมเอกสารแนะแนว
- 3) จัดนิทรรศการ ทำแผนภูมิ ขั้นตอนการรับสมัคร การขึ้นทะเบียนนักศึกษาการลงทะเบียนเรียน การเทียบโอน เป็นต้น

6.3.2 สื่อประกอบการแนะแนว

- 1) ระเบียบ/คำสั่ง/ประกาศ/เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษานอกระบบ
- 2) คู่มือครู/คู่มือนักศึกษา 3) แผนภูมิโครงสร้างหลักสูตร 4) ป้ายแสดงรายละเอียด คุณสมบัติ และหลักฐานการศึกษาของผู้สมัครเรียน 5) นิทรรศการ / แผ่นพับ / แผ่นปลิว / เอกสารปฐมนิเทศ ปัจฉิมนิเทศ 6) รายชื่อแหล่งวิทยาการ / ภูมิปัญญาท้องถิ่น สถานประกอบการ ฯลฯ 7) แผนผังแสดงแหล่งความรู้

6.3.3 การดำเนินการแนะแนว

- 1) ประชุมคณะกรรมการ แบ่งหน้าที่รับผิดชอบ กำหนดวัน เวลา สถานที่ 2) จัด

สถานที่ เตรียมเอกสาร จัดนิทรรศการ 3) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4) ดำเนินการแนะแนวตามแผน

6.3.4 ลักษณะของการแนะแนว

1) การแนะแนวเป็นรายบุคคล 2) การแนะแนวเป็นกลุ่ม 3) การแนะแนวโดยใช้สื่อต่าง ๆ เช่น ศึกษาจากเอกสาร คู่มือนักศึกษา นิทรรศการเสียงตามสาย วิดีโอ โทรทัศน์ ฯลฯ

6.4 แนวทางการรับสมัครขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาและลงทะเบียนเรียนในการประชาสัมพันธ์ หลังจากที่มีการแนะแนวแล้วเป็นขั้นตอนการรับสมัครขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาและลงทะเบียนเรียน ให้สถานศึกษาและภาคีเครือข่ายดำเนินการ ดังนี้

1. การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ผู้ที่ประสงค์เป็นผู้เรียนต้องขึ้นทะเบียนเป็นผู้เรียนโดยสถานศึกษาและภาคีเครือข่ายมีหน้าที่เปิดรับขึ้นทะเบียนเป็นผู้เรียนตลอดปีการศึกษา โดยดำเนินการดังนี้

1. เตรียมการรับสมัครนักศึกษา

จัดทำประกาศการรับสมัครขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา และลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียน จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการรับสมัครขึ้นทะเบียน และลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคเรียนซึ่งประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ฝ่ายอำนวยการ แนะแนว รับสมัคร รวบรวมและบันทึกข้อมูลโดยดำเนินการดังนี้

2. การแต่งตั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการรับสมัครผู้เรียนเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ในการรับสมัครผู้เรียน ประกอบด้วย ฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายแนะแนว ฝ่ายรับสมัคร ฝ่ายตรวจสอบหลักฐานการศึกษา (วุฒิการศึกษา) ตรวจสอบระดับชั้นตามแผนการศึกษาของชาติ ฝ่ายรวบรวมและบันทึกข้อมูลพร้อมออกรหัสผู้เรียน

3. กำหนดบทบาทและภารกิจของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการรับสมัครโดยมีคณะกรรมการรับสมัครผู้เรียน ประกอบด้วย

(1) ฝ่ายอำนวยการ มีหน้าที่ควบคุมดูแลการรับสมัครผู้เรียน

(2) ฝ่ายแนะแนว มีหน้าที่แนะแนวการศึกษา การลงทะเบียนเรียน การวางแผนการเรียน ให้คำแนะนำในทุกด้าน

(3) ฝ่ายรับสมัคร มีหน้าที่ดูแลผู้เรียน กรอกใบสมัคร ใบลงทะเบียนพร้อมแนบหลักฐานการสมัคร

(4) ฝ่ายตรวจสอบหลักฐานทำหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานของผู้สมัครแต่ละระดับอย่างละเอียดให้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์

(5) ฝ่ายรวบรวมและบันทึกข้อมูล ทำหน้าที่บันทึกข้อมูลประวัติ และการลงทะเบียนของนักศึกษาในโปรแกรมทะเบียนนักศึกษา และในทะเบียนประวัตินักศึกษา โดยแยกเป็นระดับพร้อมออกรหัสนักศึกษา

4. จัดทำแผนผังแสดงขั้นตอนรับสมัคร

ให้คณะกรรมการจัดทำแผนผังแสดงขั้นตอนการรับสมัครเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้รับบริการ

5. เตรียมเอกสารการรับสมัครขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา และลงทะเบียนเรียนโดยสถานศึกษา และภาคีเครือข่ายต้องดำเนินการจัดทำเอกสารต่าง ๆ ดังนี้ คู่มือนักศึกษา เอกสารการแนะแนว ใบสมัครขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ใบลงทะเบียนเรียน ใบลงทะเบียนเทียบโอนผลการเรียน

/ เทียบโอนความรู้และประสบการณ์ ใบลงทะเบียนทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ใบลงทะเบียนรักษาสถานภาพ ประชุมชี้แจงคณะกรรมการตามคำสั่งเพื่อเตรียมความพร้อมและมอบหมายภารกิจ

1. ขั้นตอนการรับสมัครขึ้นทะเบียนนักศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

1.1 ตรวจสอบคุณสมบัติตามที่สมัครเรียน

1.2 ตรวจสอบหลักฐานประกอบการรับสมัคร

1.3 แนะนำการศึกษา

1.4 ประกาศสถานศึกษากำหนดระยะเวลาการลงทะเบียนแต่ละภาคเรียน (กรณีเปิดรับสมัครตลอดปี)

1.5 ให้สถานศึกษาตรวจสอบหลักฐานการศึกษาที่นำมาสมัครไปยังสถานศึกษาเดิมหากผลการตรวจสอบพบว่าวุฒิการศึกษาไม่ถูกต้องให้คัดชื่อออกและแจ้งให้ผู้เรียนผู้นั้นทราบ* หากผู้สมัครเข้าเรียน นำหลักฐานการสมัครมาแสดงไม่ถูกต้องไม่ควรรับ สถานศึกษาและภาคีเครือข่ายไม่ควรรับสมัครเข้าศึกษาจนกว่าผู้สมัครคน นั้นจะนำหลักฐานการสมัครมาแสดงอย่างถูกต้องครบถ้วน ภายในระยะเวลาการรับสมัครที่กำหนด

6. การลงทะเบียนเรียน ให้ดำเนินการดังนี้

การลงทะเบียนเรียนควรให้ผู้เรียนมาลงทะเบียนเรียนด้วยตนเองเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดในการลงทะเบียนเรียน ซึ่งจะมีผลต่อการจบหลักสูตรของผู้เรียนในโอกาสต่อไป

7 เกี่ยวกับการรายงานข้อมูลผู้เรียนในสถานศึกษา

รายงานผู้ลงทะเบียนเรียนแต่ละภาคเรียนให้สำนักงาน กศน. จังหวัดหรือ กทม. เพื่อขอรับเงินอุดหนุนภายในระยะเวลาที่กำหนด รายงานผู้จบหลักสูตรในแต่ละภาคเรียนภายใน 30 วันหลังจากการอนุมัติผลการจบหลักสูตรและส่งสำเนาไฟล์ข้อมูลให้สำนักงาน กศน. จังหวัด/ กทม.

รายงานข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาไปยังสำนักงาน กศน. จังหวัดหรือ กทม.

5. การบริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา

งานทะเบียนผู้เรียนเป็นงานสำคัญที่สถานศึกษาต้องดำเนินการบันทึกจัดเก็บตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องของผู้เรียนตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนจนสำเร็จการศึกษา โดยสถานศึกษาต้องพิจารณาคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถให้ปฏิบัติงานจัดทำทะเบียนผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยหัวหน้าสถานศึกษาแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียนและต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนด คือ เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเป็นข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา หรือหากไม่มีข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษาให้แต่งตั้งพนักงานราชการ เพื่อดำเนินงานตามภารกิจ ดังต่อไปนี้

1. การทำบัตรประจำตัวนักศึกษาหลังจากบันทึกประวัติส่วนตัวนักศึกษาแล้ว สถานศึกษาต้องทำบัตรประจำตัวนักศึกษาให้นักศึกษาใช้ในการติดต่อกับสถานศึกษา และตรวจสอบข้อมูลการลงทะเบียนผลการเรียนได้ด้วยตนเองและเพื่อให้สถานศึกษาตรวจสอบข้อมูลนักศึกษาได้สะดวกเพิ่มขึ้นสำหรับข้อมูล / เอกสาร บัตรประจำตัวนักศึกษา ประกอบด้วย

ด้านหน้าของบัตร

1) ระดับการศึกษา และชื่อกลุ่ม 2) รหัสประจำตัวนักศึกษา 3) รูปถ่ายหน้าตรง ขนาด 3 x 4 เซนติเมตร จำนวน 1 รูป และลายมือชื่อ 4) ชื่อ/ชื่อสกุลนักศึกษา 5) ลายมือชื่อหัวหน้าสถานศึกษา 6) ลายมือชื่อนักศึกษา

ด้านหลังของบัตร

7) เลขประจำตัวประชาชน 8) ชื่อสถานศึกษา 9) วันออกบัตร 10) วันหมดอายุ 11) รหัสสถานศึกษา 12) แถบบาร์โค้ด

หมายเหตุ - สถานศึกษาต้องจัดทำบัตรประจำตัวนักศึกษาให้แล้วเสร็จ หลังจากปิดการรับสมัคร 30 วันมอบให้กับผู้เรียน

- สถานศึกษาแยกสื่อบัตรประจำตัวนักศึกษาตามระดับการศึกษาเพื่อความ สะดวก และประโยชน์ในการบริหารจัดการ คือ ระดับประถมศึกษา สี่ชมพู ระดับมัธยมศึกษาตอน

ต้นสีเขียว ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สีเหลือง หรืออยู่ในดุลยพินิจสถานศึกษา

2. การบันทึกข้อมูลนักศึกษา

การดำเนินการจัดทำข้อมูลนักศึกษาจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ข้อมูลการขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา บันทึกรหัสประจำตัวนักศึกษาและเลขประจำตัวประชาชน และบันทึกข้อมูลประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษาอย่างละเอียดและครบถ้วนการบันทึกข้อมูลจะต้องเป็นปัจจุบันและถูกต้อง โดยจะต้องเสร็จสิ้นภายใน 30 วันหลังจากการปิดรับสมัคร หลังจากการบันทึกข้อมูลเสร็จสิ้น จะต้องมีการตรวจสอบโดยผู้รับผิดชอบ และเมื่อตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว จะต้องมีการประกาศแจ้งให้ผู้เรียนทราบ

2.2 ข้อมูลการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา บันทึกรายละเอียดข้อมูลการลงทะเบียนเรียนทุกวิชา รวมถึงรายละเอียดของการลงทะเบียนเรียนและผลการเรียน การบันทึกข้อมูลจะต้องเป็นปัจจุบัน และถูกต้อง และจะต้องเสร็จสิ้นหลังจากลงทะเบียนเรียนภายใน 30 วัน หลังจากการบันทึกข้อมูลเสร็จสิ้น จะต้องมีการรายงานให้หัวหน้าสถานศึกษาทราบ และมีการประกาศให้ผู้เรียนทราบโดยทั่วกัน

2.2.1 จัดพิมพ์ข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจะถูกจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบ

2.2.2 จัดทำทะเบียนนักศึกษา จัดทำเอกสารงานทะเบียนให้บันทึกตามเอกสารหลักฐานคู่มือจัดเก็บหลักฐาน เพื่อใช้ในการช่วยสืบค้นข้อมูลผู้เรียน

2.2.3 บันทึกผลการเรียนของนักศึกษา บันทึกผลการเรียนของนักศึกษาให้ถูกต้อง ครบถ้วน และสมบูรณ์ ผลการเรียนจะต้องถูกต้องตรงกับเอกสารหลักฐานผลการเรียนของผู้เรียน การดำเนินการข้างต้นเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูล

3. การจัดทำทะเบียนนักศึกษา สถานศึกษาจะต้องมีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนไว้อย่างเป็นระบบดังนี้

3.1 จัดทำระบบทะเบียนข้อมูลนักศึกษา โดยจัดทำเป็นสมุดทะเบียนนักศึกษา และข้อมูลโปรแกรมทะเบียนผู้เรียน

3.2 ข้อมูลที่มีแล้วจัดพิมพ์เป็นเอกสารและจัดเก็บไว้เป็นระบบ

3.3 จัดทำข้อมูลรายงานผู้จบหลักสูตรทุกครั้งที่มีนักศึกษาจบหลักสูตรตามแบบพิมพ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด 2 ชุด โดยจัดเก็บไว้ที่สถานศึกษา 1 ชุด และสำนักงาน กศน.จังหวัด หรือสำนักงาน กศน. กทม. 1 ชุดการจัดทำทะเบียนสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนบุคคลที่เรียนอยู่ในสถานศึกษาตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2548 เห็นชอบให้กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยดำเนินการสำรวจเพื่อจัดทำฐานข้อมูลเลขประจำตัว 13 หลัก ผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียน โดยเฉพาะนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษาในสังกัดหน่วยงานภาครัฐและเอกชน นั้น ให้ผู้บริหารสถาบันการศึกษาเป็นผู้สำรวจผู้เรียนที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนในสถานศึกษาตามแบบสำรวจที่สำนักทะเบียนกลางกำหนด ซึ่งสามารถขอรับแบบสำรวจฯ ได้ที่สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่น ที่สถาบันศึกษานั้นตั้งอยู่ในพื้นที่

หลักฐานการศึกษา

เป็นเอกสารแสดงข้อมูลและสถานภาพทางการศึกษาของนักศึกษาที่สถานศึกษาจะต้องจัดทำเพื่อใช้สำหรับตรวจสอบ สื่อสาร ส่งต่อ และรับรองผลการเรียนของนักศึกษา หลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษาจะต้องจัดทำแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1 เอกสารหลักฐานการศึกษาควบคุมและบังคับแบบ เอกสารส่วนนี้เป็นหลักฐานทางการศึกษาที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการรับรองผลการเรียน และวุฒิการศึกษาของนักศึกษา ที่จะมีผลต่อสิทธิและสิทธิประโยชน์ของผู้เรียนตลอดชีวิต การจัดทำเอกสารนี้จะต้องปฏิบัติตามแบบฟอร์มและวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด เพื่อให้มีมาตรฐานและความเป็นเอกภาพในการดำเนินการ และการตรวจสอบรับรองเอกสาร

2 เอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษาดำเนินการเอง การจัดเก็บเอกสารและหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษาดำเนินการจะต้องมีการจัดทำเอกสารต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นหลักฐานการศึกษา ซึ่งมีความสำคัญตามลำดับความสำคัญและการใช้งานเอกสารบางเรื่องจำเป็นต้องเก็บไว้เป็นข้อมูลหรือใช้เป็นเอกสารในการอ้างอิง จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการจัดเก็บรักษาเอกสารและหลักฐานการศึกษาในรูปแฟ้มเอกสาร โดยการแยกประเภทเอกสาร/ระดับการศึกษา/หลักฐานการศึกษารายภาค รายปีการศึกษา และการจัดเก็บเป็นเอกสารรายบุคคล เพื่อใช้ในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และเอกสารและหลักฐานการศึกษาที่ประกอบด้วยอาจมีดังนี้ รายงานคะแนนผลการเรียน เอกสารยืนยันการเข้าเรียน หลักฐานการสำเร็จการศึกษา เอกสารแสดงผลงานทางวิชาการ สำเนาของหลักฐานประกอบการศึกษาอื่น ๆ ที่จำเป็น

1. เอกสารการศึกษา เป็นเอกสารที่ใช้ในการดำเนินงานจัดการศึกษาที่มีความจำเป็นต้องเก็บไว้เป็นข้อมูลในการอ้างอิงระหว่างดำเนินการ ซึ่งประกอบไปด้วยเอกสารดังต่อไปนี้

1) ใบสมัครขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา 2) ใบลงทะเบียนเรียน 3) ใบลงทะเบียนเทียบโอน 4) ใบลงทะเบียนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและเอกสารที่เกี่ยวข้อง 5) ใบลงทะเบียนรักษาสถานภาพการเป็นนักศึกษา 6) กระดาษคำตอบและใบลงลายมือชื่อผู้เข้าสอบ 7) หลักฐานการเทียบโอนและอื่นๆ

2. หลักฐานการศึกษา เป็นเอกสารแสดงข้อมูลและสถานภาพทางการศึกษาของผู้เรียนที่สถานศึกษาจะต้องจัดทำเพื่อใช้สำหรับตรวจสอบ สื่อสาร ส่งต่อ และรับรองผลการเรียนของนักศึกษา หลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษาจะต้องจัดทำมี 2 กลุ่ม คือ

2.1 เอกสารหลักฐานการศึกษาควบคุมและบังคับแบบ มีดังนี้ ระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ (กศน.1) ประกาศนียบัตร (กศน.2) แบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา (กศน.3)

2.2 เอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษาดำเนินการเอง มีดังนี้ แบบบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (กศน. 4) แบบรายงานสรุปผลการเรียน (กศน.5) แบบอนุมัติผลการจบหลักสูตร แบบรายงานแสดงผลการเรียนรู้เฉลี่ย(GPA) ของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายไปรับรองผลการเรียน(กศน.6)

2.3 ทฤษฎีการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่

ทฤษฎีการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่นั้น กล่าวได้ว่าเริ่มมีการศึกษาค้นคว้าและพัฒนากันมาจก แนวความคิดของเดิม ของ ธอร์นไดค์ (Edward L. Thorndike. 1982) จากการเขียนเกี่ยวกับ"การเรียนรู้ของผู้ใหญ่" ซึ่งมีได้ทำการศึกษากับการเรียนรู้ของผู้ใหญ่โดยตรง แต่ศึกษาถึง ความสามารถในการเรียนรู้ โดยเน้นให้เห็นว่าผู้ใหญ่นั้นสามารถเรียนรู้ ได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก

จากสงครามโลกครั้งที่สองมีนักการศึกษาผู้ใหญ่จำนวนมาก ได้ศึกษาค้นคว้าจนได้ พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นอีกว่า ผู้ใหญ่สามารถเรียนรู้ได้ รวมทั้งยังได้พบว่ากระบวนการเกี่ยวกับด้านความสนใจ และความสามารถนั้นแตกต่างออกไปจากการเรียนรู้ ของเด็กเป็นอันมาก

นอกจากวิธีการทางวิทยาศาสตร์แล้ว ยังมีแนวความคิดทางด้านที่เป็นศิลป์ ในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการค้นหาวิธีการในการรับความรู้ใหม่ๆ และการวิเคราะห์ถึงความสำคัญของประสบการณ์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเกี่ยวข้องกับว่า "ผู้ใหญ่เรียนรู้อย่างไร" (How Adult Learn) ลินเดอร์แมน (Edward C. Linderman) โดยได้เขียนหนังสือชื่อ "ความหมายของการศึกษาผู้ใหญ่"

แนวความคิดของลินเดอร์แมนนั้นได้รับอิทธิพลค่อนข้างมากจากนักปรัชญาการศึกษา ผู้ที่มีชื่อเสียง คือ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) โดยได้เน้นอย่างมากเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้ใหญ่นั้น ควรเริ่มต้น จากสถานการณ์ต่างๆ (Situations) มากกว่าเริ่มจากเนื้อหาวิชา ซึ่งวิธีการเรียนการสอนโดยทั่วไป มักจะเริ่มต้นจากครูและเนื้อหาวิชาเป็นอันดับแรก และมองดูผู้เรียนเป็นส่วนที่สอง

ในการเรียนแบบเดิมนั้น ผู้เรียนจะต้องปรับตัวเองให้เข้ากับหลักสูตร แต่ในการศึกษาผู้ใหญ่ นั้น หลักสูตรควรจะสร้างขึ้นมาจากความสนใจ และความต้องการของผู้เรียนเป็นหลักสำคัญ ผู้เรียนจะพบว่าตัวเองมีสถานการณ์เฉพาะ อันเกี่ยวกับหน้าที่การงาน งานอดิเรก หรือ สันทนาการ ชีวิตครอบครัว ชีวิตในชุมชน สถานการณ์ต่างๆ นี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้ปรับตัวและการศึกษาผู้ใหญ่ควรเริ่มจากจุดนี้ ส่วนด้านตำราและผู้สอนนั้นถือว่ามีความหน้าที่และบทบาทรองลงไป

แหล่งความรู้ที่มีคุณค่าสูงสุดในการศึกษาผู้ใหญ่คือ ประสบการณ์ของผู้เรียนเอง และมีข้อคิดที่สำคัญว่า "ถ้าหากการศึกษาคือชีวิตแล้ว ชีวิตก็คือการศึกษา" (If Education is Life, then Life is Education) และสรุปได้ว่า ประสบการณ์นั้นคือตำราที่มีชีวิตจิตใจสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่

แนวความคิดของลินเดอร์แมน ทำให้ได้ข้อสันนิษฐานที่สำคัญๆ และเป็นกฎเกณฑ์สำคัญสำหรับการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ รวมทั้งการวิจัยในระยะต่อมา มา ทำให้โนลส์ (M.S.Knowles.1954) ได้พยายามสรุปเป็นพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่สมัยใหม่ (Modern Adult Learning Theory) ซึ่งมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. ความต้องการและความสนใจผู้ใหญ่จะถูกชักจูงให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี ถ้าหากว่าตรงกับความต้องการ และความสนใจ ในประสบการณ์ที่ผ่านมา เขาก็จะเกิดความพึงพอใจ เพราะฉะนั้นควร

จะมีการเริ่มต้นในสิ่งเหล่านี้เหมาะสม โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมทั้งหลาย เพื่อให้ผู้ใหญ่เกิดการเรียนรู้จะต้องคำนึงถึงสิ่งนี้ด้วยเสมอ

2. สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตผู้ใหญ่การเรียนรู้ของผู้ใหญ่จะได้ผลดี ถ้าหากถือเอาตัวผู้ใหญ่เป็นศูนย์กลาง ในการเรียนการสอน ดังนั้นการจัดหน่วยการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ควรจะยึดถือสถานการณ์ทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตผู้ใหญ่เป็นหลักสำคัญ มิใช่ตัวเนื้อหาวิชาทั้งหลาย

3. การวิเคราะห์ประสบการณ์เนื่องจากประสบการณ์เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีคุณค่ามากที่สุดสำหรับผู้ใหญ่ ดังนั้นวิธีการหลักสำหรับการศึกษาผู้ใหญ่ ก็คือการวิเคราะห์ถึงประสบการณ์ของผู้ใหญ่ แต่ละคนอย่างละเอียด ว่ามีส่วนไหนของประสบการณ์ที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้บ้าง แล้วจึงหาทางนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

4. ผู้ใหญ่ต้องการเป็นผู้นำตนเองความต้องการที่อยู่ในส่วนลึกของผู้ใหญ่ก็คือ การมีความรู้สึกต้องการที่จะสามารถนำตนเองได้ เพราะฉะนั้นบทบาทของครูจึงควรอยู่ในกระบวนการสืบหา หรือ ค้นหาคำตอบร่วมกับผู้เรียนมากกว่าการทำหน้าที่ส่งผ่านหรือเป็นสื่อสำหรับความรู้ แล้วทำหน้าที่ประเมินผลว่าเขาคล้อยตามหรือไม่เพียงเท่านั้น

5. ความแตกต่างระหว่างบุคคลความแตกต่างระหว่างบุคคลจะมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในแต่ละบุคคล เมื่อมีอายุเพิ่มมากขึ้น เพราะฉะนั้นการสอนผู้ใหญ่จะต้องจัดเตรียมการในด้านนี้อย่างดีพอ เช่น รูปแบบของการเรียนการสอน เวลาที่ใช้ทำการสอน สถานที่สอน (สถาบันส่งเสริมการเรียนรู้ภาคเหนือ, 2561)

2.4 ข้อมูลทั่วไปของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ ตั้งอยู่เลขที่ 97 หมู่ 4 ตำบลสบปราบ อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง สังกัด สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดลำปาง กรมส่งเสริมการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ มีการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 มาตรา 6 ให้กรมมีหน้าที่จัด ส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ดังนี้ 1) การเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง 3) การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ

ปรัชญา

ส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้สู่การศึกษาตลอดชีวิต

วิสัยทัศน์

คนสบปราบได้รับโอกาสการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตที่เหมาะสมกับช่วงวัย สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีทักษะที่จำเป็นในโลกศตวรรษที่ 21

อัตลักษณ์

สถานศึกษาพอเพียง เคียงคู่เทคโนโลยี

พันธกิจ

1. จัดและส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่มีคุณภาพ เพื่อยกระดับการศึกษา พัฒนาทักษะการเรียนรู้ของประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายให้เหมาะสมทุกช่วงวัย พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงบริบททางสังคม และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. ส่งเสริม สนับสนุน และประสานภาคีเครือข่าย ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษานอกระบบ และการศึกษา ตามอัธยาศัย และการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งการดำเนินกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้อื่น ในรูปแบบต่างๆ

3. ส่งเสริมและพัฒนากำหนดเทคโนโลยีทางการศึกษา และเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ให้เกิด ประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง

4. พัฒนาหลักสูตร รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและนวัตกรรม การวัดและ ประเมินผล ในทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับบริบทในปัจจุบัน

5. พัฒนาบุคลากรและระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ เพื่อบูรณาการการศึกษาและ การเรียนรู้ที่มีคุณภาพ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์

1. ประชาชนผู้ด้อย พลัด และขาดโอกาสทางการศึกษา รวมทั้งประชาชนทั่วไปได้รับโอกาส ทางการศึกษาในรูปแบบการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาต่อเนื่อง และ การศึกษา ตามอัธยาศัย ที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง เป็นไปตามสภาพ ปัญหา และความ ต้องการของแต่ละ กลุ่มเป้าหมาย

2. ประชาชนได้รับการยกระดับการศึกษา สร้างเสริมและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และ ความเป็น พลเมือง อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน เพื่อ พัฒนาไปสู่ความมั่นคง และยั่งยืนทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม

3. ประชาชนได้รับโอกาสในการเรียนรู้และมีเจตคติทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ เหมาะสม สามารถคิด วิเคราะห์ และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งแก้ปัญหาและพัฒนา คุณภาพชีวิตได้อย่าง สร้างสรรค์

4. ประชาชนได้รับการสร้างและส่งเสริมให้มีความรักการอ่านเพื่อการแสวงหาความรู้ด้วย ตนเอง

5. ชุมชนและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ร่วมจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งการขับเคลื่อนกิจกรรมการเรียนรู้ของชุมชน

6. หน่วยงานและสถานศึกษาพัฒนา เทคโนโลยีทางการศึกษา เทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ในการ ยกระดับ คุณภาพในการจัดการเรียนรู้และเพิ่มโอกาสการเรียนรู้ให้กับประชาชน

7. หน่วยงานและสถานศึกษาพัฒนาสื่อและการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาและ พัฒนาคุณภาพชีวิตที่ตอบสนองกับการเปลี่ยนแปลงบริบทด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งตามความต้องการของประชาชนและชุมชนในรูปแบบที่ หลากหลาย

8. หน่วยงานและสถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

9. บุคลากรของหน่วยงานและสถานศึกษาได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการ ปฏิบัติงาน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างมีประสิทธิภาพ (ศูนย์ส่งเสริมการ เรียนรู้อำเภอสบปราบ, 2564)

2.5 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการคาดหวัง

ความคาดหวังและความต้องการจึงเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกันอย่างแยกไม่ออก ความคาดหวังมักจะเป็นการคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าทั้งเชิงลบหรือเชิงบวกเกี่ยวกับสิ่งที่จะเกิดขึ้น โดยความคาดหวังนั้นอาจจะ มีพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ หรือเกิดจากประสบการณ์ที่ผ่านมา และมักมีการวิเคราะห์หรือการ ตรวจสอบว่าคาดหวังเหล่านั้นเป็นไปได้หรือไม่ ความคาดหวังของบุคคลเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนอง ความต้องการ เพราะถ้าบุคคลเกิดความต้องการแล้วความคาดหวังในสิ่งที่ต้องการนั้นจะเกิดตามมาและ ก่อให้เกิดพฤติกรรมการตัดสินใจ การกระทำเพื่อไปสู่เป้าหมายตามความต้องการที่ได้คาดหวังไว้

เคลย์ (Clay. 1988: 252) ได้กล่าวถึงความคาดหวังต่อการกระทำหรือสถานการณ์ว่าเป็นการ คาดการณ์ล่วงหน้าถึงอนาคตที่ดี เป็นความมุ่งหวังที่ดีงาม เป็นระดับหรือค่าความน่าจะเป็นของสิ่งใด สิ่งหนึ่งที่หวังไว้

วิภาวดี อร่ามอรพรรณ (2548:49) ให้ความหมายไว้ว่า ความคาดหวัง คือ ความรู้สึกความ ต้องการที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบันไป จนถึงอนาคตข้างหน้า เป็นการคาดคะเนถึงสิ่งที่จะ มากระทบต่อการรับรู้ของคนเราโดยใช้ประสบการณ์การเรียนรู้เป็นตัวบ่งบอก

พรพิมล รียายและคณะ (2555: 5) ให้ความหมายไว้ว่า ความคาดหวัง หมายถึง ความต้องการ ความรู้สึก การรับรู้ การคาดการณ์ ถึงสิ่งที่บุคคลปรารถนาจะเป็นหรือจะได้ในอนาคต

ฤทัย นิธิธนวิชิต (2553: 12) ความคาดหวังเป็นความคิด ความเชื่อ ความต้องการ ความ มุ่งหวังหรือความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่ง เช่น บุคคล การกระทำหรือเหตุการณ์ จึงเป็นการคิด ล่วงหน้าโดยมุ่งหวังในสิ่งที่เป็นไปได้ว่าจะเกิดตามที่ตนคิดไว้

องค์ประกอบความคาดหวัง (สังเวียน อ่อนแก้ว, 2536) กล่าวไว้ว่าองค์ประกอบของความ คาดหวังมี 3 ประการ คือ การคาดหวังเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้น พฤติกรรมของบุคคลจะขึ้นอยู่กับว่าเขา มี ความคิดในใจเกี่ยวกับผลที่ตามมาอย่างไร ความพอใจในคุณค่าของผลที่เกิดขึ้น ผลที่เขาคาดหวังว่าจะ เกิดขึ้นนั้นทำให้มีความพอใจมีคุณค่ากับเขาเพียงใด และ ความคาดหวังเกี่ยวกับกำลังความพยายามกับ ผลการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับความยุ่งยากการทำงานให้ประสบความสำเร็จจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจว่า จะปฏิบัติงานดังกล่าวหรือไม่ ความคาดหวังที่บุคคลตั้งไว้ มีมากมาย รวมทั้ง ความคาดหวังในระยะสั้น และความคาดหวังในระยะยาว และยังมีความคาดหวังในทางบวกและความคาดหวังในทางลบ ความ คาดหวังจะนำไปสู่ พฤติ กรรมที่ แตกต่าง กัน ของแต่ละ บุคคล และความ คาดหวัง ได้สรุป องค์ประกอบของความคาดหวัง ได้แก่ (1) บริการที่พึงประสงค์ (Desired Service) เป็นสิ่งที่ ลูกค้านัดหวังว่าจะได้รับหรือปรารถนาที่จะได้รับ ซึ่งระดับของความปรารถนา นั้นขึ้นอยู่กับความ ต้องการส่วนบุคคล และความเชื่อของลูกค้าที่มีต่อบริการที่ได้รับ (2) บริการที่เพียงพอ (Adequate Service) เป็นระดับที่ต่ำสุดของการบริการที่ลูกค้าจะยอมรับได้ โดยไม่เกิดความรู้สึกไม่พอใจ ซึ่งความ คาดหวังระดับนี้เกิดจากการรับรู้ของผู้บริโภคต่อทางเลือกของผู้ให้บริการอื่นๆ (3) บริการที่คาดการณ์ (Predicted Service) เป็นระดับการให้บริการที่ลูกค้าคาดว่าจะได้รับจากผู้ให้บริการ ในขณะที่ลูกค้า พบปะกับผู้ให้บริการ การบริการที่คาดการณ์นี้มีผลกระทบโดยตรงต่อการกำหนดระดับการบริการที่ พึงประสงค์

สรุปได้ว่า ความคาดหวังหมายถึง การคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าทั้งเชิงลบหรือเชิงบวกเกี่ยวกับสิ่ง ที่จะเกิดขึ้น โดยความคาดหวังนั้นอาจจะมีพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ หรือเกิดจากประสบการณ์ที่ผ่านมา

มา เป็นความรู้สึก ความต้องการความมุ่งหวังต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ มีการคาดคะเนหรือคาดการณ์ไว้ ซึ่งระดับความคาดหวังขึ้นอยู่กับประสบการณ์ความต้องการของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งๆ นั้น

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พิณพนธ์ คงวิจิตร , บุษบา บัวสมบุรณ์ (2563) ได้ศึกษาการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ที่มีการวิจัยโดยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรพบว่า ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังมากมีทั้งหมด 11 ข้อ ซึ่งมีคุณภาพในระดับที่ดีถึงดีมาก ซึ่งประกอบไปด้วยการอธิบายทฤษฎีเกี่ยวกับศาสตร์การสอนภาษาไทย, อธิบายประเด็นหรือแนวโน้มทางการสอน, การอภิปรายเกี่ยวกับภาษาและวรรณคดี, การพัฒนาหลักสูตร, การออกแบบการสอน, การใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศ, การผลิตงานวิจัยทางการสอน, การสร้างองค์ความรู้ใหม่, การนำทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์มาใช้ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น, การทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยความรับผิดชอบและมีจิตสาธารณะ, และความมีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ โดยไม่ลักลอบวรรณกรรมและไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง ตลอดจนมีคุณภาพในระดับที่ดีถึงดีมากในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

เตือนใจ โพนสูง (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2562 ต่อการจัดการศึกษาของคณะเทคนิคการแพทย์ ที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความคาดหวังที่สูงในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านอาจารย์ผู้สอน, การจัดการศึกษา, การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยภาพรวมและแยกตามด้าน ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างในความคาดหวังของผู้ปกครองของนักเรียนระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการศึกษาของคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ไม่พบความแตกต่าง โดยความแตกต่างนี้ไม่จำกัดเพศ, อายุ, อาชีพ, รายได้ หรือระดับการศึกษาใดๆ ในผู้ปกครองในฐานะที่ให้ความคาดหวังในการจัดการศึกษาของคณะดังกล่าว

สุภาพร ศรีหามิ (2565) การวิจัยเรื่องการศึกษาความคาดหวังและความเป็นจริงในที่มาของความรับผิดชอบในการเรียนของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยใช้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างขนาด 273 คนที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ในปีการศึกษา 2562 แบบประเมินใช้ลิเคิร์ตในการวัดความคาดหวังและความเป็นจริงต่อความรับผิดชอบในการเรียน โดยค่าเชื่อมั่นของแบบประเมินความคาดหวังที่มีต่อความรับผิดชอบในการเรียนเป็น 952 และของความเชื่อมั่นของแบบประเมินความเป็นจริงเป็น 962 ผลการวิเคราะห์สถิติพบว่าความคาดหวังและความเป็นจริงมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบในการเรียนของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยดังกล่าวในระดับสูงสุด การศึกษานี้นำเสนอข้อมูลสำคัญที่สามารถใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการการเรียนรู้ในระดับมหาวิทยาลัยในอนาคตได้ต่อไป

สุรัชย์ รุ่งเรืองกุลวนิช (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาวิจัยนี้เน้นการสำรวจความคาดหวังและความสนใจของนักศึกษาใหม่ในการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีใน ปีการศึกษา 2563 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคาดหวังที่ได้รับในการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาของนักศึกษาใหม่ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีในปีการศึกษา 2563 เพื่อ

เปรียบเทียบความคาดหวังที่ได้รับในการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาของนักศึกษาใหม่ โดยแยกแยะตาม คณะและสถานศึกษาเดิมเพื่อศึกษาความสนใจของนักศึกษาใหม่ต่อกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นโดย ตัวอย่างนักศึกษาที่เข้าร่วมวิจัยเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จาก 11 คณะ/ 1 วิทยาลัย ทั้งหมด 1,120 คน การสำรวจข้อมูลทำผ่านการกรอกแบบสอบถาม ผลลัพธ์การวิจัยพบว่านักศึกษามีความคาดหวังสูงต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนานักศึกษา โดยเฉพาะในด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม ตามด้วยด้านเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม และสุดท้ายคือด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ นอกจากนี้ การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยพบว่านักศึกษาใหม่ที่มาจากคณะต่างกันมีความคาดหวังที่แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติในด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม และ ด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม นักศึกษาใหม่ที่จบจากสถานศึกษาต่างกันมีความคาดหวังที่แตกต่างกันใน ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม สำหรับความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม นักศึกษาใหม่ปี การศึกษา 2563 สนใจกิจกรรมเตรียมความพร้อมสู่โลกอาชีพมากที่สุด รองลงมาคือกิจกรรมเปิดโลก กิจกรรมเพื่อเลือกชมรม และกิจกรรมที่สนใจน้อยที่สุดคือกิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

สุพิชชา ยังมีมาก (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อการบริหารโรงเรียนบ้านหนองตาแต้ม (ราชประชานุฑล) สังกัดองค์การ บริหารส่วนตำบลหนองตาแต้ม อำเภอปรานบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รวมถึงการเปรียบเทียบความ คาดหวังของผู้ปกครองที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน งานวิจัยนี้เป็นการสำรวจโดยใช้กลุ่ม ประชากรผู้ปกครองจำนวน 88 คน และกลุ่มตัวอย่างจำนวน 73 คน ที่สุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ ข้อมูลถูก เก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนต้นมีความคาดหวังต่อการบริหารโรงเรียนในระดับมากและความคาดหวังของ ผู้ปกครองไม่แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา

ชนันธัญญ์ รัตนภิญโญทิพย์ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องระดับความคาดหวังและระดับความพึง พอใจของผู้ฝึกอบรมต่อการฝึกอบรมในยุคดิจิทัล กรณีศึกษาสำนักการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช การศึกษาวิจัยนี้มุ่งเน้นการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจและ ระดับความคาดหวังของผู้ฝึกอบรมต่อการฝึกอบรมในยุคดิจิทัล มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ คือ เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมในยุคดิจิทัล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล,เพื่อ ศึกษาระดับความคาดหวังด้านการฝึกอบรมที่ส่งผลต่อระดับความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมในยุค ดิจิทัลกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้ฝึกอบรมจำนวน 280 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนาความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ สมมติฐานด้วยสถิติอนุมาน การทดสอบ T-Test, F-test (ANOVA) และการวิเคราะห์การถดถอยแบบ พหุคูณ (Multiple Regression) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 187 คน มีอายุระหว่าง 20-49 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาโท และมีอาชีพส่วนใหญ่คือรับราชการ หรือทำงานในรัฐวิสาหกิจ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคาดหวังและความพึงพอใจด้าน การฝึกอบรมในยุคดิจิทัลของผู้ฝึกอบรมมีดังนี้ ระดับความคาดหวังด้านความต้องการของแต่ละบุคคล ความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงสุดความพึงพอใจต่อการจัดฝึกอบรม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูงสุด

เช่นกันการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจ พบว่าเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพมีผลแตกต่างกันการเปรียบเทียบระดับความคาดหวังที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ ชาวสารจากสื่อและผู้ให้บริการมีผลมากที่สุด โดยมีค่าประสิทธิภาพของการทำนาย (R) เท่ากับ .710 ซึ่งสามารถอธิบายความผันแปรได้ร้อยละ 71 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 สรุปได้ว่าชาวสารจากสื่อและผู้ให้บริการมีผลสำคัญต่อความพึงพอใจในการฝึกอบรมในยุคดิจิทัล

วชิรตล คำศิริรักษ์ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพที่เป็นจริง สภาพที่คาดหวัง และความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการโรงเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล มีผลดังนี้สภาพที่เป็นจริงการบริหารจัดการโรงเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ในทุกมิติของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อยู่ในระดับ "มาก" ทุกมิติ สภาพที่คาดหวังในทุกมิติของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล อยู่ในระดับ "มากที่สุด" ทุกมิติโดยภาพรวม สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับ "มาก" และ "มากที่สุด" ตามลำดับความต้องการจำเป็นมิติที่ต้องการการเสริมสร้างและพัฒนาสวัสดิภาพและการคุ้มครองการบริหารการเงิน ความปลอดภัยจากการลดการแพร่เชื้อโรค (มีค่า PNI = 0.20, 0.19 และ 0.18 ตามลำดับ) สรุปได้ว่าการบริหารด้านสวัสดิภาพและการคุ้มครอง, การบริหารการเงิน, และความปลอดภัยจากการลดการแพร่เชื้อโรคของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลมีปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข ปรับปรุง และส่งเสริมเนื่องจากมีความจำเป็นในการเสริมสร้างและพัฒนาองค์กรในด้านเหล่านี้ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ การแก้ไขปัญหาและการปรับปรุงองค์กรนี้ จะช่วยให้โรงเรียนมีความพร้อมในการจัดการสถานการณ์ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นปลอดภัยในระยะเวลาต่อไป โดยมีแนวทางดังนี้เพิ่มจำนวนนักเรียนและบุคลากรที่มีคุณภาพและเป็นนักเรียนแกนนำในด้านสุขภาพจิตอาสา เพื่อช่วยดูแลสุขภาพเพื่อนนักเรียนหรือรุ่นน้องจัดการความสะอาดบนรถรับ-ส่งนักเรียน โดยเน้นการเว้นระยะห่างและการจัดที่นั่งที่ชัดเจน โดยใช้สัญลักษณ์หรือจุดตำแหน่งที่ชัดเจนในกรณีของรถรับส่งนักเรียนจัดห้องพยาบาลหรือพื้นที่สำหรับแยกผู้มีอาการเสี่ยงทางระบบทางเดินหายใจเตรียมแนวปฏิบัติด้านการจัดการความเครียดของครูและบุคลากรทางการศึกษาจัดหาบุคลากรเพิ่มเติมในการดูแลนักเรียนและการจัดการสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาการแก้ไขปัญหาและการปรับปรุงด้านการบริหารจัดการโรงเรียนเหล่านี้จะช่วยให้โรงเรียนมีความพร้อมและเป็นปลอดภัยในการดำเนินกิจกรรมการศึกษาในยุคที่มีการแพร่ระบาดของโรค COVID-19

สุณี อุปมา, ชาวนี แก้วมโน และประภาศ ปานเจี้ยง (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานด้านวิชาการ ของโรงเรียนวิทยานิพนธ์อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล มีความคาดหวังที่สูงต่อหลากหลายด้านของการบริหารงานด้านวิชาการของโรงเรียนนั้น ๆ โดยทั่วไปแล้ว เรียงลำดับความคาดหวังเป็นชุดงานต่าง ๆ ตามความสำคัญของแต่ละด้าน โดยมีผลวิจัยเชิงสถิติแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างในความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาและเพศต่างกัน โดยให้ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอย่างเน้นที่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้โรงเรียนมีความทันสมัยและมุ่งเน้นการพัฒนาเด็กนักเรียนให้มีคุณภาพและเป็นเลิศทางวิชาการ และสร้างความร่วมมือกับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการ

จัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ ยังเน้นการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักเรียนและการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน ทั้งนี้ เพื่อให้โรงเรียนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและทันสมัยในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของนักเรียนในยุคปัจจุบัน

อรดา เกรียงสินยศ (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความคาดหวังและการรับรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ที่มีต่อการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคาดหวังและการรับรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในคณะวิศวกรรมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี พบว่านักศึกษามีความคาดหวังและการรับรู้ที่สูง โดยมีค่าเฉลี่ยของความคาดหวังที่ระดับมากที่สุดที่ 4.22 และค่าเฉลี่ยของการรับรู้ที่ระดับมากที่สุด 3.76 นักศึกษาที่มีเพศและสาขาวิชาแตกต่างกันมีความคาดหวังและการรับรู้ที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ นักศึกษาที่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยก่อนเข้าศึกษาจากแหล่งข้อมูลแตกต่างกัน มีการรับรู้ที่แตกต่างกันด้วย นอกจากนี้ยังพบว่ามหาวิทยาลัยทั้งสองมีความเหมือนกันในแนวคิดการจัดการศึกษา โดยการพัฒนาหลักสูตรให้ได้รับการรับรองคุณภาพตามมาตรฐานจากองค์กร ABET และ TABEE เพื่อเป็นที่ยอมรับของตลาดแรงงานเป็นสำคัญ ในการเข้าสู่เป้าหมายดังกล่าว การมีความร่วมมือของคณาจารย์เป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก

Zheng Li; Christine Ruby-Davies; Zhu Wu (2024) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องผลกระทบของความคาดหวังของครูที่มีต่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ การรับรู้ของนักเรียนที่มีต่อสภาพแวดล้อมในห้องเรียนในฐานะผู้ควบคุม มีข้อสรุปที่น่าสนใจความคาดหวังของครูมีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ความคาดหวังที่ครูมีต่อผลการเรียนของนักเรียนมีผลบวกโดยตรง ทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้นเมื่อความคาดหวังของครูสูงสภาพแวดล้อมในห้องเรียนมีผลกระทบต่อการรับรู้ของนักเรียนต่อการเรียน สภาพแวดล้อมในห้องเรียนเช่นการสอนที่มีโครงสร้างชัดเจนและการสอนที่สร้างสรรค์มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนการเรียนรู้แบบร่วมมือมีผลกระทบลดลงต่อความคาดหวังของครู การเรียนรู้แบบร่วมมืออาจทำให้ความคาดหวังของครูลดลง ซึ่งอาจส่งผลให้ผลการเรียนของนักเรียนไม่ดีเท่าที่คาดหวังพฤติกรรมที่ครูและนักเรียนเป็นผู้นำมีผลต่อการบรรเทาผลกระทบพฤติกรรมที่ครูเป็นผู้นำมีบทบาทเชิงบวกในการบรรเทาผลกระทบจากความคาดหวังของครู ในขณะที่พฤติกรรมที่นักเรียนเป็นผู้นำอาจมีผลกระทบเชิงลบผลการวิจัยนี้ช่วยให้เข้าใจถึงบทบาทของความคาดหวังของครูและสภาพแวดล้อมในห้องเรียนต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในวิชาภาษาต่างประเทศได้อย่างลึกซึ้งและเป็นประโยชน์

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ศึกษาความคาดหวังของผู้เรียนจากสถานศึกษาต่างๆ โดยผลการวิจัยให้ผลที่สอดคล้องกันคือผู้เรียนมีความคาดหวังหรือต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ ความคาดหวังของผู้เรียนส่วนใหญ่ต้องการการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาของผู้เรียนหรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ความพร้อมและมีการพัฒนาการสอนอย่างต่อเนื่อง ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย หลักสูตรการเรียนรู้สามารถนำไปประกอบอาชีพหรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนให้ดีขึ้น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง โดยเป็นงานวิจัยสถิติเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้วิธีการแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร
2. ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร ได้แก่ ผู้ที่ลงทะเบียนเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคเรียนที่2/2566 ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำนวน 368 คน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3.1 ข้อมูลจำนวนผู้เรียน สกร.อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง

ที่	ระดับการศึกษา	จำนวนประชากร	หมายเหตุ
1	ประถมศึกษา	19	
2	มัธยมศึกษาตอนต้น	84	
3	มัธยมศึกษาตอนปลาย	265	
รวม		368	

ที่มา : จำนวนผู้เรียนศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ (ข้อมูล โปรแกรม ITw51 ณ วันที่ 19 มีนาคม 2567)

3.2 ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย

3.2.1 ตัวแปรอิสระ

ปัจจัยด้านผู้เรียนประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ ได้แก่ 1.เพศ 2.อายุ 3. สถานภาพ 4. ศาสนา 5. ระดับการศึกษา 6. อาชีพ 7. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

3.2.2 ตัวแปรตาม

ความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง

จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1. การใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 2. แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) 3. แนวทางการวัดและประเมินผล 4. การบริหารงานธุรการ 5. การบริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้จะใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามทางระบบ online และส่ง link, QR code ไปยังนักศึกษาทุกคน ผ่าน Facebook Messenger, Line group

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากแหล่งข้อมูล 2 แหล่ง คือ

1) แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจุบัน ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบ สอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เรียน ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง

2) แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ การค้นคว้าข้อมูลที่สามารถอ้างอิงได้จากคู่มือการดำเนินงานหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ.2566 วิทยานิพนธ์ รายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดและสร้างเครื่องมือวิจัยในการรวบรวมข้อมูล

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.4.1 ศึกษารูปแบบและข้อมูลจากคู่มือการดำเนินงานหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555) ,พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ.2566 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการคาดหวังและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ต้องการศึกษาวิเคราะห์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.4.2 กำหนดขอบเขตของแบบสอบถาม โดยให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.4.3 สร้างแบบสอบถามที่จะใช้ในการเก็บข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านผู้เรียน เป็นข้อคำถามปลายปิด (Close-Ended Question) มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 7 ข้อ โดยในแต่ละข้อให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว ประกอบด้วย

ข้อที่ 1 เพศ เป็นคำถามลักษณะปลายปิด แบบหลายตัวเลือก

ข้อที่ 2 อายุ เป็นคำถามลักษณะปลายปิด แบบหลายตัวเลือก

ข้อที่ 3 สถานภาพ เป็นคำถามลักษณะปลายปิด แบบหลายตัวเลือก

ข้อที่ 4 ศาสนา เป็นคำถามลักษณะปลายปิด แบบหลายตัวเลือก

ข้อที่ 5 การศึกษา เป็นคำถามลักษณะปลายปิด แบบหลายตัวเลือก

ข้อที่ 6 อาชีพ เป็นคำถามลักษณะปลายปิด แบบหลายตัวเลือก

ข้อที่ 7 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นคำถามลักษณะปลายปิด แบบหลายตัวเลือก

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่มุ่งศึกษาความคาดหวังต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง แบบสอบถามส่วนนี้มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (Close-Ended Question) โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ โดยกำหนดระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ

เกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

คาดหวังมากที่สุดเนื่องจากสถานศึกษามีการดำเนินการน้อยที่สุด	5	คะแนน
คาดหวังมากเนื่องจากสถานศึกษามีการดำเนินการน้อย	4	คะแนน
คาดหวังปานกลางเนื่องจากสถานศึกษามีการดำเนินการปานกลาง	3	คะแนน
คาดหวังน้อยเนื่องจากสถานศึกษามีการดำเนินการมาก	2	คะแนน
คาดหวังน้อยที่สุดเนื่องจากสถานศึกษามีการดำเนินการมากที่สุด	1	คะแนน

ซึ่งมีเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน จากสูตรคำนวณระดับการให้คะแนนเฉลี่ยในแต่ละระดับชั้น โดยใช้สูตรคำนวณ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

และนำคะแนนเฉลี่ยรายข้อและรายด้านเทียบกับเกณฑ์ดังต่อไปนี้ (บุญชมศรีสะอาด 2556,121) ดังนี้

คะแนน 4.21-5.00	หมายถึง ความคาดหวังมากที่สุด ในการบริหารจัดการเรียนรู้
คะแนน 3.41-4.20	หมายถึง ความคาดหวังมาก ในการบริหารจัดการเรียนรู้
คะแนน 2.61-3.40	หมายถึง ความคาดหวังปานกลาง ในการบริหารจัดการเรียนรู้
คะแนน 1.81-2.60	หมายถึง ความคาดหวังน้อย ในการบริหารจัดการเรียนรู้
คะแนน 1.00-1.80	หมายถึง ความคาดหวังน้อยที่สุด ในการบริหารจัดการเรียนรู้

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ การบริหารจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง โดยเป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็น

3.4.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้อง แล้วนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการศึกษาก่อนนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นอาจารย์จากสถาบันวิทยากรจัดการแห่งแปซิฟิก ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการทดสอบความถูกต้องของแบบสอบถามได้

3.4.5 นำแบบสอบถามที่ทำการปรับปรุงแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) ของเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยใช้เกณฑ์การหาค่าความสอดคล้องของคำถาม

(Index of Item-Objective Congruence: IOC) ด้วยการให้คะแนนแต่ละข้อคำถาม ซึ่งมี 3 ระดับ โดยใช้สูตร ดังนี้

$$ICO = \frac{ER}{N}$$

เมื่อ IOC = ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence)

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

R = ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

โดยค่า

+1 หมายถึง ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยสามารถนำไปใช้ได้

○ หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามจะมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ การวิจัย

-1 หมายถึง ข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและไม่สามารถนำไปใช้ได้

จากนั้นผู้วิจัยต้องนำผลคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและทำการยอมรับเฉพาะค่า IOC มากกว่า 0.6 ขึ้นไป ซึ่งถือว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องหรือมีความเที่ยงตรง (Validity) อีกทั้งนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.4.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบไปทดลอง (Try out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha เป็นค่าที่ใช้ในการวัดความเชื่อถือได้ หรือเป็นค่าที่ใช้วัดความสอดคล้องภายในของคำตอบของคำถามหลาย ๆ ข้อในแบบสอบถามชุดเดียว กันโดยไม่ต้องวัด 2 ครั้งหรือไม่ต้องมีการแบ่งครึ่ง

ค่า Cronbach's Alpha เป็นค่าที่เกิดจากค่าเฉลี่ยของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคำถามทุกคำถาม โดยที่

$$\text{Cronbach's Alpha} = \frac{k \overline{\text{covariance}} / \overline{\text{variance}}}{1 + (k-1) \overline{\text{covariance}} / \overline{\text{variance}}}$$

เมื่อ k = จำนวนคำถาม

$$\overline{\text{covariance}} = \text{ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนร่วมระหว่างคำถามต่าง ๆ}$$

$$\overline{\text{variance}} = \text{ค่าเฉลี่ยของค่าแปรปรวนของคำถาม}$$

ซึ่งค่า Cronbach's Alpha จะใช้กับจำนวนคำถาม (K และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคำถามโดย Cronbach's Alpha ควรจะมากกว่า 0.70 หรือร้อยละ 70 จึงจะถือว่ามีความเชื่อถือได้

เมื่อได้ทำการดำเนินการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทำการวิเคราะห์แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คนแล้วจะเห็นได้ว่าค่าความ

เชื่อมั่น อยู่ระหว่าง 0.773 ถึง 0.955 ซึ่งสามารถแยกตามองค์ประกอบของปัจจัยทั้งหมดได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 3.2 แสดงการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability)

ตัวแปร	จำนวน คำถาม	ค่าความ เชื่อมั่น
ความคาดหวังการบริหารจัดการเรียนรู้	20	0.93
1. ด้านการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551	4	0.93
2. ด้านแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)	4	0.93
3. ด้านแนวทางการวัดและประเมินผล	4	0.93
4. ด้านการบริหารงานธุรการ	4	0.93
5. ด้านการบริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา	4	0.93

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแล้ว นำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและใช้วิธีทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.5.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง โดยนำเสนอเป็นตารางการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อนำมาอธิบายข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับประชากร ดังนี้

1) แจกแจงเป็น ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ใช้ในการอธิบายข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ (Nominal Scale) อายุ (Ratio Scale) สถานภาพ (Nominal Scale) ระดับการศึกษา (Ordinal Scale) อาชีพ (Nominal Scale) และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน (Ratio Scale)

2) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้เรียน จากข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้ในการทดสอบสมมติฐานต่างๆ ที่ตั้งไว้ของการวิจัย โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้วยเครื่องมือทางสถิติ

การศึกษาความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง โดยทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้วยการทดสอบค่าที (Independent Sample t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance: ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี Least Significant Difference (LSD)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษา
นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสพปราช จังหวัด
ลำปาง มีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และทดสอบสมมติฐานที่
กำหนดไว้ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนและลำดับดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันชัดเจนในการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัย
ได้ กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลผล ดังนี้

μ	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
N	แทน จำนวนประชากร
σ	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
*	แทน มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05
t	แทน ค่าสถิติที่คำนวณจาก t-test
F	แทน ค่าสถิติที่คำนวณจาก F-test หรือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)
S.D.	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง (Standard Deviation)
SS	แทน ผลรวมของค่าความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
df	แทน ระดับความเป็นอิสระ (degrees of freedom)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยผลรวมของความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Squares)
MD	แทน ความแตกต่างเฉลี่ย (Mean Difference)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษา
นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสพปราช จังหวัด
ลำปาง ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตาม
หลักสูตรศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้
อำเภอสพปราช จังหวัดลำปาง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตาม
หลักสูตรศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้
อำเภอสพปราช จังหวัดลำปาง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งรวบรวมจากแบบสอบถามจำแนกตามเพศ, อายุ, สถานภาพ, ศาสนา, ระดับการศึกษา, อาชีพและรายได้ของผู้เรียน

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	185	50.30
หญิง	183	49.70
รวม	368	100.00

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.1 พบว่ากลุ่มประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 185 คน ร้อยละ 50.30 และเพศหญิง จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 49.70

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 15 ปี	2	0.50
15 - 39 ปี	142	38.60
40 - 59 ปี	184	50.00
60 ปีขึ้นไป	40	10.90
รวม	368	100.00

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.2 พบว่ากลุ่มประชากรมากที่สุดคือกลุ่ม 40-59 ปี จำนวน 184 คน ร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 15-39 ปี จำนวน 142 คน ร้อยละ 38.60 กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 40 คน ร้อยละ 10.90 และต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 2 คน ร้อยละ 0.50

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	189	51.40
สมรส	179	48.60
รวม	368	100.00

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.3 พบว่ากลุ่มประชากรมากที่สุดคือ กลุ่มที่มีสถานภาพโสด จำนวน 189 คน ร้อยละ 51.40 และมีสถานภาพสมรส จำนวน 179 คน ร้อยละ 48.60

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามศาสนา

ศาสนา	จำนวน	ร้อยละ
พุทธ	368	100.00
รวม	368	100.00

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.4 พบว่าประชากรที่ตอบแบบสอบถาม นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 368 คน ร้อยละ 100.00

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ระดับประถมศึกษา	19	5.20
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	84	22.80
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	265	72.00
รวม	368	100.00

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.5 พบว่ากลุ่มประชากรมากที่สุด คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 265 คน ร้อยละ 72.00 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 84 คน ร้อยละ 22.80 และระดับประถมศึกษา จำนวน 19 คน ร้อยละ 5.20

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับจ้าง	121	32.90
เกษตรกร	231	62.80
ค้าขาย	16	4.30
รวม	368	100.00

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.6 พบว่ากลุ่มประชากรมากที่สุด คือ เกษตรกร จำนวน 231 คน ร้อยละ 62.80 รองลงมาคือ รับจ้าง จำนวน 121 คน ร้อยละ 32.60 คน และค้าขาย จำนวน 16 คน ร้อยละ 4.30

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	37	10.10
5,001 - 10,000 บาท	196	53.30
10,001 - 15,000 บาท	128	34.80
15,001 - 20,000 บาท	7	1.90
รวม	368	100.00

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.7 พบว่ากลุ่มประชากรมากที่สุด คือ กลุ่มที่มีรายได้ 5,001 - 10,000 บาท จำนวน 196 คน ร้อยละ 53.30 รองลงมาคือ 10,001 - 15,000 บาท จำนวน 128 คน ร้อยละ 34.80 ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 37 คน ร้อยละ 10.10 และ 15,001 - 20,000 บาท จำนวน 7 คน ร้อยละ 1.90

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ผลความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง

โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และนำค่าคะแนนเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้

5 คะแนน : แสดงระดับความคาดหวังมากที่สุด เนื่องจากสถานศึกษามีการ

ดำเนินงานในประเด็นดังกล่าวน้อยที่สุด

4 คะแนน : แสดงระดับความคาดหวังมาก เนื่องจากสถานศึกษามีการดำเนินงานในประเด็นดังกล่าวน้อย

3 คะแนน : แสดงระดับความคาดหวังปานกลาง เนื่องจากสถานศึกษามีการดำเนินงานในระดับปานกลาง

2 คะแนน : แสดงระดับความคาดหวังน้อย เนื่องจากสถานศึกษามีการดำเนินงานในประเด็นดังกล่าวมาก

1 คะแนน : แสดงระดับความคาดหวังน้อยที่สุด เนื่องจากสถานศึกษามีการดำเนินงานในประเด็นดังกล่าวมากที่สุด

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนประชากรทั้งหมด (N) ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง

ความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานพ.ศ. 2551	N = 368			
	μ	σ	ระดับ	อันดับที่
1. ด้านการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551	2.60	0.88	น้อย	1
2. ด้านแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพข.)	2.58	0.82	น้อย	3
3. ด้านแนวทางการวัดและประเมินผล	2.47	0.76	น้อย	5
4. ด้านการบริหารงานธุรการ	2.59	0.83	น้อย	2
5. ด้านการบริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา	2.54	0.97	น้อย	4
ภาพรวม	2.55	0.68	น้อย	

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.8 ความคาดหวังที่มีต่อการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย มีค่า ($\mu=2.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.60$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานธุรการอยู่ ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.59$) ด้านแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.58$) ด้านการบริหารงานทะเบียน และการตรวจสอบวุฒิการศึกษา อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.54$) และด้านแนวทางการวัด และประเมินผล อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.47$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนประชากรทั้งหมด (N) ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ด้านการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

การใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	N = 368			
	μ	σ	ระดับ	อันดับที่
1. สถานศึกษามีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย มากกว่า 1 วิธีเรียนรู้ และผู้เรียนทราบวิธีการเรียนดังกล่าว	2.74	1.18	ปานกลาง	1
2. ครูจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา "คิดเป็น" ใช้ข้อมูล จากตนเอง วิชาการ และสภาพแวดล้อมในชุมชน เพื่อ วิเคราะห์และตัดสินใจเรื่องที่ต้องการเรียนรู้ แล้วนำไป ประยุกต์ใช้	2.60	1.15	น้อย	2
3. ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล ภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ใน ท้องถิ่น และแหล่งเรียนรู้อื่นๆ	2.57	1.14	น้อย	3
4. ครูและผู้เรียนร่วมกันพัฒนาสื่อการเรียนรู้หรือใช้สื่อ ต่างๆ ที่มีอยู่ใกล้ตัวและข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องโดยใช้ วิจารณญาณในการเลือกใช้สื่อต่างๆ เพื่อส่งเสริมการ เรียนรู้ให้มีคุณค่า	2.47	1.09	น้อย	4
ภาพรวม	2.60	0.88	น้อย	

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.9 ความคาดหวังที่มีต่อการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับความคาดหวังน้อย มีค่า ($\mu=2.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อย พบว่า สถานศึกษามีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ หลากหลาย มากกว่า 1 วิธีเรียนรู้ และผู้เรียนทราบวิธีการเรียนดังกล่าว อยู่ในระดับความคาดหวัง ปานกลาง ($\mu=2.74$) รองลงมา คือ ครูจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา "คิดเป็น" ใช้ข้อมูลจากตนเอง

วิชาการ และสภาพแวดล้อมในชุมชน เพื่อวิเคราะห์และตัดสินใจเรื่องที่ต้องการเรียนรู้ แล้วนำไปประยุกต์ใช้ อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.60$) ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล ภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น และแหล่งเรียนรู้อื่นๆ อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.57$) และ ครูและผู้เรียนร่วมกันพัฒนาสื่อการเรียนรู้ หรือใช้สื่อต่างๆ ที่มีอยู่ใกล้ตัวและข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง โดยใช้วิจารณญาณในการเลือกใช้สื่อต่างๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้มีคุณค่า อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.47$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนประชากรทั้งหมด (N) ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ด้านแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต(กพช.)

แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)	N = 368			
	μ	σ	ระดับ	อันดับที่
1. สถานศึกษาจัดให้มีการลงทะเบียนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต พร้อมสร้างความเข้าใจให้ผู้เรียนเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานของกิจกรรม จนเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญ สามารถเขียนโครงการและดำเนินการตามโครงการได้	2.63	1.16	ปานกลาง	1
2. สถานศึกษาให้ผู้เรียนเสนอโครงการกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต และวางแผนการเรียนรู้ร่วมกับครู ทำกิจกรรมไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง โดยสามารถเสนอโครงการได้ตลอดทุกภาคเรียน	2.60	1.09	น้อย	2
3. กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนให้ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยมี กิจกรรมหลากหลายที่อยู่ในวิถีชีวิตของผู้เรียนและต้อง ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง	2.56	1.08	น้อย	3
4. ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตตาม ความพร้อม ความถนัด หรือความสนใจ สามารถทำกิจกรรมเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล การประเมินค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตจะประเมินจากการทำกิจกรรมที่ผู้เรียนเสนอโครงการไว้ในแต่ละ ภาคเรียน โดยเน้นการประเมินแบบมีส่วนร่วม	2.52	1.09	น้อย	1
ภาพรวม	2.58	0.82	น้อย	

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.10 ความคาดหวังที่มีต่อการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต(กพช.) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับความคาดหวังน้อย มีค่า ($\mu=2.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อย พบว่า สถานศึกษาจัดให้มีการลงทะเบียนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต พร้อมสร้าง

ความเข้าใจให้ผู้เรียนเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานของกิจกรรม จนเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญ สามารถเขียนโครงการและดำเนินการตามโครงการได้ อยู่ในระดับความคาดหวังปานกลาง ($\mu=2.63$) รองลงมา คือ สถานศึกษาให้ผู้เรียนเสนอโครงการกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต และวางแผนการเรียนรู้ร่วมกับครู ทำกิจกรรมไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง โดยสามารถเสนอโครงการได้ตลอดทุกภาคเรียน อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.60$) กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยมีกิจกรรมหลากหลายที่อยู่ในวิถีชีวิตของผู้เรียนและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.56$) และผู้เรียนมีอิสระในการเลือกทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตตามความพร้อม ความถนัด หรือความสนใจ สามารถทำกิจกรรมเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล การประเมินค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตจะประเมินจากการทำกิจกรรมที่ผู้เรียนเสนอโครงการไว้ในแต่ละภาคเรียน โดยเน้นการประเมินแบบมีส่วนร่วม อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.52$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนประชากรทั้งหมด (N) ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ด้านแนวทางการวัดและประเมินผล

แนวทางการวัดและประเมินผล	N = 368			
	μ	σ	ระดับ	อันดับที่
1. สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดรับผิดชอบในการวัดและประเมินผลการเรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นไปอย่างโปร่งใส เป็นธรรม และ ตรวจสอบได้	2.58	1.05	น้อย	1
2. สถานศึกษาประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร โดยการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ควบคู่กับกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย สอดคล้องกับระดับการศึกษา และตรวจสอบได้	2.45	1.07	น้อย	2
3. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้มีการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษาและรูปแบบการศึกษาต่าง ๆ ตามหลักสูตรได้กำหนดไว้ได้ตามมาตรฐานและมีคุณภาพ	2.43	1.05	น้อย	3
4. สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถรับรู้ผลการเทียบโอนคะแนนของตนเมื่อเทียบโอนผลการเรียนได้เสร็จและให้ ผู้เรียนมีสิทธิ์ที่จะแย้งหรือทักท้วงผลการเรียนดังกล่าวได้ตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับหรือกฎเกณฑ์ของสถานศึกษา	2.42	1.03	น้อย	4
ภาพรวม	2.47	0.76	น้อย	

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.11 ความคาดหวังที่มีต่อการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านแนวทางการวัดและประเมินผล พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับความคาดหวังน้อย มีค่า ($\mu=2.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อย พบว่า สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดรับผิดชอบในการวัดและประเมินผลการเรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นไปอย่างโปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้ อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.58$) รองลงมา คือ สถานศึกษาประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร โดยการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ควบคู่กับกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย สอดคล้องกับระดับการศึกษา และตรวจสอบได้ อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.45$) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้มีการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษาและรูปแบบการศึกษาต่างๆ ตามหลักสูตรได้กำหนดไว้ได้ตามมาตรฐานและมีคุณภาพ อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.43$) และสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถรับรู้ผลการเทียบโอนคะแนนของตนเมื่อเทียบโอนผลการเรียนได้เสร็จ และให้ผู้เรียนมีสิทธิ์ที่จะแย้งหรือทักท้วงผลการเรียนดังกล่าวได้ตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับหรือกฎเกณฑ์ของสถานศึกษา อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.42$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวนประชากรทั้งหมด (N) ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)
ด้านการบริหารงานธุรการ

การบริหารงานธุรการ	N = 368			
	μ	σ	ระดับ	อันดับที่
1. ผู้เรียนได้รับข้อมูลการประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ข่าวสารให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาสามารถดำเนินการได้ตลอดปี	2.63	1.09	ปานกลาง	2
2. สถานศึกษามี Advice Center เป็นแหล่งให้คำปรึกษาและข้อมูลสารสนเทศให้แก่ผู้เรียนทุกเวลา โดยสามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกเรียน ลงทะเบียนเรียน การเทียบโอนผลการเรียน และเงื่อนไขการเรียน	2.52	1.11	น้อย	4
3. สถานศึกษาให้บริการแนะแนวระหว่างภาคเรียน เพื่อช่วยแก้ไขปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับการเรียน การสอน และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพ ชีวิตของผู้เรียน	2.55	1.13	น้อย	3
4. สถานศึกษามีการแนะแนวเมื่อจบการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นตามความรู้และศักยภาพของผู้เรียน	2.64	1.11	ปานกลาง	1
ภาพรวม	2.59	0.83	น้อย	

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.12 พบว่าระดับความคาดหวังที่มีต่อการใช้หลักสูตรการศึกษา นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านการบริหารงานธุรการ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับความคาดหวังน้อย มีค่า ($\mu=2.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อยพบว่า สถานศึกษามีการแนะแนวเมื่อจบการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นตามความรู้และศักยภาพของผู้เรียน อยู่ในระดับความคาดหวังปานกลาง ($\mu=2.64$) รองลงมา คือ ผู้เรียนได้รับข้อมูลการประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ข่าวสารให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาสามารถดำเนินการได้ตลอดปี อยู่ในระดับความคาดหวังปานกลาง ($\mu=2.63$) สถานศึกษาให้บริการแนะแนวระหว่างภาคเรียน เพื่อช่วยแก้ไขปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับการเรียน การสอน และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.55$) และสถานศึกษามี Advice Center เป็นแหล่งให้คำปรึกษาและข้อมูลสารสนเทศให้แก่ผู้เรียนทุกเวลา โดยสามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกเรียน ลงทะเบียนเรียน การเทียบโอนผลการเรียน และเงื่อนไขการเรียน อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.52$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวนประชากรทั้งหมด (N) ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ด้านการบริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา

การบริหารงานทะเบียน และการตรวจสอบวุฒิการศึกษา	N = 368			
	μ	σ	ระดับ	อันดับที่
1. สถานศึกษามอบบัตรประจำตัวนักศึกษาให้กับผู้เรียนหลังปิดรับสมัครเป็นเวลา 30 วัน	2.61	1.11	ปานกลาง	1
2. สถานศึกษามีระบบการจัดเก็บเอกสารและหลักฐานการศึกษามีความปลอดภัยสูง เอกสารสำคัญสามารถ ติดต่อสอบถามหรือขอสำเนาได้ตลอดเวลา	2.54	1.20	น้อย	2
3. ผู้เรียนสามารถตรวจสอบข้อมูลการลงทะเบียนผลการเรียน และจำนวนชั่วโมงกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ได้ด้วยตนเอง	2.53	1.20	น้อย	3
4. สถานศึกษามีนโยบายให้ผู้เรียนทำบัตรใหม่เมื่อทำบัตรหายสถานศึกษาจะออกบัตรให้ใหม่โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรการศึกษา	2.47	1.26	น้อย	4
ภาพรวม	2.54	0.97	น้อย	

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.13 ความคาดหวังที่มีต่อการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านการบริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา พบว่าภาพรวม อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย มีค่า ($\mu=2.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อย พบว่า สถานศึกษามอบบัตรประจำตัวนักศึกษาให้กับผู้เรียนหลังปิดรับสมัครเป็นเวลา 30 วัน อยู่ในระดับความคาดหวังปานกลาง ($\mu=2.61$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีระบบการจัดเก็บเอกสารและหลักฐานการศึกษามีความปลอดภัยสูง เอกสารสำคัญสามารถติดต่อสอบถามหรือขอสำเนาได้ตลอดเวลา อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.54$) ผู้เรียนสามารถตรวจสอบข้อมูลการลงทะเบียนผลการเรียน และจำนวนชั่วโมงกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ได้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.53$) และสถานศึกษามีนโยบายให้ผู้เรียนทำบัตรใหม่เมื่อทำบัตรหายสถานศึกษาจะออกบัตรให้ใหม่โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรการศึกษา อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.47$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบการศึกษาความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของผู้เรียนโดยใช้สถิติค่า t-test และค่า F-test หรือ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบรายคู่ ภายหลังด้วยวิธี LSD

ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบปัจจัยของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอ สบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามเพศ

การบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร	ชาย		หญิง		t	Sig.
	μ	σ	μ	σ		
1. ด้านการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551	2.63	0.92	2.56	0.83	0.84	0.40
2. ด้านแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)	2.64	0.89	2.52	0.74	1.42	0.16
3. ด้านแนวทางการวัดและประเมินผล	2.51	0.78	2.43	0.74	1.03	0.30
4. ด้านการบริหารงานธุรการ	2.61	0.85	2.57	0.81	0.46	0.65
5. ด้านการบริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา	2.62	0.96	2.45	0.98	1.72	0.09
ภาพรวม	2.60	0.70	2.50	0.66	1.39	0.17

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของความคาดหวังของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามเพศที่มีเพศต่างกัน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบปัจจัยของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษา
นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอ
สบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามอายุ

ตัวแปรตาม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
การใช้หลักสูตรการศึกษา นอกระบบระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	ระหว่างกลุ่ม	7.04	3.00	2.35	3.12	0.03
	ภายในกลุ่ม	274.27	364.00	0.75		
	รวม	281.31	367.00			
แนวทางการจัดกิจกรรม พัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)	ระหว่างกลุ่ม	5.86	3.00	1.95	2.95	0.03
	ภายในกลุ่ม	240.89	364.00	0.66		
	รวม	246.74	367.00			
แนวทางการวัดและ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	6.13	3.00	2.04	3.59	0.01
	ภายในกลุ่ม	207.57	364.00	0.57		
	รวม	213.70	367.00			
การบริหารงานธุรการ	ระหว่างกลุ่ม	3.73	3.00	1.24	1.82	0.14
	ภายในกลุ่ม	248.32	364.00	0.68		
	รวม	252.05	367.00			
การบริหารงานทะเบียนและ การตรวจสอบวุฒิการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	21.56	3.00	7.19	8.11	0.00
	ภายในกลุ่ม	322.44	364.00	0.89		
	รวม	344.00	367.00			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	6.92	3.00	2.31	5.13	0.00
	ภายในกลุ่ม	163.53	364.00	0.45		
	รวม	170.45	367.00			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบปัจจัยของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามอายุ พบว่าช่วงอายุที่แตกต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพบความแตกต่าง จึงเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธี LSD

ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ จำแนกตามช่วงอายุ
ด้านการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ช่วงอายุ	μ	ต่ำกว่า 15 ปี	15 - 39 ปี	40 - 59 ปี	60 ปีขึ้นไป
		3.75	2.73	2.51	2.46
ต่ำกว่า 15 ปี	3.75			0.046	0.041
15 - 39 ปี	2.73			0.029	
40 - 59 ปี	2.51				
60 ปีขึ้นไป	2.46				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.16 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD จำแนกตามช่วงอายุ กับด้านการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่ากลุ่มผู้เรียนที่มี อายุระหว่างกลุ่มอายุ 15 - 39 ปี กับกลุ่มอายุ 40 - 59 ปี และอายุ 60 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และกลุ่ม 15 - 39 ปี กับกลุ่ม อายุ 40 - 59 ปี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.17 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ จำแนกอายุ กับด้านแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)

ช่วงอายุ	μ	ต่ำกว่า 15 ปี	15 - 39 ปี	40 - 59 ปี	60 ปีขึ้นไป
		2.88	2.70	2.54	2.28
ต่ำกว่า 15 ปี	2.88				
15 - 39 ปี	2.70				0.00
40 - 59 ปี	2.54				
60 ปีขึ้นไป	2.28				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.17 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD จำแนกตามอายุกับด้านแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) พบว่า กลุ่มที่มีอายุ 15 - 39 ปี กับ อายุ 60 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.18 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ จำแนกอายุกับด้านแนวทางการวัดและประเมินผล

ช่วงอายุ	μ	ต่ำกว่า 15 ปี	15 - 39 ปี	40 - 59 ปี	60 ปีขึ้นไป
		2.50	2.58	2.46	2.14
ต่ำกว่า 15 ปี	2.50				
15 - 39 ปี	2.58		0.001		
40 - 59 ปี	2.46		0.015		
60 ปีขึ้นไป	2.14				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.18 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD จำแนกตามอายุกับด้านแนวทางการวัดและประเมินผล พบว่า กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไปกับกลุ่มที่มีอายุ 15 - 39 ปี และกลุ่มอายุ 40 - 59 ปี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.19 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ จำแนกอายุกับด้านการบริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา

ช่วงอายุ	μ	ต่ำกว่า 15 ปี	15 - 39 ปี	40 - 59 ปี	60 ปีขึ้นไป
		4.63	2.66	2.53	2.02
ต่ำกว่า 15 ปี	4.63		0.00	0.00	0.00
15 - 39 ปี	2.66				
40 - 59 ปี	2.53				
60 ปีขึ้นไป	2.02		0.00	0.00	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.19 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD จำแนกตามอายุกับด้านการบริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา พบว่า กลุ่มต่ำกว่า 15 ปี กับกลุ่มที่มี อายุ 15 - 39 ปี ,กลุ่มอายุ 40 - 59 ปี และกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไปมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป กับกลุ่มอายุ 15 - 39 ปี และ กลุ่มอายุ 40 - 59 ปี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.20 การเปรียบเทียบปัจจัยของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษา
 นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้
 อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามสถานภาพ

ตัวแปรตาม	โสด		สมรส		F	Sig.
	μ	σ	μ	σ		
1. ด้านการใช้หลักสูตรการศึกษา นอกระบบระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ. 2551	2.63	0.90	2.55	0.85	0.78	0.379
2. ด้านแนวทางการจัดกิจกรรม พัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)	2.54	0.84	2.62	0.79	0.88	0.349
3. ด้านแนวทางการวัดและ ประเมินผล	2.43	0.76	2.51	0.77	1.08	0.299
4. ด้านการบริหารงานธุรการ	2.59	0.84	2.58	0.82	0.00	0.968
5. ด้านการบริหารงานทะเบียนและ การตรวจสอบวุฒิการศึกษา	2.62	1.01	2.45	0.91	2.56	0.111
ภาพรวม	2.56	0.67	2.54	0.70	1.06	0.421

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของความ
 คาดหวังของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้น
 พื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามสถานภาพ
 พบว่าสถานภาพที่แตกต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.21 การเปรียบเทียบปัจจัยของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษา
นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้
อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามระดับการศึกษา

ตัวแปรตาม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. การใช้หลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	ระหว่างกลุ่ม	4.72	2	2.36	3.11	0.046
	ภายในกลุ่ม	276.59	365	0.76		
	รวม	281.31	367			
2. แนวทางการจัด กิจกรรมพัฒนาคุณภาพ ชีวิต (กพช.)	ระหว่างกลุ่ม	7.63	2	3.82	5.83	0.003
	ภายในกลุ่ม	239.11	365	0.66		
	รวม	246.74	367			
3. แนวทางการวัดและ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	6.65	2	3.33	5.86	0.003
	ภายในกลุ่ม	207.05	365	0.57		
	รวม	213.70	367			
4. การบริหารงานธุรการ	ระหว่างกลุ่ม	6.93	2	3.47	5.16	0.006
	ภายในกลุ่ม	245.12	365	0.67		
	รวม	252.05	367			
5. การบริหารงานทะเบียน และการตรวจสอบวุฒิ การศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	21.95	2	10.97	12.44	.000
	ภายในกลุ่ม	322.06	365	0.88		
	รวม	344.00	367			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	8.75	2	4.38	9.88	0.000
	ภายในกลุ่ม	161.70	365	0.44		
	รวม	170.45	367			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของความคาดหวังของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 เมื่อพบความแตกต่าง จึงเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD

ตารางที่ 4.22 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ระดับการศึกษาของผู้เรียนกับด้านการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ระดับการศึกษา	μ	ระดับประถมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น	ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย
		2.14	2.70	2.60
ระดับประถมศึกษา	2.14		0.01	0.03
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	2.70			
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	2.60			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.22 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้เรียนกับด้านการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่าระหว่างกลุ่มระดับประถมศึกษา กับ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.23 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ระดับการศึกษาของผู้เรียนกับด้านแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพข.)

ระดับการศึกษา	μ	ระดับประถมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น	ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย
		2.04	2.74	2.56
ระดับประถมศึกษา	2.04		0.00	0.01
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	2.74			
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	2.56			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.23 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD จำแนกตามระดับการศึกษากับด้านแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพข.) พบว่าระหว่างกลุ่มระดับประถมศึกษา กับ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.24 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ระดับการศึกษาของผู้เรียนกับ
ด้านแนวทางการวัดและประเมินผล

ระดับการศึกษา	μ	ระดับประถมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น	ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย
		1.93	2.59	2.47
ระดับประถมศึกษา	1.93		0.00	0.00
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	2.59			
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	2.47			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.24 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD จำแนกระดับการศึกษากับด้านแนวทางการวัดและประเมินผล พบว่าระหว่างกลุ่มระดับประถมศึกษา กับ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.25 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ระดับการศึกษาของผู้เรียน
กับด้านการบริหารงานธุรการ

ระดับการศึกษา	μ	ระดับประถมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น	ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย
		2.04	2.71	2.59
ระดับประถมศึกษา	2.04		0.00	0.00
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	2.71			
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	2.59			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.25 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD จำแนกระดับการศึกษา ด้านการบริหารงานธุรการ พบว่าระหว่างกลุ่มระดับประถมศึกษา กับ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.26 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ระดับการศึกษาของผู้เรียนกับด้านการบริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา

ระดับการศึกษา	μ	ระดับประถมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
		1.54	2.73	2.55
ระดับประถมศึกษา	1.54		0.00	0.00
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	2.73			
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	2.55			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.26 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD จำแนกระดับการศึกษา ด้านการบริหารงานธุรการ พบว่า ระหว่างกลุ่มระดับประถมศึกษา กับ กลุ่มระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและกลุ่มระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.27 การเปรียบเทียบปัจจัยของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษา นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามอาชีพ

ตัวแปรตาม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551	ระหว่างกลุ่ม	5.04	2.00	2.52	5.56	0.00
	ภายในกลุ่ม	165.41	365.00	0.45		
	รวม	170.45	367.00			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.27 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของความคาดหวังของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามอาชีพ พบว่าอาชีพที่แตกต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพบความแตกต่าง จึงเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD

ตารางที่ 4.28 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ จำแนกตามอาชีพกับการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

อาชีพ	μ	รับจ้าง	เกษตรกร	ค้าขาย
		2.73	2.52	2.70
รับจ้าง	2.73		0.03	
เกษตรกร	2.52			
ค้าขาย	2.70			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.28 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD จำแนกตามอาชีพ ด้านการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่ากลุ่มอาชีพรับจ้างกับกลุ่มเกษตรกรและกลุ่มค้าขาย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.29 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ จำแนกตามอาชีพกับด้านแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.)

อาชีพ	μ	รับจ้าง	เกษตรกร	ค้าขาย
		2.69	2.50	2.77
รับจ้าง	2.69		0.04	
เกษตรกร	2.50			
ค้าขาย	2.77			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาตามตาราง 4.29 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD จำแนกจำแนกตามอาชีพ กับด้านแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) พบว่าระหว่างกลุ่มอาชีพรับจ้าง กับ กลุ่มเกษตรกร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.30 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ จำแนกตามอาชีพกับด้านแนวทางการวัดและประเมินผล

อาชีพ	μ	รับจ้าง	เกษตรกร	ค้าขาย
		2.58	2.40	2.58
รับจ้าง	2.58		0.04	
เกษตรกร	2.40			
ค้าขาย	2.58			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาตามตาราง 4.30 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD จำแนกจำแนกตามอาชีพ กับด้านแนวทางการวัดและประเมินผล พบว่าระหว่างกลุ่มอาชีพรับจ้าง กับกลุ่มเกษตรกร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.31 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ จำแนกตามอาชีพกับด้านการบริหารงานธุรการ

อาชีพ	μ	รับจ้าง	เกษตรกร	ค้าขาย
		2.71	2.53	2.47
รับจ้าง	2.71		0.04	
เกษตรกร	2.53			
ค้าขาย	2.47			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาตามตาราง 4.31 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD จำแนกจำแนกตามอาชีพ กับด้านการบริหารงานธุรการ พบว่าระหว่างกลุ่มอาชีพรับจ้าง กับ กลุ่มเกษตรกร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.32 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ จำแนกตามอาชีพกับด้านการบริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา

อาชีพ	μ	รับจ้าง	เกษตรกร	ค้าขาย
		2.81	2.36	2.97
รับจ้าง	2.81		0.00	0.01
เกษตรกร	2.36			
ค้าขาย	2.97			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาตามตาราง 4.32 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD จำแนกจำแนกตามอาชีพ กับด้านการบริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา พบว่าระหว่างกลุ่มอาชีพรับจ้าง กับ กลุ่มเกษตรกรและกลุ่มค้าขาย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.33 การเปรียบเทียบปัจจัยของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษา
นอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้
อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตัวแปรตาม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	3.57	3	1.19	2.60	0.05
การศึกษานอกระบบระดับ	ภายในกลุ่ม	166.88	364	0.46		
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551	รวม	170.45	367			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาตามตารางที่ 4.33 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างของความคาดหวังของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาระดับความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล รวมถึงการบริการสนับสนุนการเรียนรู้ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ นอกจากนี้ ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรดังกล่าว โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ สถานภาพ ศาสนา ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ประชากรในการศึกษาคั้งนี้คือ ผู้เรียนที่ลงทะเบียนในระดับการศึกษาต่างๆ ได้แก่ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งสิ้น 368 คน ข้อมูลจากโปรแกรม ITw51 ณ วันที่ 19 มีนาคม 2567 โดยใช้จำนวนประชากรทั้งหมดในการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลทำได้โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติต่างๆ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, F-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 185 คน ร้อยละ 50.30 และเพศหญิง จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 49.70 ข้อมูลด้านช่วงอายุ พบว่า ประชากรมากที่สุดคือกลุ่มอายุ 40-59 ปี จำนวน 184 คน ร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 15-39 ปี จำนวน 142 คน ร้อยละ 38.60 กลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 40 คน ร้อยละ 10.90 และต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 2 คน ร้อยละ 0.50 ข้อมูลด้านสถานภาพ พบว่า ประชากรมากที่สุดคือ กลุ่มที่มีสถานภาพโสด จำนวน 189 คน ร้อยละ 51.40 และมีสถานภาพสมรส จำนวน 179 คน ร้อยละ 48.60 ข้อมูลด้านการนับถือศาสนา พบว่า ประชากรที่ตอบแบบสอบถาม นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 368 คน ร้อยละ 100.00 ข้อมูลด้านการศึกษา พบว่า กลุ่มประชากรมากที่สุด คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 265 คน ร้อยละ 72.00 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 84 คน ร้อยละ 22.80 และระดับประถมศึกษา จำนวน 19 คน ร้อยละ 5.20 ข้อมูลด้านการประกอบอาชีพ พบว่า กลุ่มประชากรมากที่สุด คือ เกษตรกร จำนวน 231 คน ร้อยละ 62.80 รองลงมาคือ รับจ้าง จำนวน 121 คน ร้อยละ 32.60 คน และค้าขาย จำนวน 16 คน ร้อยละ 4.30 ข้อมูลด้านรายได้ พบว่า กลุ่มประชากรมากที่สุด คือ กลุ่มที่มีรายได้ 5,001 - 10,000 บาท จำนวน 196 คน ร้อยละ 53.30 รองลงมาคือ 10,001 - 15,000 บาท จำนวน 128 คน

ร้อยละ 34.80 ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 37 คน ร้อยละ 10.10 และ 15,001 - 20,000 บาท จำนวน 7 คน ร้อยละ 1.90

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง

การวิจัยเรื่องความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง โดยภาพรวม ภาพรวม อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย มีค่า ($\mu=2.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.60$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานธุรการอยู่ ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.59$) ด้านแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.58$) ด้านการบริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.54$) และด้านแนวทางการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.47$) ตามลำดับ สามารถสรุปเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับความคาดหวังน้อย มีค่า ($\mu=2.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อย พบว่า สถานศึกษามีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย มากกว่า 1 วิธีเรียนรู้ และผู้เรียนทราบวิธีการเรียนดังกล่าว อยู่ในระดับความคาดหวังปานกลาง ($\mu=2.74$) รองลงมา คือ ครูจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา "คิดเป็น" ใช้ข้อมูลจากตนเอง วิชาการ และสภาพแวดล้อมในชุมชน เพื่อวิเคราะห์และตัดสินใจ เรื่องที่ต้องการเรียนรู้ แล้วนำไปประยุกต์ใช้ อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.60$) ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล ภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น และแหล่งเรียนรู้อื่นๆ อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.57$) และ ครูและผู้เรียนร่วมกันพัฒนาสื่อการเรียนรู้ หรือใช้สื่อต่างๆ ที่มีอยู่ใกล้ตัวและข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง โดยใช้วิจารณญาณในการเลือกใช้สื่อต่างๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้มีคุณค่า อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.47$)

ด้านแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับความคาดหวังน้อย มีค่า ($\mu=2.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อย พบว่า สถานศึกษาจัดให้มีการลงทะเบียนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต พร้อมสร้างความเข้าใจให้ผู้เรียนเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานของกิจกรรม จนเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญ สามารถเขียนโครงการและดำเนินการตามโครงการได้ อยู่ในระดับความคาดหวังปานกลาง ($\mu=2.63$) รองลงมา คือ สถานศึกษาให้ผู้เรียนเสนอโครงการกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต และวางแผนการเรียนรู้ร่วมกับครู ทำกิจกรรมไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง โดยสามารถเสนอโครงการได้ตลอดทุกภาคเรียน อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.60$) กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยมีกิจกรรมหลากหลายที่อยู่ในวิถีชีวิตของผู้เรียนและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.56$) และผู้เรียนมีอิสระในการเลือกทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตตามความพร้อม ความถนัด หรือความสนใจ สามารถทำกิจกรรมเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล การประเมินค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตจะประเมินจากการทำกิจกรรมที่

ผู้เรียนเสนอโครงการไว้ในแต่ละภาคเรียน โดยเน้นการประเมินแบบมีส่วนร่วม อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.52$)

ด้านแนวทางการวัดและประเมินผล พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย มีค่า ($\mu=2.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อย พบว่า สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด รับผิดชอบในการวัดและประเมินผลการเรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นไปอย่างโปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้ อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.58$) รองลงมา คือ สถานศึกษาประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร โดยการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ควบคู่กับกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย สอดคล้องกับระดับการศึกษา และตรวจสอบได้ อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.45$) สถานศึกษา เปิดโอกาสให้มีการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษาและรูปแบบการศึกษาต่างๆ ตามหลักสูตร ได้กำหนดไว้ได้ตามมาตรฐานและมีคุณภาพ อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.43$) และสถานศึกษา ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถรับรู้ผลการเทียบโอนคะแนนของตนเมื่อเทียบโอนผลการเรียนได้เสร็จ และให้ผู้เรียนมีสิทธิ์ที่จะแย้งหรือทักท้วงผลการเรียนดังกล่าวได้ตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ หรือกฎเกณฑ์ของสถานศึกษา อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.42$)

ด้านการบริหารงานธุรการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับความคาดหวังน้อย มีค่า ($\mu=2.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อย พบว่า สถานศึกษามีการแนะแนวเมื่อจบการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นตามความรู้และศักยภาพของผู้เรียน อยู่ในระดับความคาดหวังปานกลาง ($\mu=2.64$) รองลงมา คือ ผู้เรียน ได้รับข้อมูลการประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ข่าวสารให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาสามารถดำเนินการได้ตลอดปี อยู่ในระดับความคาดหวังปานกลาง ($\mu=2.63$) สถานศึกษาให้บริการแนะแนวระหว่างภาคเรียน เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเรียน การสอน และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.55$) และสถานศึกษามี Advice Center เป็นแหล่งให้คำปรึกษาและข้อมูลสารสนเทศให้แก่ผู้เรียนทุกเวลา โดยสามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกเรียน ลงทะเบียนเรียน การเทียบโอนผลการเรียน และเงื่อนไขการเรียน อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.52$)

ด้านการบริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย มีค่า ($\mu=2.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อย พบว่า สถานศึกษามอบบัตรประจำตัวนักศึกษาให้กับผู้เรียนหลังปิดรับสมัครเป็นเวลา 30 วัน อยู่ในระดับความคาดหวังปานกลาง ($\mu=2.61$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีระบบการจัดเก็บเอกสารและหลักฐานการศึกษาที่มีความปลอดภัยสูง เอกสารสำคัญสามารถติดต่อสอบถามหรือขอสำเนาได้ตลอดเวลา อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.54$) ผู้เรียนสามารถตรวจสอบข้อมูลการลงทะเบียนผลการเรียน และจำนวนชั่วโมงกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ได้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.53$) และสถานศึกษามีนโยบายให้ผู้เรียนทำบัตรใหม่เมื่อทำบัตรหายสถานศึกษาจะออกบัตรให้ใหม่โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรการศึกษา อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย ($\mu=2.47$)

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบปัจจัยของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตร การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล พบว่า

ความคาดหวังของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามเพศที่มีเพศต่างกัน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ความคาดหวังของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตาม อายุ พบว่าช่วงอายุที่แตกต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึง ทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significance) ผลการทดสอบปรากฏว่าการเปรียบเทียบการทดสอบราย คู่ภายหลังด้วยวิธี LSD พบว่ากลุ่มผู้เรียนที่มี อายุระหว่างอายุ 15 - 39 ปี กับ อายุ 60 ปีขึ้นไป มีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทดสอบความแตกต่างจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า การ จำแนกตามอายุกับด้านแนวทางการวัดและประเมินผล พบว่า กลุ่มที่มีอายุ 15 - 39 ปี กับ อายุ 60 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการจำแนกตามอายุกับด้านการบริหารงาน ทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา พบว่า กลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี กับ 15 - 39 ปี, 40 - 59 ปี และ 60 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คาดหวังของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตาม สถานภาพ พบว่าสถานภาพที่แตกต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คาดหวังของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนก ตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ดังนั้นจึงทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significance) ผลการทดสอบปรากฏว่าการ เปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ภายหลังด้วยวิธี LSD พบว่าระหว่างกลุ่มระดับประถมศึกษา กับ ระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ทดสอบความแตกต่างจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าระดับการศึกษากับด้านแนวทางการจัด กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) พบว่าระหว่างกลุ่มระดับประถมศึกษา กับ ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำแนกระดับการศึกษากับด้าน แนวทางการวัดและประเมินผลพบว่าระหว่างกลุ่มระดับประถมศึกษา กับ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำแนก ระดับการศึกษากับด้านการบริหารงานธุรการ พบว่าระหว่างกลุ่มระดับประถมศึกษา กับ ระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 และจำแนกระดับการศึกษากับด้านการบริหารงานธุรการ พบว่า ระหว่างกลุ่มระดับ ประถมศึกษา กับ กลุ่มระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและกลุ่มระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คาดหวังของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามอาชีพ พบว่าอาชีพที่แตกต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ดังนั้นจึงทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significance) ผลการทดสอบปรากฏว่าการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ภายหลังด้วยวิธี LSD พบว่า ระหว่างกลุ่มอาชีพรับจ้าง กับ กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มค้าขาย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทดสอบความแตกต่างจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าการจำแนกระดับการศึกษาทางด้านแนวทางการวัดและประเมินผล พบว่าระหว่างกลุ่มอาชีพรับจ้าง กับ กลุ่มเกษตรกร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คาดหวังของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอ สบปราบ จังหวัดลำปาง โดยภาพรวม ภาพรวม อยู่ในระดับความคาดหวังน้อย เรียงจากมากไปหาน้อย พบว่า ผู้เรียนได้ให้ความสำคัญ ด้านการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานธุรการ ด้านแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ด้านการบริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา และด้านแนวทางการวัดและประเมินผล สามารถสรุปเป็นรายด้าน ดังนี้

ด้านการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 อยู่ในระดับคาดหวังน้อย โดยผู้เรียนคาดหวังในระดับน้อย เนื่องจากสถานศึกษามีการดำเนินการในด้านนี้ที่ค่อนข้างดีแล้ว แต่ยังคงมีพื้นที่ในการพัฒนาหลักสูตรให้มีความหลากหลายมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและประสบการณ์ของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Panthasen, P. (2015). ศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการจัดการทะเบียนและตรวจสอบวุฒิการศึกษาในโรงเรียนเอกชน พบว่าการพัฒนาหลักสูตรที่มีความหลากหลายและสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในด้านต่างๆ อย่างเช่น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาหลักสูตรที่ยืดหยุ่นและทันสมัยจะช่วยให้การศึกษานอกระบบสามารถตอบโจทย์ผู้เรียนได้มากขึ้น และเหมาะสมกับสภาพสังคมและเทคโนโลยีในปัจจุบัน เรียงจากมากไปหาน้อย ผู้เรียนได้ให้ความสำคัญ คือสถานศึกษามีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย มากกว่า 1 วิธีเรียนรู้ และผู้เรียนทราบวิธีการเรียนดังกล่าว รองลงมา คือ ครูจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา "คิดเป็น" ใช้ข้อมูลจากตนเอง วิชาการ และสภาพแวดล้อมในชุมชน เพื่อวิเคราะห์และตัดสินใจเรื่องที่ต้องการเรียนรู้ แล้วนำไปประยุกต์ใช้ ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล ภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น และแหล่งเรียนรู้อื่นๆ และครูและผู้เรียนร่วมกันพัฒนาสื่อการเรียนรู้ หรือใช้สื่อต่างๆ ที่มีอยู่ใกล้ตัวและข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง โดยใช้วิจารณญาณในการเลือกใช้สื่อต่างๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้มีคุณค่า

ด้านแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพข.) อยู่ในระดับคาดหวังน้อย ผู้เรียนคาดหวังในระดับน้อย เนื่องจากสถานศึกษามีการดำเนินกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ค่อนข้างดีแล้ว แต่ผู้เรียนยังคาดหวังให้มีการขยายกิจกรรมที่สามารถตอบโจทย์การพัฒนาทักษะอาชีพและการใช้ชีวิตประจำวันมากขึ้น เช่น กิจกรรมที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาชุมชนและการเสริมทักษะในวิถีชีวิตที่หลากหลาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศรี เณรจาทิ (2560) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณลักษณะพึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 พบว่ากิจกรรมที่สามารถพัฒนาทักษะอาชีพและส่งเสริมคุณค่าความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง ๆ รวมถึงการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการอยู่ร่วมในชุมชน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถต่อยอดความสามารถและสร้างคุณค่าในชีวิตได้ในอนาคต เรียงจากมากไปหาน้อย ผู้เรียนได้ให้ความสำคัญ คือ สถานศึกษาจัดให้มีการลงทะเบียนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต พร้อมสร้างความเข้าใจให้ผู้เรียนเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานของกิจกรรม จนเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญ สามารถเขียนโครงการและดำเนินการตามโครงการได้ รองลงมา คือ สถานศึกษาให้ผู้เรียนเสนอโครงการกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต และวางแผนการเรียนรู้ร่วมกับครู ทำกิจกรรมไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง โดยสามารถเสนอโครงการได้ตลอดทุกภาคเรียน กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยมีกิจกรรมหลากหลายที่อยู่ในวิถีชีวิตของผู้เรียนและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และผู้เรียนมีอิสระในการเลือกทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตตามความพร้อม ความถนัด หรือความสนใจ สามารถทำกิจกรรมเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล การประเมินค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตจะประเมินจากการทำกิจกรรมที่ผู้เรียนเสนอโครงการไว้ในแต่ละภาคเรียน โดยเน้นการประเมินแบบมีส่วนร่วม

ด้านแนวทางการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับคาดหวังน้อย โดยผู้เรียนคาดหวังในระดับน้อย ซึ่งหมายความว่าสถานศึกษามีการดำเนินการในด้านนี้ที่ค่อนข้างดีแล้ว แต่ผู้เรียนยังคาดหวังให้มีความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมในการประเมินผลมากขึ้น การให้ผู้เรียนมีบทบาทในการประเมินตนเองและการปรับปรุงวิธีการประเมินให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนถือเป็นสิ่งที่ควรพัฒนา สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาอำนาจ เตชวโร (ทองเพ็ชร) (2559) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคุณภาพการศึกษากับการสร้างโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการประเมินผลและการปรับปรุงระบบการประเมินผลที่เหมาะสม ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการในการพัฒนาและเสริมสร้างคุณภาพการศึกษาให้กับผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น เรียงจากมากไปหาน้อย ผู้เรียนได้ให้ความสำคัญ คือ สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดรับผิดชอบในการวัดและประเมินผลการเรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นไปอย่างโปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้ รองลงมา คือ สถานศึกษาประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร โดยการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ควบคู่กับกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย สอดคล้องกับระดับการศึกษาและตรวจสอบได้ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้มีการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษาและรูปแบบการศึกษาต่างๆ ตามหลักสูตรได้กำหนดไว้ได้ตามมาตรฐานและมีคุณภาพ และสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถรับรู้ผลการเทียบโอนคะแนนของตนเมื่อเทียบโอนผลการเรียนได้เสร็จ และให้ผู้เรียนมีสิทธิ์ที่จะแย้งหรือทักท้วงผลการเรียนดังกล่าวได้ตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับหรือกฎเกณฑ์ของสถานศึกษา

ด้านการบริหารงานธุรการ อยู่ในระดับคาดหวังน้อย ผู้เรียนคาดหวังในระดับน้อย โดยเห็นว่าการบริหารงานธุรการยังสามารถพัฒนาได้ในการให้คำปรึกษาและข้อมูลที่ครอบคลุมเกี่ยวกับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ การมีศูนย์แนะแนวที่ช่วยในการเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนหลังจากจบการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เมทิกา พ่วงแสง, และ วิสุมิตา วรณห้วย (2562) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการจัดการข้อมูลงานวิจัยในยุคดิจิทัล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า การพัฒนาระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้การบริหารงานธุรการมีความครอบคลุมและรวดเร็วในการให้ข้อมูลแก่ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับความคาดหวังของผู้เรียนในเรื่องของการเตรียมความพร้อมหลังการศึกษา เรียงจากมากไปหาน้อย ผู้เรียนได้ให้ความสำคัญ คือ สถานศึกษามีการแนะแนวเมื่อจบการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นตามความรู้และศักยภาพของผู้เรียน รองลงมา คือ ผู้เรียนได้รับข้อมูลการประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ข่าวสารให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาสามารถดำเนินการได้ตลอดปี สถานศึกษาให้บริการแนะแนวระหว่างภาคเรียน เพื่อช่วยแก้ไขปัญหากับการเรียน การสอน และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน และสถานศึกษามี Advice Center เป็นแหล่งให้คำปรึกษาและข้อมูลสารสนเทศให้แก่ผู้เรียนทุกเวลา โดยสามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกเรียน ลงทะเบียนเรียน การเทียบโอนผลการเรียน และเงื่อนไขการเรียน

ด้านการบริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา อยู่ในระดับคาดหวังน้อย ผู้เรียนในด้านนี้คาดหวังในระดับน้อย เนื่องจากสถานศึกษาได้ดำเนินการในระดับหนึ่ง ผู้เรียนมองว่าการบริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่ง และควรได้รับการพัฒนาให้มีความสะดวก รวดเร็ว และทันสมัยมากยิ่งขึ้น เพื่อรองรับความต้องการของผู้เรียน การพัฒนาระบบออนไลน์ที่สามารถตรวจสอบข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็วจะช่วยเพิ่มความพึงพอใจให้กับผู้เรียนได้มากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ มงคล มานพทวี, พระมหาสุธิพงษ์ วรทสสี(2561)) ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานทะเบียนและวัดผล มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ในเขตภาคเหนือ พบว่า ระบบการจัดการทะเบียนที่มีประสิทธิภาพและใช้เทคโนโลยีทันสมัยจะช่วยยกระดับประสิทธิภาพการเรียนรู้และการบริการให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถตอบสนองความคาดหวังที่สูงในด้านนี้ได้เป็นอย่างดี เรียงจากมากไปหาน้อย ผู้เรียนได้ให้ความสำคัญ คือ สถานศึกษามอบบัตรประจำตัวนักศึกษาให้กับผู้เรียนหลังปิดรับสมัครเป็นเวลา 30 วัน รองลงมา คือ สถานศึกษามีระบบการเก็บเอกสารและหลักฐานการศึกษาที่มีความปลอดภัยสูง เอกสารสำคัญสามารถติดต่อสอบถามหรือขอสำเนาได้ตลอดเวลา ผู้เรียนสามารถตรวจสอบข้อมูลการลงทะเบียนผลการเรียนและจำนวนชั่วโมงกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ได้ด้วยตนเอง และสถานศึกษามีนโยบายให้ผู้เรียนทำบัตรใหม่เมื่อทำบัตรหายสถานศึกษาจะออกบัตรให้ใหม่โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรการศึกษา

จากการวิเคราะห์คะแนนความคาดหวังในแต่ละด้านจะเห็นได้ว่า สถานศึกษามีการดำเนินการในหลายๆ ด้านที่ตอบสนองความคาดหวังของผู้เรียนได้ดีพอสมควร เช่น การบริหารงานทะเบียนที่ผู้เรียนพึงพอใจในระดับสูง แต่ยังมีบางด้านที่สถานศึกษาควรปรับปรุง เช่น การใช้หลักสูตรและกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อให้ตอบโจทย์ความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ

วาทุทธ พุทธพรหม (2555) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานตามกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ พบว่า การเน้นการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมที่สามารถตอบโจทย์ความต้องการของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาที่ครอบคลุมทั้ง ด้านการศึกษาและการเตรียมความพร้อมในด้านชีวิตประจำวันมากยิ่งขึ้น

การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคาดหวังของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตาม หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามเพศที่มีเพศต่างกัน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เปรียบเทียบปัจจัยของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามอายุ พบว่าช่วงอายุที่แตกต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นำผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD จำแนกตามอายุกับด้านแนวทางการวัด และประเมินผล พบว่า กลุ่มที่มีอายุ 15 - 39 ปี กับ อายุ 60 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD จำแนกตามอายุกับ ด้านการบริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา พบว่า กลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี กับ 15 - 39 ปี, 40 - 59 ปี และ 60 ปีขึ้นไป มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคาดหวังของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตาม หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามสถานภาพ พบว่าสถานภาพที่แตกต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคาดหวังของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตาม หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นำผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็น รายคู่ด้วยวิธี LSD จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้เรียน พบว่าระหว่างกลุ่มระดับประถมศึกษา กับ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD จำแนกตามระดับ การศึกษากับด้านแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) พบว่าระหว่างกลุ่มระดับ ประถมศึกษา กับ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD จำแนกตามระดับ การศึกษากับด้านแนวทางการวัดและประเมินผลพบว่าระหว่างกลุ่มระดับประถมศึกษา กับ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการ ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD จำแนกตามระดับการศึกษากับด้านการบริหารงาน ธุรการ พบว่าระหว่างกลุ่มระดับประถมศึกษา กับ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการทดสอบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD จำแนกตามระดับการศึกษากับด้านการบริหารงานธุรการ พบว่า ระหว่าง

กลุ่มระดับประถมศึกษา กับ กลุ่มระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและกลุ่มระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคาดหวังของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามอาชีพ พบว่าอาชีพที่แตกต่างกันมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นำผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD จำแนกตามอาชีพ พบว่าระหว่างกลุ่มอาชีพรับจ้าง กับ กลุ่มเกษตรกรและกลุ่มค้าขาย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD จำแนกระดับการศึกษากับด้านแนวทางการวัดและประเมินผล พบว่าระหว่างกลุ่มอาชีพรับจ้าง กับ กลุ่มเกษตรกร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การเปรียบเทียบความแตกต่างของความคาดหวังของผู้เรียนต่อการบริหารจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ควรพิจารณาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างกว้างขวางในการพัฒนาและออกแบบหลักสูตรที่มีความหลากหลายเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่มีพื้นฐานและความสนใจที่แตกต่างกัน การออกแบบหลักสูตรที่มีการเรียนการสอนออนไลน์ (Online Learning) สามารถเรียนรู้ในเวลาที่เหมาะสม และเข้าถึงเนื้อหาการเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ปรับหลักสูตรให้ยืดหยุ่นและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในสังคมปัจจุบัน การเลือกเรียนวิชาเสริมทักษะอาชีพ หรือการเลือกเรียนวิชาที่ตอบโจทย์การประกอบอาชีพในพื้นที่ต่างๆ

2. กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ควรมีการเพิ่มกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาทักษะหลายๆ ด้านนำไปใช้ในชีวิตได้ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ตอบสนองความต้องการของตนเองและชุมชน ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในแต่ละพื้นที่

3. การวัดและประเมินผลเรียนรู้ควรพัฒนาให้มีความหลากหลายและโปร่งใส โดยการใช้เครื่องมือการประเมินที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละช่วงวัยและเวลา การใช้แบบทดสอบออนไลน์ที่มีการประเมินทั้งทักษะทางวิชาการและทักษะชีวิต การประเมินผ่านแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) หรือการใช้การประเมินจากการทำกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับทักษะชีวิตประจำวัน ผู้เรียนในการมีส่วนร่วมในการประเมินผล การให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกระบวนการประเมิน เพื่อให้เกิดความยุติธรรมและเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

4. การบริหารงานธุรการ ควรเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยในการปรับปรุงกระบวนการทำงาน ใช้โปรแกรมหรือแอปพลิเคชันที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงาน การใช้ระบบการลงทะเบียนออนไลน์การจัดทำข้อมูลการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านฐานข้อมูลกลางที่สามารถตรวจสอบข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็ว สร้างช่องทางการสื่อสารที่สะดวกและเป็นมิตรสำหรับผู้เรียน เช่น

ผ่านระบบ ออนไลน์ หรือแพลตฟอร์มอื่นๆ ให้ผู้เรียนสามารถติดต่อสอบถามคำแนะนำหรือข้อมูลได้อย่างสะดวกและโปร่งใส

5. การบริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา ควรพัฒนาและปรับปรุงระบบการจัดการทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษาให้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและมีความปลอดภัยสูง โดยใช้ระบบฐานข้อมูลออนไลน์และเทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูลการศึกษาและผลการเรียน เพื่อให้ข้อมูลมีความแม่นยำ ลดความยุ่งยากในการจัดการข้อมูล และเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาเชิงเปรียบเทียบในพื้นที่อื่นศึกษาความคาดหวังของผู้เรียนในศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภออื่น เพื่อเปรียบเทียบและหาแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ
2. การศึกษาเชิงลึกในกลุ่มเฉพาะศึกษาความคาดหวังของผู้เรียนในกลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง เช่น ผู้เรียนวัยแรงงาน ผู้สูงอายุ หรือผู้ที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสม
3. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคาดหวังของผู้เรียน เช่น อายุ อาชีพ รายได้ หรือสถานภาพทางสังคม เพื่อออกแบบแนวทางที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนต่างๆ
4. พัฒนารูปแบบการประเมินผล ศึกษาวิธีการวัดผลและประเมินผลที่เหมาะสมกับผู้เรียนในระบบการศึกษาแบบบูรณาการ การใช้เทคโนโลยีในการประเมินผล
5. การศึกษาแนวทางการสร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อสนับสนุนการศึกษาสร้างความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานต่างๆ เพื่อพัฒนาเนื้อหาและกิจกรรมที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2555). คู่มือการดำเนินงานหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 (ปรับปรุง พ.ศ.2555). ค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2567, จาก <https://www.lertchaimaster.com/doc/ManualOperatingUpdate2555.pdf>
- _____. (2557). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เพิ่มจำนวนชั่วโมงกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตในหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.ค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2567, จาก<http://lpa.nfe.go.th/nfecenter/group/03/documents/30..PDF>
- _____. (2566). พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. 2566 (ราชกิจจานุเบกษา). ค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2567, จาก https://ops.moe.go.th/wp-content/uploads/2023/04/พ.ร.บ.ส่งเสริมการเรียนรู้-พ.ศ.-2566.pdf?utm_source=chatgpt.com
- คณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการ อำเภอสบปราบ(2565). แผนพัฒนาอำเภอสบปราบ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง. ค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2567, จาก <https://www2.lampang.go.th/wp-content/uploads/2022/11/25650803-แผนพัฒนาอำเภอสบปราบ-2566-2570.pdf>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2566). Education in Thailand 2022 (รายงานสถานการณ์การศึกษาไทยฉบับล่าสุดที่เผยแพร่บนเว็บไซต์ สกศ.).ค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2567, จาก <https://www.onec.go.th/th.php/book/BookView/2057>
- สำนักงาน กศน.ลำพูน. (2556). กรอบการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) นักศึกษา กศน. (กำหนดเวลาไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมงและขั้นตอนดำเนินงาน).ค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2567, จาก https://lpn.nfe.go.th/lpn/attach/news_1353914299_kpch_56.pdf?utm_source=chatgpt.com
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). Active Learning: แนวคิดและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (เอกสารวิชาการเพื่อครู).ค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2567, จาก https://academic.obec.go.th/images/document/1603180137_d_1.pdf?utm_source=chatgpt.com
- อุกฤษฏ์ ดอนบรรเทาและเอกราช โฆจิตพิมานเวช. (2567). การบริหารจัดการสถานศึกษายุคใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ. ค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2567, จากhttps://so07.tci-thaijo.org/index.php/JMCR/article/download/4522/3082/36512?utm_source=chatgpt.com
- Wang และ Li. (2023). Teacher Expectations and Ethnic Minority Students' Second Language and Foreign Language Learning. ค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2567, จาก <https://www.google.com/search?q=https://eric.ed.gov/%3Fid%3DEJ1397581>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

**แบบสอบถามความคาดหวังของผู้เรียนที่มีต่อการบริหารจัดการเรียนรู้
ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551
ของศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง**

.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง กรุณาเติมหรือทำเครื่องหมาย / ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ ☐ ต่ำกว่า 15 ปี ☐ 15 - 39 ปี ☐ 40 - 59 ปี ☐ 60 ปีขึ้นไป
3. สถานภาพ ☐ โสด ☐ สมรส
4. ศาสนา ☐ พุทธ ☐ คริสต์ ☐ อิสลาม ☐ อื่นๆ ระบุ.....
5. ระดับการศึกษา ☐ ระดับประถมศึกษา ☐ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
☐ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
6. อาชีพ ☐ รับจ้าง ☐ เกษตรกร ☐ ค้าขาย ☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ☐ อื่นๆ ระบุ.....
7. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท ☐ 5,001 - 10,000 บาท
☐ 10,001 - 15,000 บาท ☐ 15,001 - 20,000 บาท
☐ 20,001 บาท ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความคาดหวังการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ของ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคาดหวังมากที่สุด

- 5 หมายถึง คาดหวังมากที่สุดเนื่องจากสถานศึกษามีการดำเนินการน้อยที่สุด
- 4 หมายถึง คาดหวังมากเนื่องจากสถานศึกษามีการดำเนินการน้อย
- 3 หมายถึง คาดหวังปานกลางเนื่องจากสถานศึกษามีการดำเนินการปานกลาง
- 2 หมายถึง คาดหวังน้อยเนื่องจากสถานศึกษามีการดำเนินการมาก
- 1 หมายถึง คาดหวังน้อยที่สุดเนื่องจากสถานศึกษามีการดำเนินการมากที่สุด

ที่	การบริหารจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา	ระดับความคาดหวัง				
		1	2	3	4	5
1. การใช้หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551						
1	สถานศึกษามีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย มากกว่า 1 วิธีเรียนรู้ และผู้เรียนทราบวิธีการเรียนดังกล่าว					
2	ครูจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา "คิดเป็น" ใช้ข้อมูลจากตนเอง วิชาการ และสภาพแวดล้อมในชุมชน เพื่อวิเคราะห์และตัดสินใจเรื่องที่ต้องการเรียนรู้ แล้วนำไปประยุกต์ใช้					
3	ครูใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล ภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น และแหล่งเรียนรู้อื่นๆ					
4	ครูและผู้เรียนร่วมกันพัฒนาสื่อการเรียนรู้ หรือใช้สื่อต่างๆ ที่มีอยู่ใกล้ตัวและข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง โดยใช้วิจารณญาณในการเลือกใช้สื่อต่างๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้มีคุณค่า					
2. แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพข.)						
1	สถานศึกษาจัดให้มีการลงทะเบียนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต พร้อมสร้างความเข้าใจให้ผู้เรียนเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานของกิจกรรม จนเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญ สามารถเขียนโครงการและดำเนินการตามโครงการได้					
2	สถานศึกษาให้ผู้เรียนเสนอโครงการกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต และวางแผนการเรียนรู้ร่วมกับครู ทำกิจกรรมไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง โดยสามารถเสนอโครงการได้ตลอดทุกภาคเรียน					
3	กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยมีกิจกรรมหลากหลายที่อยู่ในวิถีชีวิตของผู้เรียนและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง					
4	ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตตามความพร้อม ความถนัด หรือความสนใจ สามารถทำกิจกรรมเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล การประเมินค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตจะประเมินจากการทำกิจกรรมที่ผู้เรียนเสนอโครงการไว้ในแต่ละภาคเรียน โดยเน้นการประเมินแบบมีส่วนร่วม					
3. แนวทางการวัดและประเมินผล						
1	สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดรับผิดชอบในการวัดและประเมินผลการเรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมใน					

ที่	การบริหารจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา	ระดับความคาดหวัง				
		1	2	3	4	5
	การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นไปอย่างโปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้					
2	สถานศึกษาประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร โดยการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ควบคู่กับกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย สอดคล้องกับระดับการศึกษา และตรวจสอบได้					
3	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้มีการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษาและรูปแบบการศึกษาต่าง ๆ ตามหลักสูตรได้ กำหนดไว้ได้ตามมาตรฐานและมีคุณภาพ					
4	สถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถรับรู้ผลการเทียบโอนคะแนนของตนเมื่อเทียบโอนผลการเรียนได้เสร็จ และให้ผู้เรียนมีสิทธิ์ที่จะแย้งหรือทักท้วงผลการเรียนดังกล่าวได้ตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับหรือกฎเกณฑ์ของสถานศึกษา					
4. การบริหารงานธุรการ						
1	ผู้เรียนได้รับข้อมูลการประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่ข่าวสารให้สาธารณชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาสามารถดำเนินการได้ตลอดปี					
2	สถานศึกษามี Advice Center เป็นแหล่งให้คำปรึกษาและข้อมูลสารสนเทศให้แก่ผู้เรียนทุกเวลา โดยสามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือกเรียน ลงทะเบียนเรียน การเทียบโอนผลการเรียน และเงื่อนไขการเรียน					
3	สถานศึกษาให้บริการแนะแนวระหว่างภาคเรียน เพื่อช่วยแก้ไขปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับการเรียน การสอน และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียน					
4	สถานศึกษามีการแนะแนวเมื่อจบการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพหรือการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นตามความรู้และศักยภาพของผู้เรียน					
5. การบริหารงานทะเบียนและการตรวจสอบวุฒิการศึกษา						
1	สถานศึกษามอบบัตรประจำตัวนักศึกษาให้กับผู้เรียนหลังปิดรับสมัครเป็นเวลา 30 วัน					

ที่	การบริหารจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา	ระดับความคาดหวัง				
		1	2	3	4	5
2	สถานศึกษามีระบบการจัดเก็บเอกสารและหลักฐานการศึกษาที่มีความปลอดภัยสูง เอกสารสำคัญสามารถติดต่อสอบถามหรือขอสำเนาได้ตลอดเวลา					
3	ผู้เรียนสามารถตรวจสอบข้อมูลการลงทะเบียนผลการเรียนและจำนวนชั่วโมงกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต (กพช.) ได้ด้วยตนเอง					
4	สถานศึกษามีนโยบายให้ผู้เรียนทำบัตรใหม่เมื่อทำบัตรหาย สถานศึกษาจะออกบัตรให้ใหม่โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรการศึกษา					

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ การบริหารจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ดร.สุชาติ ใจภักดี อาจารย์ประจำสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
2. ดร.จารุวรรณ นาทัน อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
จังหวัดพิษณุโลก
3. ดร.เจษฎาภรณ์ สอนทะ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านด้าม
อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน
ดุษฎีบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยนเรศวร

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นายวรพจน์ ไชยพรม
วัน เดือน ปี เกิด	28 มีนาคม 2528
ที่อยู่ปัจจุบัน	129 หมู่ 2 ตำบลพญาแก้ว อำเภอเชียงกลาง จังหวัดน่าน 55160
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2550 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ที่ทำงานปัจจุบัน สกร.อำเภอสบปราบ อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง 52170
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครู สกร.อำเภอสบปราบ